A.M.N. MÚZEUM HÍRLAP OSZTÁLYA

VASÁRNAP, 1934 MÁJUS 6. XXXII. ÉVFOLYAM 102. SZÁM. 20 FILLÉR

debreceni

független Ujság

politikai napilap

Ismét katasztrofális esztendő fenyegeti az idén a debreceni gazdákat

Máris megállapítható, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt igen rossz, silány lesz a rozstermés — Ha tovább tart a szárazság, buzából sem lesz még csak gyenge közepes termés sem

Debrecen város közigazgatási bizottsága szombaton délután báró Vay László főispán elnöklete alatt tartotta meg rendes ülését, amelyen megdöbbentő adatokat tárt föl a gazdasági felügyelőség jelentése a várható terméseredményekről, amelyek ezidőszerint katasztrófával fenyegetnek. Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelő a következőkben terjesztette elő erre vonatkozó jelentését:

A hó folyamán alig volt eső — az is csak helyenként —, úgy hogy a csapadék mennyisége a normálisnál lényegesen kevesebb volt. A hónapot általában száraz és igen meleg időjárás jellemezte, több napon keresztül a nappali felmelegedések egész nyári jelleget öltöttek.

Az abnormális száraz időjárás következtében még az elég jól fejlett és egyenletesen bokrosodott őszi kalászosok is fejlődésükben visszamaradtak. A korai vetésű búzák igen megsinylették a mezőgazdaságra kedvezőtlen időjárást, a késői vetések pedig a legtöbb helyen ritkák maradtak és bokrosodásuk gyenge, úgy hogy egyes helyeken ki kellett szántani. Legkárosabb volt az időjárás a rozsvetésekre, mely fejlődésében megállott és több helyen egész alacsony növése mellett már kihányta kalászát.

A tavaszi kalászosok, az árpa és a zab sem tudott a legtöbb helyen kellőleg bokrosodni.

A tengeri vetése befejezést nyert, de még csak az igen jó talajokon elvetett korai vetések keltek ki. A cukor- és takarmányrépavetéseket több helyen a barkó károsítja.

A legelők, rétek fűnövése igen gyenge, úgyszintén a lucernák fejlődése igen visszamaradt, illetve megállott. A visszamaradt és gyengén fejlődött kalászosok, valamint a tavaszi vetések, mesterséges takarmányok, rétek és legelők fejlődéséhez mielőbb kiadós, meleg csapadékra volna szükség.

Búzából már jó termésre nem igen számíthatunk, sőt ha tovább tart a szárazság, ezen közepes terméskilátások is nagyon megromolhatnak. Rozsból pedig már — megállapítható, hogy igen rossz — silány termés lesz.

A gazdasági felügyelőség megfigyelése alapján ezideig még a szerecsenpoloska fellépése nem állapítható meg, de tekintve az előző évek nagymérvű kártételét, dacára annak, hogy ezidőszerint remény van arra, hogy az év folyamán nem fog nagy mértékben fellépni, mégis szükségesnek tartom ezúton is a gazdák figyelmét felhívni, hogy ezen kártevő megjelenését éber figyelemmel kísérjék, annak esetleges fellépését a gazdasági felügyelőséghez azonnal jelentsék, mert az egységes védekezés nemcsak egyes gazdák, hanem az egész város gazdaközönségének egyetemes érdeke.

Debrecen élő, ősi szelleme

Május elsején „Az ősi szellem körül" cím alatt újságcikk jelent meg a Hajdufölddé formálódott Debreceni Ujságban *(kb)* szerzői jelzéssel.

Akik olvasták, a tartalomból, a használt kifejezésből, a tárgyalási modorból tisztában voltak vele, hogy aki irta, az olyan kivülről-bejött, aki a debreceni ősi szellemet nem ismeri, mert akkor tollát másként vezetné.

Debrecenben az ősi szellemről beszélhet, aki itt élt századokon keresztül családjában, szólhat az, aki évtizedeken keresztül nem tapasztalta, de tanulmányozta annak megnyilvánulását, de még saruit levetve se közeledjék s ne érintse a kérdést az, akinek esetleg még a helye sem melegedett fel Debrecenben. Ne itéljen, hogy ne itéltessék, aki Debrecent s annak lelki berendezését csak az ujságiró-asztal vagy talán a diák-összejövetelek egyes pontjairól szemléli, vagy azok elbeszéléseiből ismeri, kik maguk még Debrecenért semmit sem tettek.

Ezért, mert ilyenekből indul ki sok ember, vannak a tévedések. Azt a történelmi osztályt, melyet ma a balsors tép Debrecenben, ott a maga egyszerü családi hajlékában kell keresni, ahol nem töri fejét mások példáján azon, hogy miként csinálhat bosszuságot, nem okoz esetleg kellemetlenséget oly sok „Kovács József" által. Nem szerkeszt titkos memorandumokat, hanem szemébe mondja annak, akivel baja van. — Nem sugdolózik, nem titkolózik, ami a szivében, az a nyelvén. Az ellenkezően cselekvőkre krisztusi pillantást vetve, azt mondja: „Nem tudják, mit cselekesznek." Felsóhajt: „Itéld meg, Uram, őket . . . a te irgalmaddal."

Ünneplő ruháját nem azért veszi fel, hogy a hatalmon lévők előszobájában fitogtassa, nem azért, hogy párt-tüntetésekben tolongjon s a párttitkárok ajtaját nyitogassa, hanem: a ruha tisztesség, s a városa ügyei intézésében, — ott, ahol azt intézni kell, — megjelenni kötelesség. Az évszázados megpróbáltatások között mindenkor megbecsülte a debreceni ember azokat, akiket jó vagy balsorsuk idehajtott, ha azok szeretettel s nem bajkeresséssel közelitettek feléje. Bizni azonban csak abban bizott, kiről bizonyos volt, hogy Debrecen nem átmeneti állomása, hanem jövő életének állandó fundamentuma, mint ahogy állandó fundamentum volt az a kis ház, amelyet az akkori szabályok és világjárás szerint mindenkinek legalább is meg kellett szerezni, ha a polgárjogok részese kivánt lenni.

Debrecen sok-sok igazi nagy embere az idejöttekből telt ki s ha ezek itt házat szereztek, azt a debreceni civis örömmel látta, mint ma is azt szeretné, hogy városa vezetősége minden tagja részese lenne azoknak a ház-, föld- és egyéb adóterheknek — beleszámitva a törvényhatóság tagjait is — melyeket ő visel. Debrecen ősi polgársága annak örült, ha az ő őrállóinak, vezéreinek, parancsolóinak volt mit apritani a tejbe, szerinte a munkás méltó az ő bérére, s nem az ő szive szerinti — a ma divatos — fizetésleszállitás, mikor ez ugysem általános.

Ujságcikkekkel nem lehet elintézni a debreceni civist, aki Kossuth Lajosban látta a legnagyobb magyart, Tisza Kálmánban a legkülönb miniszterelnököt, mert mindkettő a liberálizmust nemcsak hirdette, de tettben gyakorolta, s a gazda . . . a gazda — boldogult.

Ma, amikor az ujságirók jórésze hivatalból szidja a liberálizmust, a debreceni polgár halóporaiban is áldja azokat a liberálisokat, akiknek idejében Debrecen mezőgazdasága virágzott s a pokol mélységes fenekére kivánja azokat a jóltevőket, akik a liberálizmus elgáncsolásával együtt temették el a kisebb és nagyobb emberek jólétét, az utolsó cselédtől, a legkisebb piaci kofától, a legmagasabb tisztviselőkig, a legnagyobb munkaadóig . . . Debrecenben.

A debreceni polgár elhallgatja a messziről jött beszédjét, véleményét magában tartja s az elhallgatott vélemény sujt le arra legjobban, aki őt meggyőződése ellen akarja irányitani.

Nem szeret birokra kelni senkivel még szóban sem, mert megvan a véleménye arról, ha hozzá nem méltó ellenféllel küzd.

Harcot, visszavonást nem kezd, ha őt háboritják: a harcot állja, a méltatlan bánásmódot nem viszonozza, ma is tudja, hogy a városi vezető családok anyagi hanyatlása honnan van, de éles szemmel látja azt is, hogy a teljesen le nem törteket is volna, aki nem sajnálná, sőt volna aki siettetné a lehanyatlásban.

Ne küzdjön hát itt senki az igazi ősi szellem feltámasztásáért. Az ősi szellem él és munkálkodik Debrecenben s épen ez az ősi, elnéző, jót remélő szellemből folyik az a türelem, mellyel ma is nézi Debrecen azok munkásságát, akik talán még a községi kötelékbe sem vétették fel magukat, de debrecenibbeknek szeretnének látszani a debrecenieknél.

Sajnos, az az idő elmult, ami a multban volt, hogy aki Debrecenben vezetőszerephez akart jutni, annak első kötelessége volt a polgári eskü letétele s az ezzel járó oklevél megszerzése, melyből mindenkor láthatta s mellyel bizonyithatta az esküt letett polgár, hogy hüséggel tartozik városa vezetőségének és városa minden ügyében egyéni érdek nélküli, becsületes munka folytatására, a város vagyona megőrzésére. Bizonyára annak a publicista urnak az őse sem tette le ezt az esküt, aki kész a város birtokát elosztogatni s talán találhatott volna földet a hozzá közelebb állók táján is, ha már a földosztásnak — bármily formában — szükségét látja. De „Az ősi szellem körül" cikkirójának is, amint látom, szája ize szerinti a nyakas civisek használatától a Hortobágyot elvonni.

„Ments meg Uram a jóembereim-

Kerékpárosok!
Michelin köpeny P 7·20
„ tömlő „ 2·—
Steyr, Waffenrad, Puch, Csepel, Styria kerékpárok részletre is
Keszlernél, Széchenyi u. 1.

től" — mondhatja a jámbor debreceni polgár — ha igy támogatják. „Némettel, törökkel az elődeim is el tudtak bánni."

Hogy a cikkiró egy debreceni családot ugy állit be, mint amellyel szemben már be is bizonyult a ki sem vizsgált és álnév alá bujtatott vád, arról jobb nem beszélni, az izlésről pedig — régen megmondták — nincs mit vitatkozni.

Nem csoda, hogy cikkirónak fáj a feje, hogy akiket Debrecenhez nem a diákság feletti vezérkedés köt, hanem akiknek szive vérzik e sokat szenvedett város ujabb égéséért, akik félnek attól, hogy a bünös kezekkel lángralobbantott csóvák nemcsak a város békéjét, hanem külső fejlődését is elhamvasztják, azok . . . azok — még összeállani merészkednek, felemelik szavukat: „eddig . . . és nem tovább".

Eddig és nem tovább. A debreceni civist a lángok nyaldossák, a keresztet — mint cimerében — bárányként viseli a kinyitott biblia alapján. Megbocsát azoknak, akik ellene vétkeznek. De a pálmát azoknak nyujtja, akik megérdemlik. — Várja városa megujulását azokból a lángokból, melyet nem az ő édes gyermekei gyujtottak. A napra tekint, felvirul még az ő napja. És itt . . . itt hivatkozom magára *kb*-re: „Mi azonban biznunk (ők is biznak) a debreceni polgárság meg nem hamisitható igaz szellemében. Abban a higgadt, bölcs és komoly józanságban, mely elsepri az utból azokat, akik a társadalmi harc tüzét gyujtogatják, akkor" — eddig az ő szava, mi pedig hozzátesszük: mikor arra Debrecenben semmi szükség sem volt, nincs is és mikor az csak Debrecen ősi hirnevének, jövő nagyságának árthat.

Szép . . . szép és háromszorosan is szép „a haza sorsán virrasztani" s kegyetlen fájdalom, hogy a haza sorsán aggódóknak nem jut palota a Ferenc József-uton vagy villa az „előkelő kertségi környezetben".

De forditsuk meg: azok, akik elődeik vagy maguk szorgalmából háztulajdonosnak vallhatják magukat a „főuccán", vagy villájuk van a fentebb körülirt helyen, vajjon e városnak nem olyan fiai, mint akiket ujabban keblére ölelt?

Vajjon az az idegen hangzásu nevet viselő üzlettulajdonosai, kiknek egyszerü üzletajtója felett az 1819. évszám hirdeti, hogy ott több mint száz esztendeje becsületes munka folyik s megalapitójának két kortársa az István-malmot talpraállitó és oly sok kulturális haladást megindító Csanak Józsefnek és hüséges pálya- és munkatársának, Szabó Lajosnak leszármazottjai nem Debrecenért élnek? Vagy talán elődeik sem Debrecenért éltek s Debrecenen keresztül mindhármuknak nem a magyarságért buzogott a vérük?

Talán nem igy volt s nem igy van a templomépittető Vecsei Imrével és leszármazottaival? Azzal a Vecseivel, akinek nagy adománya tette lehetővé, hogy a Csicsogó korcsma helyén ma az Istent dicsérik. Talán nem is tudja cikkiró, aki a „főuccai"-akkal ilyen könnyen elbánik, hogy abban a templomban épen akkor zendült fel először a kilencvenedik zsoltár, mikor a világháboru kezdetén a legfelsőbb parancs a hadbaszállásra megjelent s debrecen polgársága „busult gerjedezés"-sel énekelte: „Légyen te kőfalaidban csendesség és jó békesség, A község közt egyenesség"... Ebben is van ősi szellem. A debreceni civis átszellemülten hallgatja a kántus énekét: „Erős várunk nekünk az Isten" és szorongattatásai között is az Atyához fordul: „Perelj Uram perlőimmel" s ha „a babyloni vizeknél ül" is, akkor is elintézi azzal: „Öröködbe Uram pogányok jöttek", de „Szivemet hozzád emelem" s bajokból szabadultan örömmel zendül ajkáról: „Várván vártam a felséges Urat és ime hozzám fordula". Sikere, boldogulása esetén nem az övé a dicsőség, hanem „Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás" legyen az Urnak, mindenek bölcs és jó teremtőjének. — „A csufolóknak nem ül ő székében", ha mást baj ér és ezért kár „Az ősi szellem körül" csufolódni. Ha cikkiró előbb körülnézett volna, nem huzta volna meg a halálharangot az élő „Ősi szellem körül", mert látta volna, hogy mi és milyen az ősi szellem s megismerte volna azt is, hogy a polgárnak természetes jó tulajdonsága, hogy akik a fülébe sokat beszélnek, azoknak ellenvetés helyett azt mondja: „had beszéljen, jobb arra nem szólani".

Na de még egyet. A Dégenfeldeknek, a Tiszáknak is talán sorban van a házuk a „főuccán". Ezeknek is talán sohsem sirt lelkük Debrecenért? Vagy ezek nem számitanak? Bizony mondom, a Dégenfeldek és Tiszák puritán egyszerüségében és hajlithatatlan vasakaratában volt és van valami abból a félreismert „ősi szellem"-ből s talán nem véletlen, hogy épen Debrecenben van házuk a „főutcán" s talán egyikük-másikuk virrasztott is a magyar faj fenmaradhatásáért.

Egyben igazat kell adnom cikkirónak Debrecen „ősi szellemére" vonatkozóan. Hajdanában nem az egyetem kapujában „tanácsolták el" a tanulni vágyókat, hanem azokat tanácsolta el teljes hatalommal a debreceni nemes tanács, akik Debrecen szelleme ellen vétkeztek, akik Debrecenbe beélni magukat nem tudták. Az idők változtával ma ez igy nincs és nem is lehet.

CIVIS.

Nyári divat ujdonságaim megtekintésére vételkényszer nélkül szivesen várom

PETRIK KÁROLY

női és férfi divatkereskedő • Szent Anna u. 5.

Telefon 12-44. Telefon 12-44.

Tennisz sokni . . . P	—.36	Flanell takaró szép minták P	5.80
Gyermekjátszóruha . . „	—.88	Női harisnyatartó . . . „	—.75
Panama apacsing . . „	3.20	Gyermekharisnyatartó . . „	—.50
Sport ing szép szinek . „	2.50	Melltartó . . . . . „	—.44

GYERMEKTRIKÓK, SOKNIK, FÜRDŐDRESSZEK, GYERMEK ERNYŐK RENDKIVÜLI OLCSÓ ÁRBAN

— **Székrekedésnél,** gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzadnatnál, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában s igy állandó használatra — különösen jól áplált, kövér férfiaknak és nőknek — feltétlenül alkalmas.

A propagandát és hírdetést is a TIKÁV igazgatója intézi

A Tikáv rendezésében most készül a tervezet a kiállítás részleteire nézve s máris több mozgalom indult meg, melyek különböző propaganda füzetek és alkalmi hirdetési kiadványok szerkesztésének hirdetésével hirdetéseket próbálnak felvenni.

Éppen ezért ezuton is felhivjuk az iparos és kereskedő társadalmat a rendezőség, hogy minden hirdetés szerzővel és minden ilyen propaganda füzet szerkesztésével szemben a kiállítani szándékozók saját érdekükben is óvatosan járjanak el. Annál is inkább, mert már érkeztek be hirek ilyen hirdetések és propaganda füzetek állítólagos kiadásáról és erre való különböző gyüjtésekről. Ezeknek a füzeteknek megjelenése először is bizonytalan, más oldalról, ha meg is jelennek, korántsem olyan számban, mint azt az illetők hirdetik.

Annak idején, amikor aktuális lesz ilyen füzetek kiadása, maga a rendezőség fog gondoskodni arról, hogy a kiállítóknak megfelelő hirdetési alkalom álljon rendelkezésükre. Ezzel az intézkedéssel nem csak a legjobb propaganda lesz kifejthető a füzetek megfelelő számú közrebocsátásával, hanem az Ipar és Kereskedelmi Kamara elejét is veszi olyan visszaéléseknek, amelyekre sajnos a multban számtalan példa volt. Eddig is meggyőződhetett minden kereskedő és iparos, hogy a Tikav igazgatósága csak azt akarja és engedélyezi, ami föltétlenül megbizható és hasznos a kiállítóknak.

Ha eljön az ideje a hirdetések felvételének módját fogja találni a rendezőség annak, hogy megfelelő formában értesítse a kiállítókat s ezzel illetéktelenek a közönség bizalmával való visszaélését.

Éppen a fentiekre való tekintettel ismételten felhivjuk a kiállítani szándékozók figyelmét, hogy óvakodjanak ez idő szerint minden ilyen propaganda mozgalomtól és ne üljenek fel minden megbizhatás nélküli ügynököknek, akik mindenáron hirdetéseket akarnak felvenni. Ha eljön e hirdetések szerzésének és megjelenésének ideje a Tikáv maga fog gondoskodni, mint erre legilletékesebb fórum az iparosok és kereskedők felvilágosítására.

Vásároljon hirdetőinknél.

VIGSZINHÁZ MOZGÓ

MA, VASÁRNAP és HOLNAP, HÉTFŐN
ismét az óriási sikerü legizgalmasabb filmremek

Az utolsó négy

4 repülőtiszt drámája. — Énekek éneke a hajtársi hűségről

Előadások vasárnap 3—5—7—9 órakor, hétfőn 5—7—9 órakor

AZ ELSŐ ELŐADÁS MINDKÉT NAP MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL.

A Templomegyesület sajtóünnepélye vasárnap lesz a Kollégium dísztermében

Szabó István miskolci lelkész a mult év áprilisában A „szent jobb" kalandos története címen történetkritikai tanulmányt bocsátott közre, melyben megvilágította az ereklye-kultuszt és foglalkozott a Budai Várkápolnában őrzött I. István király jobbjának históriájával. Szabó István tanulmányáért bírói eljárás alá került, melynek fellebbezés alatt álló ítélete az egész ország közvéleményét foglalkoztatta és Szabó Istvánt országos érdeklődés középpontjába állította. A „szent jobb" perrel kapcsolatban a debreceni református egyház presbitériuma a Szentírás fegyverével foglalt állást a református keresztyén hitelvek mellett s a presbitérium annak idején állásfoglalását az egész magyar református közvélemény elé tárta.

Az országosan ismert Szabó István lelkészt a Kálvinisták Templomegyesülete felkérte a Kollégium dísztermében vasárnap délután fél 6 órai kezdettel tartandó sajtó ünnepélyén előadás tartására, aki ez alkalommal első izben szól a debreceni református gyülekezet előtt. A kiváló szónok, a református hitelvek bátor harcosa „A mi egyházunk és a sajtó" címen fog nagy érdeklődéstől várt előadást tartani. Az ünnepélyen megnyitó beszédet mond dr. Erdős József egyházkerületi ügyész, a Vasárnap társszerkesztője. Költeményeiből felolvas Baja Mihály lelkész, a Petőfi Társaság tagja. Az ünnepély műsorát művészi számok egészítik ki. Műsor ára 50 fillér.

BIZTOS HOZOMÁNY.

— Azt hallottam, hogy a leányának egy millió hozományt ad. Örököltek talán?

— Nem. Vettem neki egy sorsjegyet.

METEOR CSILLÁR
RÉSZLETRE IS ADUNK VEZET ÁRJEGYZÉK INGYEN
FERENC JÓZSEF ÚT 9. BIKA MELLETT

MŰASZTALOSOK SZÖVETKEZETE
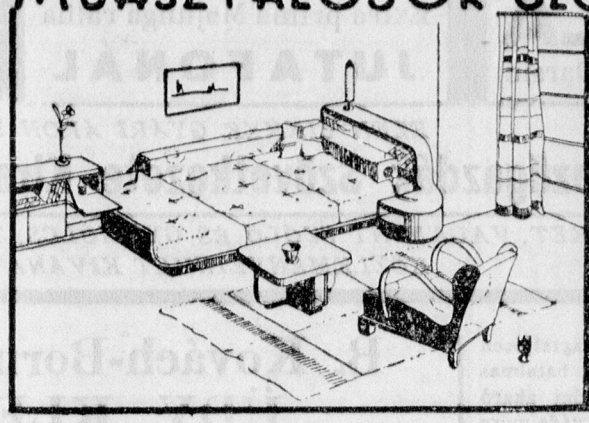
BÚTOR CSARNOKA
TERVEZŐ és MEGRENDELÉS FELVÉTELI IRODÁJA
DEBRECEN
RÁKOSI JENŐ U. 4.
TELEFON • 20-10.

Uj tiszazugi eset miatt exhumáltak egy bárándi gazdát

Egy csökmői gazda holttestében arzént, egy másikében ópiumot találtak

Pap Sándor 44 éves bárándi gazda mintegy két esztendővel ezelőtt különvált törvényes feleségétől és összeköltözött egy másik asszonnyal, akire azonnal ráíratta telekkönyvileg minden vagyonát. Pár héttel az átírás után a gazdálkodó beteg lett és rövidesen meg is halt. A jogaiból kisemmizett törvényes feleség erre megpróbálta peres úton vissza szerezni a vadházastársra íratott vagyont, majd — egyelőre még nem tudni — tények alapján vagy bosszúvágytól vezetve, feljelentette a másik asszonyt, aki szerinte méreggel végzett a gazdálkodóval, hogy hamarább jusson a vagyon birtokába. A megindult nyomozás során az ügyészség indítványára pénteken kiszállottak a helyszínre *Preineszberger* vizsgálóbíró, *Orsós* Ferenc orvosszakértő és *Előry* István királyi ügyész. Exhumálták a két évvel ezelőtt elhunyt gazda hulláját és a hullarészeket felküldték a Bírósági Vegyészeti Intézetnek, vizsgálat és véleményezés végett.

Az utóbbi időben ijesztő számmal szaporodó arzénes esetek során beszámoltunk az évekkel ezelőtt elhalt Z. Nagy Bálint exhumálásáról is, aki a Komádiban és Csökmőn elkövetett arzénes mérgezések számos szereplőjével állott közeli rokonságba s akit állítólag egyik közeli rokona gyilkolt meg méreggel. Z Nagy Bálint hullarészeiről most a vegyvizsgálat megállapította, hogy azok nagymennyiségű arzént tartalmaznak. Ez az eset pontosan a tizedik már, amelyben beigazolódik az arzénes gyilkosság, de hogy nem utolsó, bizonyítják a tömeges névtelen feljelentések, amelyekkel a csendőrséget és a nyomozó hatóságokat az utóbbi időben elárasztják.

Az arzénes tömeggyilkosságoknak különös színezetet ad az a körülmény, hogy a H. Papp-család egyik áldozatának hullarészeiben nem arzént, hanem nagymennyiségű ópiumot állapított meg a vegyvizsgálat. A nyomozás valamennyi esetben folyik, úgy a csendőrség, mint az ügyészség részéről.

Két sárga táltos eladásának szomorú története testisértéssel és elítéltetéssel

Senki sem sejtette, hogy mi fog következni akkor, amikor nemes nemzetes *Széll* István felkereste régi komáját, *Kertész* Mihályt. Nem is sejthette senki az eljövendőket, mert barátságos keretek között indult meg a beszélgetés.

— Tudod miért jöttem, Miska? — kérdezte Széll István.

— Megtudom, ha megmondod, Pista — felelte nagy flegmával Kertész Mihály.

És a derék Széll István, aki egyébként Mikepércs község lakója, előadta, hogy nagy dologban járult bíz' ő kenyeres pajtásához. Még pedig arról van szó, hogy szüksége volna neki két lóra és hallotta, hogy Kertész Mihály viszont hajlandó eladni az állatait.

Nem is tévedett, Kertész Mihály valóban hajlandó volt eladni két lovát és hamarosan meg is kötötték az alkut. Ötven pengőben állapították meg a két ló árát és Széll István rögtön kifizetett negyvenet.

— Tízet majd megadok a jövő héten — mondta —, remélem megbízol bennem, egyetlen komám.

Hát hogyne bízott volna meg egyetlen komájában Kertész Mihály! Készséggel belement a dologba. És Széll István minden akadály nélkül magával vitte a két sárga gebét, azaz pardon: lovat.

*

Az égen sötét felhők tornyosultak. Széll István nem fizette meg a tíz pengőt.

Kertész Mihály eleinte várt türelmesen, aztán türelmetlenül, de várt. Aztán nem várt. Felkereste egyetlen komáját és miután nem akarta megsérteni, halkan és finoman így szólt hozzá:

— Pista, a fene a pofád, miért nem fizeted meg már azt a tíz pengőt?!

És rosszalóan bólintgatott.

Széll István lehajtotta szép, szomorú fejét. Szemeit lesütve mondta:

— Nem tudom miért zaklatsz, hogy a nyavalya törjön ki! Gondolhatod, hogy nincs pénzem. Majd megadom a jövő héten.

Kertész Mihály életének egyetlen megkeserítője az a tény, hogy átkozottan jó természete van. Mindent elhisz, amit mondanak neki. Ezt is elhitte.

És várt a jövő hétig, ellenben Széll István akkor sem fizetett. Nem volt más hátra, megint felkereste és megint kérte tőle a pénzt. Széll István viszont megint azt mondta, hogy nincs pénze és megint nem fizetett.

Kertész Mihály nem tudta, mit tegyen. Miután szelid természetű ember volt, először arra gondolt, hogy alaposan elveri egyetlen komáját, de aztán rájött arra, hogy a verés hiábavaló munkát jelentene, mert nemcsak hogy nem kapná meg a tíz pengőt, de még őt büntetné meg a törvény. Hát mást eszelt ki.

Bosszút forralt. Sötét, gonosz bosszút.

Volt neki két fia. Mármint Kertész Mihálynak. Sanyi és Berci. Ők voltak a bosszúterv végrehajtói.

Egy éjszaka Kertész Mihály felkeltette ágyából a két fiút. Szaporán felöltöztette őket, aztán elindult velük. Amikor odaértek Széll István háza elé, kezükbe nyomott egy-egy papírtölcsért. És magyarázta:

— Odamentek az ablakhoz, bekocogtok, oszt elkiáltjátok magatokat: „Fizesse meg kend Kertész Mihálynak a tíz pengőt, mert nem lesz jó vége a dolognak!" Ha ezt megtettétek, akkor megfordultok, oszt rohantok hazafelé.

A két gyerek megcsinálta, amit apjuk mondott nekik. Odamentek az ablakhoz és bekiabáltak. Széll István riadtan ült fel az ágyában hitvesével együtt. De hiába hallgatództak, már nem hallottak semmit. A két gyerek akkorára elszelelt.

És ugyanígy történt a dolog másnap este is. A gyerekek megint odalopództak, megint bekocogtak és bekiáltottak. Széll István pedig mérges lett. Nem tudta kitalálni, hogy ki kiabál be neki. Arra rájött, hogy nem a Kertész Mihály hangja, arra pedig nem is gondolt, hogy gyerekek lennének, mert a hangtölcsér megvastagította a hangjukat.

Töprengett.

És volt alkalma harmadnap is töprengeni, mert a gyerekek harmadjára is odamentek és bekiabáltak. Széll István most még mérgesebb lett. És megfogadta magában, hogy azért sem fizeti meg tartozását. Ellenben elhatározta, hogy negyednap lesbeáll és meglesi azokat, akik megzavarják éjszakai nyugodalmát.

És a negyedik éjszaka is útrakelt a két fiú, apjuk felügyelete mellett. Mit sem sejtve haladtak előre a szokott úton, miközben összevihogtak, mert tetszett nekik a játék. Néhány lépésnyire Széll István házától megállt Kertész Mihály és előreküldte csemetéit az ablakhoz. Ám alig illesztették szájukra a tölcsért és alig koccantották egyet-kettőt az ablaküvegen, kinyílt az ajtó és mint bősz oroszlán rohant ki egy bottal a kezében nemes nemzetes Széll István. A két fiú illaberek nádakerek, futni indult, de csak az egyiknek sikerült elmenekülni, mert Bercit elcsípte a haragos gazda.

Elcsípte és náspágolni kezdte. A gyerek sivalkodott, mire odarohant apai indulattól eltelve Kertész Mihály, hogy kiszabadítsa fiát Széll István karmaiból. Azonban vesztére ment oda, mert

Uránia
A fiatalság, szépség és ragyogás filmje: a
RIÓI LÁNYOK
énekes, táncos operett
Dolores Del Rio
főszereplésével
Ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor
Holnap, hétfőn utoljára 5, 7 és 9-kor.
AZ ELSŐ ELŐADÁSOKON MÉRSÉKELT HELYÁRAK.

Apollo
A „HALÁLLÉGIÓ" testvérfilmje:
A DEZERTŐR
(AZ IDEGEN LÉGIÓ ÖRDÖGE)
érdekfeszítő, kalandos történet.
Ma, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor
Holnap, hétfőn utoljára 5, 7 és 9-kor.
MÉRSÉKELT HELYÁRAK.

Gyógyszertárban kapható.

Szőlőmoly ellen
ARZOLA
Aresin Darsin

RÉZGÁLIC
Extra prima Majunga raffia
JUTAFONÁL

Lisztharmat ellen
AMONIL
vagy
SULFAROL

Együttesen véd gomba-betegségek és rágó-kártevők ellen
NOSPRASEN
vagy **TUTOKIL**

EZEN CIKKEK GYÁRI ÁRON BESZEREZHETŐK:
a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Kirendeltségénél, Debrecen, Hunyadi-u. 13.
UJ ÁRJEGYZÉKÜNKET, VALAMINT SZŐLŐ ÉS GYÜMÖLCS, TOVÁBBÁ LÓHERE ÉS LUCERNA ELLENSÉGEIRŐL SZAKKÖZLEMÉNYEINKET KIVÁNATRA DIJMENTESEN KÜLDJÜK.

abban a pillanatban méltóságteljesen kilépett a kapon Széll István hatalmas komondora és látva a támadni akaró Kertész Mihályt, gazdája védelmére kelt. Ugy hogy Kertész Mihály is jobbnak látta elszelelni és a Gondviselésre, valamint Széll Istvánra bízni Berci fiát.

A derék gazdálkodó egy ideig mág náspágolta a fiút, aztán megunta a dolgot és elengedte.

*

A sötét felhők azonban továbbra is tornyosultak.

Mert Kertész Mihály féktelen boszszúvágya nem ismert határt.

S most már összeesküvést szőtt a sötétlelkű Széll István ellen. Behívott a házába három erőtől duzzadó napszámoslegényt, megvendégelte őket, aztán a jóféle bor mellett előadta nekik nagy panaszát. Kifejtette a legényeknek, hogy Széll István megvette tőle a lovakat, de nem adta meg az árát. Sem a pénzt nem akarja megadni, sem a lovakat nem akarja visszaadni. Most pedig arról volna szó, hogy a lovakat vissza kell szerezni.

A legények kijelentették, hogy az igazság érdekében készek mindenre. Készek akár erőszakkal is visszaszerezni a lovakat. És Kertész Mihálynak csak ez kellett. Leparolázott a legényekkel s elhatározták, hogy meglesik mikor megy el szekéren a faluból Széll István, utána mennek és visszaveszik tőle a lovakat.

Igy is történt. Sikerült megtudni, hogy mikor indul el a faluból Debrecen felé a gazdálkodó. A három legény megelőzte és Kertész Mihály vezérletével kimentek elébe az országútra.

Nagy volt a derék Széll István meglepetése, amikor hirtelen szembetalálta magát a három legénnyel és Kertész Mihállyal. Azok négyen elébeálltak és felszólították, hogy szálljon le a szekeréről, mert baj lesz, ha nem teszi. Széll István nem akart bajt és leszállt a szekeréről. A baj azonban így is bekövetkezett. A lovakat ugyanis a többiek kifogták. Kertész Mihály pedig odament Széll Istvánhoz és alaposan elverte. Aztán mintha mi sem történt volna, a lovakkal elindultak és otthagyták az árva szekér mellett a megtépázott Széll gazdát.

Elég az hozzá, hogy az egész falu röhögött, amikor Széll István szekerét egy másik szekérhez kötözve, kocogott be a községbe. Mindenki röhögött, a falu apraja és nagyja, még a muskátlik is röhögtek az ablakokban. Szegény Széll István pedig oda volt a szégyentől.

Első útja az orvoshoz vezetett, ahol látleletet vetetett fel sérüléseiről, aztán a csendőrségre ment és feljelentette zsarolásért, meg könnyű testisértésért Kertész Mihályt.

A debreceni bíróság most tárgyalta az ügyet s miután a lovakat azóta Kertész Mihály visszaküldte Széll Istvánnak, a bíróság csak könnyű testisértésért ítélte el nyolcnapi fogházra.

Ez a hiteles története Széll István gazduram lóvásárlásának.

(remény)

B. Kovách-Bornemisza László: ÜDV, KLEOPATRA!

Egy fiatal költő jelentkezik ezen a címen első kötetével. Fogadjuk szívesen, mert tarsolyában tartogat egynéhány szép verset, amelyekből az Ifjúság költői révülete illatozik. A halálos ifjúság révülete, amely buja illatzáporban fekszik saját ravatalára. Sokan talán póznak találják, de ez mitsem változtat azon, hogy a fiatalság tényleg ezzel a ravatalos gyásszal borítja be életét. Bornemisza László, a ki nem élt vágyakból vetett költői ravatalon fekszik, amikor kolostorba küldi Ophéliát, vagy szerelmet vall Kleopátra testének. Más ez, mint Ady halálérzése, mert abban az élet határtalan akarása lobog, ebben meg az élet jóízét megrontó halálos fáradtság miazmája terjeng. Sehol ilyen kihangsúlyozottan nem adott még jelt magáról a mai halálos ifjúság és a költő csak dícséretet érdemel, amiért ilyen hiteles kizengője volt ennek az önkéntelen vallomásnak. (E zárójelen belül szeretnénk leszámolni a kihangsúlyozott érzékiség vádjával. Csak egy kérdést írok itt le azok számára, akik ezt a vádat felvetik, feleljenek meg rá igaz lelkiismeretük szerint: szabad-e álszeméremmel takargatni az ifjúság életét, amelyre már a halál ütötte rá a bélyegét?)

Még a természeti képei is hasonulnak ehhez a belső érzéshez. „. . . reggelbe szédül a homályos hajnal s egy toprongyos akác fölém hanyatlik boglyasan . . .", vagy „Láttátok a Földet, mely aludt . . . mialatt tetvek lepték el".

Ez a kötet mégsem tragikus kötet, mert költői vallomásai tisztítótűzként hatnak és vágyat ébresztenek az egészséges, jóillatú életgesztusok iránt.

Bornemisza költői nyelve fejlődőképes, erőteljes és kifejező, úgy hogy első kötete megérdemli nemcsak a hivatalos kritikusok, hanem a versolvasó közönség figyelmét is.

(dán)

*Bornemisza Gergely**

Piszkos sikátorok, rosszagú tócsák s kustorgó
népek közt húrcol napjaink unalma!
De úgy vidul a lélek, ha visszatekinthet
a multba, mikor még helyt állt a magyar!

Hősök leghősbje!
Bornemisza Gergely!
regényes ösöm, vármentő vitézem!
Rég aluszol már az egri üregben,
s bástyád és porló csontjaid fölött
még ragyognak az egri csillagok!

Idézlek: ha feljön az égre
a kísértetarcú nagy-nagy sárga hold,
tekints le késő unokádra:
kezemben alighogy mozdul már a toll!

Kínoz a kétség: mért, minek?
s a csenevész, fakó emberek
megmarnak olykor, mint az eb . . .
Sátánok ők! (Álkrisztusok,
s csudákat emlegetnek . . .)
Rothadt fajú népek, szajha némberek . . . !
s a véred, a véred, a Te nagyszerű véred
bennem akarják megrontani . . .

Fázok itt egyedül! kelj föl hát büszke elődöm,
s járjunk karöltve, vidáman az egri
bástyákon, éjidőben, fényes csillagok alatt!
Vagy vigy le magaddal a bástya alá,
hol századok óta pihensz . . .

B. KOVÁCH-BORNEMISZA LÁSZLÓ

* A költőnek „*Üdv, Kleopátra!*" címen most megjelent kötetéből.

Hírdessen a Független Ujságban!

Járlat'evélhamisítok büntetése

Lobstein Lajos 33 éves komádi fakereskedő tavaly májusban eladott három disznót, melyek az átvétel után rövid időre eldöglöttek, még pedig az utólag megejtett boncolás szerint sertés pestisben. Kádár Imre sarkadkeresztúri lakos, a szerencsétlenül járt vevő erre elővette a passzusokat és megkereste az eladót. Ekkor derült ki, hogy Lobstein meghamisította a passzusokat egyik cselédje nevére. A törvényszék Rózsa-tanácsa szombaton közokíratthamisításért 21 napi fogházra és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte el Lobstein Lajost. Az ügyész megfellebbezte az ítéletet.

Makai István balmazújvárosi gazdálkodót szintén elítélte a törvényszék Rózsa-tanácsa 14 napi fogházra közokíratthamisításért, mert tavaly borjújának elvesztett passzusa helyett házilag állított ki újat. Az ítélet végrehajtását azonban háromévi próbaidőre felfüggesztették. Mivel a vádlott nem használta fel a házi készítményű okíratot.

Ideálisan olcsók
AUSPITZ
festékáruházai
CSAPÓ U. 16. — PIAC U. 83.

A Debreceni Hét propagandája

A belügyminiszter értesítette a várost, hogy jóváhagyta amaz elhatározást, amely szerint állandó kiállítási helyül területet engedett át s azt csatornázással és vízvezetékkel látja el. Kéri azonban a belügyminiszter, hogy részletes tervrajzot mutasson be és a fedezetet is jelölje meg.

Most már nagy erővel megindult a propaganda is. A Nemzetközi Vásáron hangos híradó útján fogják hírdetni tíz napon át a Debreceni Het-et. Az Ibusz felhívta a polgármester, hogy az utazási igazolványokat adja ki és hozza forgalomba. A Vívó Szövetség részére a Debreceni Hét-en rendezendő versenyekre 1000 pengőt utalt ki a központi bizottság. A plakátokat, amelyeket *Klösz* György cég készített, a Magyar Hírdető irodának adta ki a város. A plakátokból 1100 darabot az ország egész területén függesztenek ki, 150 darabot Debrecenben függesztenek ki. A város azt az igen szép plakátot csináltatta meg, amelyet *Fekete* László készített és amely bemutatáskor is nagy tetszést aratott s amelyről a plakátot nyomó műintézet vezetője is kijelentette, hogy esztendők óta nem fordult meg előtte szebb és jobb plakát.

— **HONSz közgyűlése elmarad.** Értesítjük hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva tagjainkat, hogy a f. hó 6-án délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében megtartandó és meghirdetett rendkívüli közgyűlés elnöki intézkedés folytán elmarad. Csoportelnökség.

ZOPPOT

Danzig szabad város **Az olcsó világfürdő**

várja Önt

PÜNKÖSDRE!

Tennis – Lóversenyek – Regatták – Tánc

Nemzetközi Kaszinó • Rulett • Bakkara

Szabad devizakivitel!

Felvilágositást nyujt:

BUDAPESTEN: Blockner J. hirdető irodája

központja: IV., Városház ucca 10 és

fiókjai: VI., Andrássy ut 4. VI., Vilmos császár ut 33

VII., Erzsébet körut 14

vagy a KASINO-VERKEHRSBURO, ZOPPOT.

Egy komisz tréta története

Felhős az ég. Koromsötét az este. Legjobb pajtásommal — Lőrinczy Jóskával — szótlanul talpalok a diószegi uti régi Téglagyár felé. Ez akkoriban katonai municiós-telep volt s hosszu-puskás csehek és csámpás lábu románok ütöttek benne tanyát. — Rég volt, — valami tizennégy éve — de ma is emlékszem, mennyira haragudtunk rájuk s mennyi borsot törtünk különösen az őrök orra alá. Most is egy ilyen zamatos tréfát akarok feleleveniteni.

— Elértük a telepet bekeritő drótsövényt. Ez magas, sürü fonásu és szurós volt s magunkfajta legényke nem könnyen juthatott át rajta. Tapogatva kerestük a sötétben tegnap vágott különbejáratunkat: meg is találtuk, de be volt fonva erősen ujra. Pillanatra huncutul összevillant a szemünk és Jóska már huzta is elő a nagy drótvágó ollót nadrágszija alól. Pár perc mulva már a tulsó oldalon voltunk s szótlanul huzódtunk beljebb a hosszu raktárbódék alacsony eresze alatt. Minden 15—20 lépésnél kanyarogni kellett hol jobbra, hol balra. A sok bódé, a ládákból összehalmozott hatalmas kockák s a törött ócskaságokból álló otromba kúpok zavaros sokasága valóságos labirintust képezett a terjedelmes telep déli részén, mi mégis — lassan bár — határozottan haladtunk kitüzött célunk felé.

Kiértünk a vasuti töltésre: az őr mozgási korzetébe. Innen már fokozott óvatossággal haladtunk tovább a nagy raktárbarakig, melynek egyetlen ablakán szétterülő fényhasáb nyult ki a sötét éjszakába. Itt Jóska rabló-létrát állt az ablak alatt, én fölhágtam összekulcsolt kezére és benéztem . . .

Pillanattal később — anélkül, hogy egy szót szóltunk volna — Jóska már be is lopta magát a félig nyitott ajtón. Magam örködni maradtam künn.

Bekukkantottam az ajtónyiláson s örömmel szemléltem, hogyan müködik a fiú: villámgyors mozdulattal tüntetett el zsebeiben s tarisznyájában minden alkalmas tárgyat, ami megtetszett neki.

A következő pillanatban homlokára bökött. Huncut mosoly suhant át gömbölyü arcán s könnyü léptekkel kuszott a barak hátuljába, ahol a hosszu őr egy ládán ülve támasztotta a deszkafalat s horkolt, mint egy vén medve.

Láttam, hogy Jóskának nagy kedve lett volna megfricskázni otromba orrát, de ez igen kockázatos játék lett volna ilyen körülmények között. Ehelyett kaján mosollyal az ajkán emelte ki tokjából az alvó őr szolgálati revolverét egy tár tölténnyel együtt. Ezt övébe dugta a drótvágó olló mellé. — Most a telep hátuljáról valami zörej jutott éber füleimbe: utánanéztem, de nem láttam senkit. Valami állat: kutya vagy macska lehetett. Amikor visszamentem, a barakban a helyzet a következő volt: az őrrel szembe volt állitva egy ugynevezett belövő fegyverállvány, rajta egy hosszu puska, a puskán egy háromélü szurony, melynek hegye újjnyi közelségben meredezett az őr orra előtt. Jóska pedig épen előre elkészitett névjegyünket helyezte el cselákunk sapkarózsája mellé, amelyen dülöngősre irt betükkel ennyi állott: *Itt volt két kis magyar!*

A kép rendkivül groteszk és nevetséges volt, de mi — sajnos — nem nevethettünk, csak ugy magunkban kuncogtunk hangtalanul. — Félperc mulva már kint voltunk a barak hátsó falánál, hogy befejezzük a kegyetlen tréfát: egy-egy hatalmas doronggal a deszkafalhoz álltunk és egyszerre hatalmas ütést eresztettünk arra a részre, melyet a hosszu cselák háta még most is minden bizonnyal támogatott.

Hát persze . . . A következő pillanatban két nehéz csizma koppanása és egy irtózatos üvöltés jelezte, hogy barátunk tudomásul vette a kopogtatást, sőt saját szuronyának bolondul neki is ugrott. Mi persze azonnal eszeveszett nyargalásba kezdtünk és bizony torkunkban dobogott a szivünk, mikor hallottuk, hogy a megsebzett cselák nehéz léptekkel, átkozódva dübörög utánunk. Kritikus pillanatok következtek: már majdnem elértük a sövényt, mikor gyors egymásutánban három lövés dörrent az éjszakában s egyidejüleg hallottam, Jóska felszisszent s azonnal tudtam, hogy eltalálták, de azért gyorsan átbújt a résen, magam is utána...

Örömmel észleltem a sötétben, hogy nem igen jajgat, ellenben szörnyen káromkodik, előrántja a harácsolt pisztolyt, egy lövést ad le vissza a sötét éjszakába, azután bicegve kocog tovább a szőlőskert sövénye alatt. (Jóskának nem lett komolyabb baja: bal-alsó lábszárát ütötte át a lövedék, anélkül, hogy csontot ért volna.)

Másnap reggel, mikor iskolába mentem, találkoztam hosszú cseh barátunkkal újra. Arca be volt kötve s a földet nézve, lehajtott fejjel bandukolt a város felé. Ártatlan sebesültnek gondolhatta volna bárki, ha pár lépésnyire nem követte volna egy szuronyos oláh. Igy nyilvánvaló volt, hogy hűsölni megy a nyári melegek elől.

Nagy Ferenc

Belgiumban napról-napra nő Magyarország barátainak száma

Egy liége-i ügyvéd érdekes levele Magyarországról

Érdekes levél érkezett a napokban Debrecenbe a belgiumi Liége (Lütlich) városából. A levelet Théy Collignon liége-i ügyvéd irta dr. Fenyő Béla zsidó reálgimnáziumi tanárnak, akihez évtizedes jó ismeretség füzi. Ebből a levélből közöljük az alábbi érdekes részleteket:

„Most többet gondolok Önökre, — irja Collignon ügyvéd — mint valaha, hála a magyar rádiónak. Legnagyobb örömöm, ha újra, meg újra hallgathatom a kedves magyar muzsikát, amelyet első ízben is olyan szépnek találtam."

„Ön azt hiszi, hogy nem gondolok már önökre, pedig nagyon is jól emlékszem mindarra, amit Ön a mi első magyarországi útazásunk idején jósolt."

„Ha meggondolom, hogy Ön 1930-ban, amikor Belgium gazdasági élete még javában virult, megjövendölte nekem egy rettenetes válságnak az eljövetelét!... Ez a válság, mondot a Ön, ki fog terjedni mireánk is, mintahogy remény elen köd és felleg gyanánt már akkor ott lebegett Magyarország fölött."

„Hogy állnak most a dolgok Magyarországon, nem tudom, de nálunk csakugyan elkövetkezett a derűre a ború."

„Kedves Fenyő úr, Ön megjósolta a rosszat, nem jósolná meg most már a jót?"...

„Semmiesetre sem mondok le arról a tervemről, hogy Budapestre útazzam. Szeretném viszontlátni Magyarországot. Magyarország mindazokra, akik meglátogatták, nagyszerű hatást gyakorolt. Bárcsak eljönne már a nap, amikor újra felébred az őszinte békevágy Középeurópa és a nyugati államok között."

„Mindig nagyon örülni fogok, ha híreket kaphatok önökről és az önök kedves hazájáról. Mindenese re mondja meg összes barátainak, hogy az Ön szeretet hazájának Belgiumban sok barátja van és napról-napra több barátja lesz."

Ezeket irja Théo Collignor, aki különben egyike a legtekintélyesebb belga ügyvédeknek s csak nemrég kapott az új királytól igen magas kitüntetést. Bárcsak mennél több ilyen barátja lenne a magyar ügynek volt ellenségeink körében.

Fürdőruha

ujdonságok

már **2·60**-tól

kaphatók

HAVAS Harisnyaház

Gyászrovat

Özv. Nagy Lajosné temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemető ravatalozóterméből. Temetését Bartha vállalata végzi.

Kecskés Péter és neje holttestének Hatvan ucca temetőből Köztemetőbe való átszállitását hétfőn reggel Bartha vállalata végzi.

Két svédgránit és egy fehér márvány sírkő megbizásból eladó. — Bartha temetkezési vállalata.

Némethy János volt körösszakáli ref. lelkész 67 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz Köztemető díszravatalozóteréből a Dankótemetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Oláh András, 57 éves, temetése vasárnap délután három órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Özv. Busi Jánosné temetése vasárnap délután 5 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

DANKÓ

temetkezési vállalat

Debrecen, Kossuth u. 3.

Temetések, exhumálások, szállitások. Díjtalan költségvetés. kedvező fizetési feltételek.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Koblasza Jenő kereskedő segéd, fiú: László. Csillag Sándor napszámos, fiú: József. Cseke Sándor napszámos, fiú: Sándor. Mihó László szabó, fiú: László. Dobi Lajos napszámos, leány: Julia és 1 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Virág István—Rácskai Mária. Spiegel György—Ladányi Róza. Guttmann József—Méth Aranka. Török Sándor—Fazekas Mária. Dézsi János—Nagy Mária. Kusnitzki József—Tikász Julia. Husi József—Weiszenburger Margit. Vári János—Margitai Zsuzsa. Nagy Sándor—Nagy Margit. Pazonyi István—Mészáros Mária. Patak Béla—Göri Mária. Törő Sándor—Csépke Irén. Löki Imre—Oláh Margit. Krajczár János—Pesti Róza.

Halálozások: Özv. Nagy Lajosné Tajta Eszter ref. 75 éves, Erdélyi u. 36. Oláh András r. kath. 57 éves, Bátori u. 7. Özv. Busi Jánosné Holczer Borbála r. kath. 76 éves, Kabar u. 2.

— **A debreceni szociáldemokrata pártszervezet** május 6-án, vasárnap délután fél 3 órakor a Csapókert, Kinizsi ucca 38. szám alatt, Pákozdi László fuvaros házának udvarán községi beszámoló gyülést tart. A gyülés előadói: dr. Györki Imre országgyülési képviselő, Török Gábor és Molnár Imre.

MODERN
KÉPKERE-
TEZÉS
ÜVEG-
CSISZOLÁS,
TÜKÖR-
GYÁRTÁS
Bergernél
Piac ucca

Istentiszteleti rend

Vasárnap, május 6-án

A ref. templomokban. Nagytemplpom délelőtt 10 óra: Siposs Imre, délután 5 óra: Kovács József. — Kistemplom délelőtt 9 óra: Kovács József, 11 óra: Mezey Béla, délután 5 óra: Kiss Antal Jenő. — Kossuth u. délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan, délután 5 óra: vallásos ünnepély, prédikál Nagy Lajos. — Árpádtér délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: Márki Kálmán. — Ispotály délelőtt 10 óra: Baja Mihály, délután 5 óra: Kiss Ferenc. — Homokkert délelőtt 10 óra: Kolozsváry Kiss László, délután 3 óra: Bucsay Mihály th. — Nyilastelep délután 3 óra: Pókos Ferenc th. — Csapókert délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, délután 3 óra: Balogh Sándor th. — Nyulas délelőtt 10 óra: Nagy Gyula th. — Kerekestelep délelőtt 10 óra: Uray Sándor, délután 3 óra: Négyessy Bertalan th. — Téglaskert délután 3 óra: Ludász Gyula th. — Fancsika délelőtt 10 óra: Kovács Árpád. — Alvinczy tér délután 3 óra: Tóth Sándor. — Sámsoni úti iskola délután 4 óra: Janka Béla th. — Wolaffka-telep délután 3 óra: Kalas Ferenc. — Téglavető délután 3 óra: B. Kiss Zsigmond th.

A róm. kath. templomban és az iskolakápolnákban. Húsvét utáni V. vasárnap. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltízkor ünnepélyes nagymisét mond Mellau Márton pápai prelátus, zárdaigazgató, szentmise közben prédikál Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután 6 órakor májusi ájtatosság, prédikál dr. Hanzély Lajos levéltáros, szentszéki aljegyző. Különben egész nap szentségimádás lesz a templomban. — Csapókertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. — Nyilastelepen 10 órakor Révész István káplán. — Homokkertben 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. — Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Szabó Imre káplán. — Hétfőn, kedden és szerdán a reggel 7 órakor tartandó szentmise végeztével a keresztjáró napok könyörgéseit végzik a templomban.

Az evangélikus templomban — (Miklós ucca 3. szám.) vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekórája. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet. Mindkét istentiszteleten Pass László lelkész prédikál. — Délelőtt 11 órakor az evangélikus iskola tanulóinak „anyák napja" a templomban.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. — Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána májusi ájtatosság szentbeszéddel, szentségimádással. Május 10-én, csütörtökön a templomi rend ugyanez.

Az unitárius templomban. — A Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban f. évi május hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál Józan Miklós budapesti unitárius püspöki vikárius. — Istentisztelet után (csakis jó idő esetén) az egyház tanyáján az örökhagyó emléktáblájának leleplezése lesz. Az érdeklődő helyeket ezúton is szeretettel meghívjuk. Autóbuszjárat oda-vissza.

Újból szóbakerül a parlamentben Debrecen gazdálkodásának vizsgálatát elrendelő belügyminiszteri intézkedés

Tegnap nagyszabású értekezletet tartottak Debrecenben a független kisgazdapárt tiszántúli szervezetének vezetői és országgyűlési képviselői. Az értekezleten teljes számban résztvettek a környékbeli vármegyék kiküldöttei, akik kitörő lelkesedéssel fogadták azt a nagy összefogást, amelyet Debrecen polgársága pártkülönbség nélkül teljesített az ősi debreceni szellem megvédése érdekében. A párt parlamenti képviselői ismertették a belügyminiszteri rendelet kiadásának debreceni előzményeit és szenzációsan érdekes megállapításokra jutottak a rendelet kieszközlését illetően. Elhatározták, hogy mivel az új adatok döntő fontosságuak lesznek az ügy elbírásánál, már a legközelebb szóváteszik a parlamentben ezt az ügyet.

Amig a magyar egyetemi fiatalság álmodozott és orditozott, addig a német Wandervögelek bejárták a Dunántult —

mondta Fónyad Dezső a Soli Deo Gloria Szövetség előadásán

Szenzációs előadást tartott szombaton délután dr. Fónyad Dezső, az Uj Magyarság szerkesztője és a Soli Deo Gloria szövetség országos főtitkára a bölcsészettanhallgatók meghívására az egyetem XII. sz. termében. Előadásában vázolta a magyar problémák szellemi halmazatát, kitérve a megoldás miként jeire.

Ma a generációk harcát látjuk, holott a generációk közötti küzdelem magában nem cél. Cél a mai problemák időszerű megoldása. Nem lehet külön anyagi vagy spirituális problémákról beszélni, hanem mindezeknek egészséges egységéről.

A magyar fiatalság zöme züllött állapotban él. A szellemi fiatalság lassan elproletárizálódik, mert a diploma ma már csak fiktív, de nem valódi érték.

Egy új munkafogalomra van szükség, mert ez hiányzik intellektuális fiatalságunk nagy tömegeiből. Ennek az új munkafogalomnak teljesebb világában

le kell számolni a majmoló dzsentri-szellemmel,

de le kell számolni az egyoldalú bürgerszellemmel is. A magyar fiatalságnak ezen az úton vissza kell térni a faluhoz, a földhöz, mert

a magyar parasztság és a középosztályunk között nagyobb különbség van, mint Debreecn és San-Francisco között.

A marxizmustól el kell fogadnunk a szociális gondolatot, de ki kell emelnünk az egyoldalú, merev keretek közül: spirituális tartalmat is kell adnunk hozzá — mondotta Fónyad. — Ma már a szociális gondolatot a modern közéletből kitörölni nem lehet, de farizeus módon kijátszani sem. A faji fogalomban pedig egy nagytakarítást kell végeznünk.

Antropológiai faj nincs. Aki ilyen értelemben beszél fajról, az ámít.

Európa egy roppant vérkeveredésen ment keresztül s ez után a vérkeveredés után igazán nem lehet beszélni abszolut német vérségről, vagy abszolut francia vérségről, éppen úgy nem, mint magyar vérségről. De van életközösség, amely a szociális közösségeken és az egyes kultúrmentalitásokon nyugszik. Ilyen szempontból van nemzeti és nemzetiségi kérdés és így létezik német kérdés is. A német kérdés veszedelme nem csupán a svábimminencián, hanem a magyar bürokrata világ tehetetlenségén mulik.

A sváb-kérdést, főleg a Dunántúlon, ma már csak egy egészséges birtokpolitikával lehet elintézni. Amíg a magyar egyetemi fiatalság álmodozott és ordítozott: a német Wandervögelek bejárták a Dunántúlt,

úgy hogy ma már a dunántúli német nemzetiség a kelleténél is jobban be van kattotékozva szociális, gazdasági, kultúrális, nyelvi, etnográfiai jelleg szerint egyaránt — mondotta Fónyad.

Majd rátért a megoldás lehetőségeire.

Kurzusos gesztusokkal és szellemmel keresztyénkedni nem lehet, illetőleg lehet — úgymond —, csakhogy ez nem keresztyénség. A keresztyénség tragédiája, hogy adott szép organizációkat, sőt már az úgynevezett nemzeti egyházak groteszkjéig is elment, de nem adta igaz lényegét: Krisztust.

Az előadást több, szintén értékes hozzászólás fűszerezte.

Szőnyegek, függönyök,

ágyterítőkészletek, hencserátvetők, grenadin és filéstoorok, paplanok, nyáritakarók, butorszövetek, juta, gyapjú és kókuszfutók, matracokat stb. szabott árak mellett a legolcsóbban árusit

Horn és Erdélyiné cég

Szőnyegáruháza, DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 19. szám.
a Csokonai színházzal szemben.

Az irígyelt hivatal

Irta: Dr. Fráter Sándor

Sajnosan kell bevallanom, hogy az elesettségnek ez a szomorú korszaka engem is arra késztetett, hogy hivatal után nézzek. Mentem tehát hivatal után...

Ügyvédi oklevelemnek és egy pár kulturnyelvnek a birtokában holtbizonyosra vettem ,hogy csak füttyentenem kell és a hivatalok ajtai sorra nyilnak meg előttem.

Nem csalódtam. A hivatalok ajtai tényleg sorra nyiltak meg előttem. A baj csak az volt, hogy egy udvarias formába bujtatott, de kevésbbé biztató fogadtatás után — megint csak bezárultak a hátam mögött.

Kezdett melegem lenni, noha a természet rendje szerint még csak télutó volt. És miközben én egyre szaporább léptekkel még mindig a hivatalba vezető utat kerestem, nem kis aggodalommal tapasztaltam, hogy a tárcám tartalma alig egy pár pengőre olvadt le!

Ez a kétségtelenül keserű tapasztalat most már gyorsabb és az eddigieknél is intenzivebb eljárásra ösztönzött. Hivatalt mindenáron! — lett a jelszavam. Ám, hogy ujabb két hónapi hajsza után be kellett látnom, hogy ügyvédi minősítésem és széles körben elismert egyéni tudásom révén hivatalhoz nem juthatok: a barátaimra, az összeköttetéseimre kezdtem gondolni.

Mondhatom, szerencsés ötlet volt, mert ennek köszönhetem,, hogy baráti körömnek és kiterjedt ismeretségemnek egy negyedszázadon keresztül nagy kitartással ápolt minden egyes szálát mozgásba hozva — végre hivatalba jutottam!

A városhoz kerültem be...

Az erről szóló hivatalos értesítés természetesen kimondhatatlan örömmel töltött el, melynek boldogító hatása alatt először is a borbélyomhoz mentem. Rég nem érzett gyönyörrel vettettem magam a borotváló székbe. Ugy látszik, hogy az egyébként is szemfüles borbélyom mindjárt észrevette rajtam az egyéniségemben hirtelen végbement változást, mert ennek oka felől már a szappanozás alatt érdeklődni kezdett. Midőn pedig megtudta a hirtelen változás okát, meghatható irigységgel jegyezte meg:

— Hja, a város... Ott bizony jó hivataloskodni... Kevés dolog... Nagy fizetés... Befolyás... A nagyságos úr (tegnap még csak doktor úrnak titulált) most már csak úgy fog parolázni a tanácsnok urakkal...

Ráhagytam ,hogy úgy lesz. (Őszintén szólva, magam is hasonlót gondoltam.)

A borbélyom azonban, ki szaktársaitól előnyösen különbözőleg, kissé bőbeszédű volt, csak nem hagyott békében.

— Örülök — mondotta, miközben egy három centiméteres vágást hasított az arcomon — hogy a nagyságos úr a városhoz jutott be... Tessék inni, a mindennapi imádságom volt, hogy legyen végre egy vendégem a várostól...

Kérdőleg néztem rá.

— Tessék tudni — fűzte hozzá magyarázólag — a keresetem naponta nem több húsz pengőnél. Az üzletem bére meg méregdrága. Hal-

lottam, hogy a városnak kiadó üzlethelyiségei vannak. Talán, ha a nagyságos úr szólna az érdekemben a polgármesternek . . .

Megigértem, hogy szólni fogok az érdekében. Addig is a borotválkozásért, melyet ezuttal, az említett bevágástól eltekintve, szokatlan előzékenységgel végzett, a rendes taksánál húsz fillérrel többet fizettem . . .

Ez különben csak egyik kisebb méretü epizódja volt annak az általános irigységnek, mely a városhoz történt kinevezésem kapcsán ismerőseimet elfogta. Uton-utfélen egy-egy meleg kézszorításban, szívből jövő és látszólag őszinte szerencsekívánatban volt részem, ami — nem tagadom — eleinte jól esett, de később már kezdett terhemre lenni és végül is arra késztetett, hogy a hivatalomba vezető útat a villamoson tegyem meg.

— Persze, hivatalnok a városnál — hallottam ilyenkor az irigy megjegyzést a hátam mögött — most már derogál neki gyalog menni a hivatalba . . .

— Egy szakaszt a városházáig! — vetettem oda a kalauznak.

Ez utóbbi szavakra a kalauz lomha testét tisztelettel egyenesedik ki előttem és miközben a kivánt jegyet átadja, megindító hangon teszi panasz tárgyává szomorú sorsát.

— Kutyának való élet — mondja elbúsultan. Kora reggeltől késő estig ide-oda loholni ebben a széljárta kocsiban és mindezért a fizetésem napi négy pengő. Persze, a nagyságos úr a városnál — teszi hozzá őszinte irigységgel, miközben egy gyönge kisérletet tesz, hogy a húsz filléresemből visszajáró négy fillért kihalássza a táskájából.

Csak természetes, hogy szomorú helyzetének idézett aposztrofálása után ezt a csekélységet ettől a szegény kalauztól nem fogadhattam el.

— Tartsa meg barátom — vetettem oda nagylelküen.

— Kissé tulzott gavalléria négy fillér borravalót adni egy szakaszjegy után — jegyzi meg erre neveletlen egy barátom, ki éppen ennél a nagylelkü aktusnál bukik be a villamosba. Majd pedig szorosan mellém telepedve, nem kis irigységgel sugja a fülembe:

— Persze, teheted . . . A városhoz kerültél be . . . El tudom képzelni a jó dolgodat . . . Akarom mondani, a kevés dolgodat, ami a nagy fizetésed mellett van — toldja meg elmésen.

Ránézek, hogy komolyan beszél-e? A legbosszantóbb őszinteség ri le az arcáról.

— Talán nem így van? — kérdi megütődve.

— No, nem egészen — mondom zavart mosollyal. Mert dolog, az éppen elég van a városnál . . .

— És fizetés?

— Az is — mondom kelletlenül.

— Mennyi? — érdeklődik tovább a barátom.

— Hogy mennyi? — ismétlem meg a kérdést és hogy ne kelljen felelnem, merőn nézek bele a cigarettám hamvadó tüzébe.

De a barátom egyre csak nógat.

— Igen, igen, mennyi? — kérdi most már türelmetlenül.

Kinosan feszengve adom meg a választ.

— Nyolcvan pengő egy hónapra...

— Nyolcvan pengő . . . egy hónapra?! — hüledezik a barátom.

Azt hiszem sokalja s ezért képpel úgy el. Hogy tehát megnyugtassam, magyarázólag füzöm hozzá:

— Természetesen csak papiroson nyolcvan pengő. Mert ebből a nyolcvan pengőből állami, községi adóra és mit tudom én, még mire, tíz pengőt vonnak le havonként . . .

Hihetetlenül buta képpel néz rám a barátom . . .

Én pedig, hogy véget vessek a beszélgetésnek, a legközelebbi megállónál leszállok és azóta megint csak gyalog járok a hivatalba . . .

FÜRDŐ RUHÁK
és az összes strand-cikkek
Rendkivüli olcsó árusitása
CSILLAG TESTVÉREK
Piac és Simonffy u. sarok

A Debreceni Hétnek leglátványosabb részei lesznek a szabadtéri előadások

A magyar tudásnak, a debreceni erőnek és életnek ragyogó ünnepe lesz a Debreceni Hét, amelynek előkészítésére, sikerének, szépségének biztosítására minden tényező erejének teljességét adja. A buzgalom, az ügy szeretete biztosítja is, hogy a Debreceni Hét feledhetetlenül szép lesz. Az ünnepségeknek egyik legkiemelkedőbb és legpompásabb része kétségtelenül a művészi rész lesz, amely minden megszokott keretet áttörve, gazdag és pompázó lesz. A művészi rész is, amely szabadtéri előadásokból áll, három részre oszlik. Rendkívül magas nívójú népművészeti előadások, tele színes látnivalóval, hangverseny, amelyet a debreceni zeneművészeti élet kiválóságai adnak s amelyet a rádió is közvetíteni fog, végül a Háry Jánosnak, a legszebb magyar operának előadása, mint a szabadtéri előadások legragyogóbb teljesítménye, amelyet szintén közvetíteni fog a rádió. Az operát három estén adják elő és pedig abban a szereposztásban, ahogyan az opera Budapesten az Operaházban ment, tehát az Operaház legkitűnőbb művésztagjaival. Méltán követeli magának ez a szabadtéri operaelőadás az első helyet még a nagyszerű látványosságok fényes sorában is. Színesebb, pompásabb látványosságot, mint a Háry Jánosnak három esti előadása szabadtéren, el sem lehet képzelni s bizonyos: minden debreceni embernek és a Debreceni Hét minden látogatójának mindig kedves, szép, mély benyomást keltett élménye lesz.

Az uj termés betakaritásáig meg lehet hosszabbitani a birtokok védettségét méltányos esetekben

A védelem alá eső ingóságokat fel lehet oldani a zár alól, ha a rendes gazdálkodás megkivánja

Budapest, május 5. A védett birtokokkal kapcsolatos rendelkezések kiegészítése és módosítása tárgyában az igazságügyminiszter által a minisztertanács elé terjesztett rendelettervezet lehetővé akarja tenni, hogy a védettség megszüntetését a bíróság valóban indokolt esetekben az új termés betakarításáig felfüggeszthesse. Ezenkívül a rendelettervezet végrehajtása során szükségessé vált néhány eljárási szabályt léptet életbe. Ezek közül fontos az a rendelkezés, hogy

a védelem alá eső ingóságokat, mihelyt a rendes gazdálkodás megkívánja, a védettség egész tartama alatt bármikor a zár alól fel lehet oldani, a feloldást megelőzően azonban a közfelügyeletet gyakorló helyi bizottságot meg kell hallgatni.

A rendelettervezet gondoskodik arról, hogy a védettség a meg nem szüntethető zárlat tartama alatt is lehetőleg fentartható legyen. Evégből a zárlati jövedelem elhasználása, illetőleg felosztása tekintetében egységet teremt, egyfelől a zárgondnok eljárása, másfelől a bíróság sorrend megállapító határozata között. A védettség megszüntetése iránti eljárás szabályait is kiegészíti a rendelettervezet. Ez azért vált szükségessé, mert

egynémely bíróság nagyon mereven alkalmazta a védettség megszüntetésére vonatkozó eddigi szabályokat.

A leglényegesebb rendelkezése a rendelettervezetnek, hogy

felhatalmazza a bíróságot arra, hogy a védettség törlésének elrendelését egyes valóban méltányos esetekben az egyéni elbírálás alapján a termés betakarításának idejéig felfüggeszthesse.

A hitel érdekeinek lényeges érintése nélkül megengedhetőnek látszik a felfüggesztés a következő esetekben:

Ha a gazdaadós a megszabott szolgáltatásoknak elemi csapás miatt, vagy azért nem tud eleget tenni, mert az ingatlannak jövedelmét a zárgondnoki kezelés kimerítette, ha továbbá a védettség törlését olyan követelés alapján kérik, amely kellő telekkönyvi biztosítottság hiányában a védettség megszüntetése után sem juthatnak kielégítéshez, ez utóbbi esetben azonban a kellő biztosítottságot nem lehet vitássá tenni, ha a követelés biztosítására szolgáló jelzálog egészen vagy részben a kataszteri tiszta jövedelem 40-szeresén felül esik.

A rendelettervezet felhatalmazza az igazságügy- és pénzügyminisztert, hogy bonyolultabb esetben a következő fizetések mértékének kiszámítását részletesen szabályozhassák.

Viharos botrányok között zajlott le Precupék lefokozása

Sértő szavakat kiáltozott a hadbiróság felé Precup, mig a tiszti jelvényeit leszaggatták s végül a sapkáját a tábornokok csoportjába vágta

Bukarest, május 5. Már reggel kilenc órakor felvonult a bukaresti helyőrség a Malmeison-laktanya udvarára, hogy jelen legyen Precup alezredes és társainak lefokozásán. A helyőrség csapatai négyszögben álltak fel az udvaron. A négyszög közepén emelvény állt, amelyet fehér lepel borított. Az emelvénnyel szemben állt fel az egyetlen filmoperatőr, akinek engedélyt adtak felvételek készítésére.

Tíz órakor

rabszállító kocsiban hozták a nyolc katonatisztet.

Előbb egyik sarokba vezették őket, ott kellett bevárniok a parancsnokló tábornok megérkezését.

Az emelvény előtt az elítéltek sorbaállnak, a csendőrök mögöttük foglalnak helyet. Az elítéltek egyenruhában vannak, de kardjuk nincs a hüvelyében.

A mindegyik elítélt háta mögött álló csendőr tartja kezében az előtte álló elítélt meztelen kardját.

Néhány perccel tíz óra után kürtszó jelezte Jonescu Mihály tábornok, hadtestparancsnok megérkezését. Harsány Vigyázz! vezényszó hangzott el. A hadtestparancsnok fellépett az emelvényre, ahová felsietett melléje Pompiliu ezredes, katonai ügyész is. A nyolc elítélt katonatisztet az emelvény elé vezették. Libasorban vonultak az emelvény elé, mindegyik mellett egy-egy szuronyos csendőr.

Amikor megtörtént a felsorakozás, az elítéltek mintegy vezényszóra felemelik karjukat, jelezve, hogy szólni szeretnének, de a hadtestparancsnok leinti őket.

A hadtestparancsnok ezután beszédet intézett a kivonult helyőrséghez. Az elítéltek tábori díszegyenruhában, feszes vigyázz-állásban hallgatják végig a beszédet. A hadtestparancsnok kemény szavakkal ítélte el a zendülők magatartását és elrettentő például állította őket a hadsereg elé.

— *Saját hibátok juttatott ide — mondotta a hadtestparancsnok —,*

saját cselekedetek következményeként taszítunk ki most benneteket a hadsereg és a becsületes polgárok sorából. Szégyeljétek magatokat, becstelenek, akik nem vagytok méltók a tiszti rang viselésére.

A tábornok beszéde után felolvasták a lefokozási rendeletet, majd a II. hadtest hadbíróságának ítéletét. A rendelet és az ítélet felolvasását a helyőrség tagjai feszes Vigyázz-állásban hallgatják végig.

Harsány vezényszóra a katonaság fegyverrel tiszteleg, majd

egy tűzéralezredes Precup alezredes elé lép, letépi sapkarózsáját és vállszalagját. A Precup hátamögött álló csendőr átnyújtja a lefokozó alezredesnek Precup kardját, amelye taz a térdén kettétörve a földre dob.

Ugyanígy folyik le Nicoara őrnagy lefokozása is.

Precup az egész lefokozási jelenet alatt hevesen gesztikulálva, sértő szavakat kiabált a hadbíróság felé.

Kijelentette, hogy az ítéletet felsőbb nyomás alatt hozták meg. Lefokozását nem tekinti jogosnak. Sértő szavakkal illette a hadtestparancsnokot és a hadbíróság tagjait is, majd

sapkáját odavágta a tábornokok és hadbírók csoportjába.

Nicoara őrnagy szintén szidalmazva a hadbíróságot, földhöz vágta sapkáját és maga tépte le vállszalagját.

A tisztek lefokozása állandó botrányok között történt, Precupék közben a királyt éljenezték. Szavukat a kürtösök trombitaharsogtatása fojtotta el. Az eljárás végén valamennyiüket a készenálló rendőri gépkocsikba tuszkolták és erős fedezet mellett elszállították a vakaresti fegyházba.

Harangavatás a Kerekesteiepen

Ma, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel lélekemelő ünnepség keretében fogja felavatni a kerekestelepi egyházi körzet a hívek közadakozásából s az egyház hozzájárulásával felépült templomának harangját.

Az ünnepély a XC. zsoltár eléneklésével kezdődik. A harangot megáldja Uray Sándor ref. lelkész, majd a virággal díszített harangot a toronyba emelik, ahol 5 percig szól. Ezután istentisztelet lesz, melyen bibliát olvas és imádkozik Kalas Ferenc egyházrészvezető lelkész, prédikál Uray Sándor ref. lelkész. A gyülekezet megáldása s a keresztelés után dr. Erdős József gondnok a harangot átveszi, majd a 245. dícséret 10. versének eléneklésével az ünnepség véget ér.

Erre az ünnepségre mindenkit szeretettel lát a rendezőség.

— **Daán Ilona szerzői estjén** itt először bemutatja „Revíziós Himnusz"-át, melyet Szücs Gergely zenetanár átíratában a leggyönyörűbb hangokból összeállított férfi vokálkvartett fog énekelni. A vokálkvartett még „Tavaszi dal" című dalárda-indulót és a „Gonosz kislány" pattogó ütemű csárdást fogja énekelni. Az érdekesnek ígérkező hangverseny 13-án, vasárnap este 8 órakor lesz a Debreceni Kereskedő Társulat dísztermében, Piac ucca 8. Ülőhelyárak 80 fillér, állóhely 30 fillér. Jegyeket előjegyezni lehet szerzőnél, Bethlen ucca 14.

Megjelent a legujabb hengerrendszerrel készült tökéletes petróleumgázfőzőkészülék a

PETROFOR

Pumpálás és előmelegitès nincs.
Gyár: Budapest—Pestszentlőrinc.
Közvetlen beszerzés a gyártól.
Eladási osztály: „Petrofor Vállalat"
Budapest, VI. Andrássy ut 50. (Oktogon-tér)
Díjtalan prospektus. ● Minden darabért a gyár szavatol

Egy évi súlyos börtönre ítélték Zelky Jenőt, az emberrablási per vádlottját

Felsőőr, május 5. Az osztrák már harmadik napja tárgyalja azt az izgalmas bűnpert, amelynek vádlottja *Zelky* Jenő nyugalmazott százados. A vád szerint Zelky átcsalta Ausztriából magyar területre *Roboz* Bélát, aki a cseh kémiroda szolgálatában állt és akivel Zelky látszólag együttműködött. A magyar csendőrök igazoltatni próbálták őket, Zelky visszarohant osztrák területre, Robozt ellenben elkapták, de egy óvatlan pillanatban mérget vett be' és meghalt. A három napig tartó izgalmas tárgyalás után szombat este hírdették ki az ítéletet és *Zelkyt emberrablás útján elkövetett nyilvános erőszak bűncselekménye miatt egyévi súlyos börtönre ítélték.*

Nagyszabású fogadalomtételi-cserkészünnepély a református gimnáziumban

Hirt adtunk már arról, hogy a debreceni reformá us gimnázium 172. sz. Erő cserkészcsapata szokásos évi nagy fogadalomtételi ünnepélyét f. évi május hó 12-én délután fél 5 órai kezdettel rendezi a ref. gimnázium udvarán. Élénk emlékezetében él Debrecen város társadalmának, hogy gimnázium cserkészei milyen gazdag műsorú és változatos tartalmú ünnepélyt szokt ak rendezni. Ezeket az ünnepélyeket mindig a legnagyobb érdeklődés szokta kisérni s a cserkészek ezt az érdeklődést akarják mostani ünnepélyükkel meghálálni, amikor műsor szempontjából egy sokkal változatosabb és a cserkészet ujabb ágazatainak, mint amilyen a vízi és repülőcserkészet mozzanataira is kiterjedő változatos programmot fognak nyujtani. A műsoron szerepel a csapat diszfelvonulása, mely után Kornya Sándor csapatparancsnok megnyitja az ünnepélyt. Az apródok és a cserkészek vitéz dr. Bessenyei Lajos kerületi elnök kezébe fognak igéretet, illetőleg fogadalmat tenni. A műsor szórakoztató részében a cserkészek repülőbemutatásokkal, vízicserkész gyakorlatokkal, bicikli és krinolin mutatványokkal fognak szerepelni.

Legkiemelkedőbb része az apródok magyar tánca, amelyet 30 kis apród fog ugyanannyi kis leánykával táncolni, valamint a nagy cserkészek és dócista cserkészleányok által bemutatandó arató-tánc. A zenét a katonazenekar fogja szolgáltatni. Műsor után terített asztalok fognak a közönség rendelkezésére állani, ahol a cserkészmamák áldozatkészségéből összeadott büffé anyagának az elfogyasztása, valamint a katonazenekar térzenéje mellett szórakozhatik tovább a közönség.

A meghívókat a jövő hét elején fogjuk szétküldeni. — Az ünnepélyre jegyek már válthatók Csáthy Ferenc segédtisztnél, mint az ünnepély pénztárosánál.

Fényes ünnnepségek keretében nyilott meg pénteken a budapesti Nemzetközi Vásár

Budapesti tudósítónk telefonjelentése. Budapest, május 4. Ma nyilott meg Budapesten nagy ünnepségek keretében a 29-ik magyar árumintavásár, amelyet a közvélemény 10 év óta „Budapesti Nemzetközi Vásár" név alatt ismer. Talán ennek a jubileumnak tudható be az, hogy a vásárt ezúttal hosszú évek után újból maga Magyarország kormányzója, nagybányai Horthy Miklós nyitotta meg, aki pont 9 órakor érkezett meg fényes kíséretével a vásár Stefánia-úti főkapuja elé.

Már közel egy órával korábban egymásután érkeztek a notabilitások. A főváros, a parlament, a különböző gazdasági szervezetek és érdekképviseletek tagjai és vezetői, de megjelentek a Budapesten accreditált összes követek és követségi tagok, a főpapság és végül közvetlenül a kormányzó érkezése előtt a magyar kormány összes tagjai. Horthy Miklós kormányzót és nejét Magyarország miniszterelnöke, Gömbös Gyula fogadta, majd üdvözlő beszédet intézett az államfőhöz a magyar kereskedelmi miniszter, valamint a vásárt rendező budapesti kamara elnöke, Éber Antal és a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének a vásár szervezésében tevékeny részt vett elnöke: Chorin Ferenc is. Az előkelőségek közel 300 főből álló csoportja ezután a vásár megtekintésére indult.

A kormányzó először a külföldi államok pavillonjait kereste fel. Olaszország pavillonjában Colonna herceg, az olasz követ, a bolgár pavillonnál a bolgár állam ügyvivője, a nemzetek pavillonjánál pedig Ausztria, Franciaország, Belgium, Németország, valamint a balti államok Budapesten székelő követei fogadták a kormányzót.

Sor került ezután a vásár egyes csoportjainak tüzetes megszemlélésére. A főváros, valamint az idegenforgalmi csoportok pavillonjában a kalauzolást Budapest polgármestere: Sipőcs Jenő, valamint az Idegenforgalmi Tanács és a Máv. vezetői vették át. Nagy tetszést aratott a nemzetközi automobil kiállítás is. Hosszan időztek a vendégek az élelmiszercsoport, a kozmetika, a kisipar és a háziipar pavillonjaiban.

Ezután a vásár területén felállított Studió felé indult a menet, ahol a miniszterek és a polgármester rövid üdvözlő szavakkal mondották el a vásár területén elhangzott első üzenetközvetítéseket. Az Iparcsarnokban helyezkedik el a magyar nagyipar. Itt a kormányzó nemcsak a textil- és bőripari, hanem a vas-, elektromos- és vegyiipari csoportokban, a bútor kiállításon és a gépcsarnokban ismételten tüntette ki a kiállítókat megszólításával.

Nagy tetszést aratott a magyar építőipar, a baromfikiállítás, valamint különösen a divatszínház, ahol a magas vendégek tiszteletére külön díszelőadást rendeztek a magyar anyagok és divat legszebb kreációiból.

Dél felé járt már az idő, amikor a magyar kormányzó és a kormány tagjai elbúcsúztak a vásár elnökségétől, kifejezést adva nagy elismerésüknek a látottak felett.

Az ünnepségek lezajlása után délután 2 órakor a nagyközönség előtt nyílott meg a Nemzetközi Vásár, amely május 14-ig marad nyitva.

KÖNYVESHÁZ

HUX LEY ALDOUS:
SZÉP UJ VILÁG

256 oldal. Fordította Szinnai Tivadar. A „Jó Könyvek" 9. kötete. Ára füzve 90 fillér, vászonkötésben, finom papiron P 1.90. Megjelenik április 25-én.

A „Szép új világ" utópia, az eljövendő világ képe, amikor az emberek már nem születnek, hanem mesterséges úton készülnek. Ez a világ... legalább is a mi felfogásunk szerint... nem is olyan nagyon szép. Túlságosan rendes és józan, hiszen minden élőlénye célszerűségi okokból gyártódik olyanná hogy legjobban megfeleljen azon a helyen, ahova állították. Külön gyártják a munkást, a katonát, a tudóst, a művészt és a vezetőket. Mindenki elégedett, mert hiszen ez is szabályozható és már a gyártás folyamán belénevelik, hogy ne csak elvégezze, de szívesen és elégedetten is veégezze feladatát. Csak néhány rosszul sikerült gyártási produktum, javíthatatlan romantikus, nincs megelégedve a szép új világ sorával. Fellázad a rend ellen és elbukik.

Huxley, ez a legnépszerűbb angol író, a mai társadalmat boncoló regényeivel tűnt fel és aratott óriási sikereket. Ez a könyve, bár ezer év mulva játszódik, szintén mai írás. Minden szava szatirája, torzképe annak az elgépiesítő hajszának, ami Amerikától Oroszországig végigseperte a világot. „Vigyázz, mert ide jutsz!" kiáltja oda Huxley a mai emberiségnek ebben a humorral és kalandossággal bőven füszerezett remek regényében, amely az író talán legjellemzőbb, mindenesetre legérdekfeszítőbb és legizgalmasabb munkája.

— **Cséplőgépek bejelentése.** Akiknek gőz-, benzin-, petróleum-, villany-, vagy más motorikus vagy állati erővel hajtott cséplőgépjük van és az 1934. év folyamán saját gazdaságukban, akár más részére csépelni szándékoznak, hogy nevüket, lakásukat, cséplőgépjük gyártójának nevét, gyári számát, az általuk kifejthető lóerők számát a városi elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth ucca 20., földszint 46. számú szobájában folyó évi május hó 19-ig törvényes következmények terhe alatt jelentsék be.

Háztartási alkalmazottat keres?

A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

Pompás sikerü gyönyörű díszelőadás zárta be a Független Ujság által rendezett első debreceni műkedvelőversenyt

A Máv. Egyetértés nagyszerű gárdája tomboló tetszéssel játszotta el a Fehérvári huszárok című operettet

A Homokkerti ref. Olvasókörnek, a Regős Leventéknek és a Kerekestelepi Polgári Olvasókörnek ítélte a zsűri az első díjakat

Pompásan sikerült, magas nívójú záróünnepséggel fejeződött be szombaton este a Független Ujság által rendezett első debreceni műkedvelő verseny. A Máv. Egyetértés hatalmas és gyönyörű díszterme zsúfolásig megtelt lelkes közönséggel. Megjelent dr. *Csürös* Ferenc kultúrtanácsnok Vásáry István dr. polgármester képviseletében, ott volt a vasútas társadalom színejava, *Kamarás* Gyula műhelyfőnök vezetésével. A megjelentek soraiban láttuk *Benke* Tibor lelkészt, *Szilass* Hugó igazgatót, *Péterffy* László és *Nánay* Béla gimnáziumi tanárokat, *Békés* István nagykereskedőt és *Nagy* Sándor Aladár városi levéltárnokot. Rajtuk kívül szinte teljes számban megjelentek a versenyen résztvett műkedvelőgárdák vezetői és tagjai is.

Az estélyt *Ferkó* Gyula felszólalása vezette be, aki a Máv. Egyetértés műkedvelőgárdájának nevében lendületes szavakkal üdvözölte a megjelent közönséget és a műkedvelő testvéreket. Ezután megkezdődött a díszelőadás. A Máv. Egyetértés ragyogó felkészültségű együttese a „Fehérvári huszárok" című népszerű operettet adta elő olyan tökéletes betanultsággal, amellyel valósággal elkápráztatta a vendégsereget. Nem hisszük, hogy akadna ma Magyarországon egy olyan kiváló együttes, mint a Máv. Egyetértés gárdája, amelynek teljesítménye a legigényesebb kritikusokat is kielégítheti. *Szolárszky* László mesteri rendezéséről kell mindenekelőtt a legteljesebb elismerés hangján megemlékezni, ugyancsak ő volt az előadás egyik oszlopa, mint Csantavéry Tamás huszártiszt daliás megszemélyesítője. Rendkívül nagy tetszést aratott Anikó szerepében *Krémer* Böske, akinek szépsége, virágzó fiatalsága és kedves egyénisége elbájolta a közönséget. Nagy sikere volt Vecsernyés Ágnes szerepében *Kovács* Katónak, akinek jóízű, üde alakítása elsőrangú teljesítmény. *Kónya* Irén Hárfa Dodó táncosnő színes figuráját keltette életre tehetségével. Nagyon tetszett Pipere báróné szerepében *Hangya* Mária is. Báró Pipere Zénó komikus figuráját *Bogdány* Zoltán alakította friss humorérzékkel. Rengeteget mulatott a közönség a Gacsaj Pista csikóst megszemélyesítő *Papp* Lászlón, aki bravúros komikusi képességeiről tett tanuságot. De nem kis mértékben járultak hozzá a tomboló sikerhez tehetségük legjavával a többi szereplők is: *Sidó* Zoltán, *Rácz* István, *Petrányi* Ede, *Balla* László, *Weverán* Károly, *Kondor* Gábor, *Kovács* Gyula, *Engi* László, *Pogácsás* Imre, *Végh* Béla, *Molnár* Béla, *Milosch* Vilmos, *Gellért* László, *Nagy* Ferenc és *Tóth* Miklós. A közönségnek azt a részét, amely ez alkalommal gyönyörködött először az Egyetértés remek gárdájának teljesítményében, valósággal frappirozta a bravúrosan ügyes zenekar, amely Szoleczky Ede karmester dirigensi pálcája nyomán tökéletesen látta el feladatát. Rendkívül tetszettek a színes, szép díszletek. A publikum szinte az egész előadást végigtapsolta és a felvonás-végeken sem fukarkodott a forró tapsokkal.

A versenydíjak kiosztása

Az első felvonás végén a színpadon a műkedvelő verseny zsürijének az előadáson megjelent tagjai helyezkedtek el egy nagy asztal mellett, amelyet elborítottak a verseny trofeái: az arany, az ezüstös koszorúk és az oklevelek. *Thury* Levente a versenyt rendező Független Ujság nevében üdvözölte meleg szavakkal elsősorban a polgármestert képviseló dr. *Csürös* Ferenc tanácsnokot, majd a műkedvelő testvéreket és rámutatott arra, hogy milyen áldozatos és szép munkát végeztek a verseny résztvevői, akik e verseny során tulajdonképpen csak a magyar kultúráért, a magyar dal és a magyar szó kultuszáért versenyeztek. A műkedvelők nem sorvasztani, hanem támogatni akarják a hivatásos színházat és munkájuk áldásos hatása kétségbevonhatatlan.

A nagy tapssal és éljenzéssel fogadott beszéd után *Benke* Tibor lelkész és író terjesztette elő a verseny eredményét, amely a következő:

Prózai csoport: I. Homokkerti Református Olvasókör. 2. Nyilastelepi Népkör, továbbá a Helyőrségi Altiszti Kaszinó. 3. Keresztyén Ifjúsági Egyesület.

Kabarécsoport: 1. Regős Leventék. 2. Nyilastelepi Keresztyén Ifjúsági Egyesület. 3. Csapókerti Református Olvasókör.

Népszínműcsoport: 1. Kereskedelmi Polgári Olvasókör. 2. Gábor Áron tüzérezred Altiszti Önképzőköre, továbbá a Világítási Vállalat. 3. Hármaskerti Kispolgárok Köre.

Az eredmény kihírdetése után Benke Tibor kiosztotta a díjakat. Az első helyezettek aranyozott borostyánkoszorút kaptak széles selyemszalagokkal, továbbá nemzeti-színű nyomású kitüntető oklevelet. A második helyezettek selyemszalaggal díszített, ezüstözött borostyánkoszorúkat kaptak és elismerő oklevelet. Ugyancsak okleveleket kaptak a többi helyezettek is. Ezután a prózai csoport nevében dr. Nánay Béla tanár, a kabarécsoport nevében Békés István terjesztették elő részletesen tanulságos beszámoló jelentéseiket.

Törös Károly igazgató-tanító a Homokkerti Ref. Olvasókör részéről magasan szárnyaló, tartalmas beszédben köszönte meg a versenyt rendező Független Ujságnak, hogy alkalmat adott a debreceni műkedvelőgárdáknak arra, hogy összemérjék képességeiket és bizonyíthassák, milyen kultúrát reprezentálnak. Rámutatott beszédében arra is, hogy a műkedvelők fáradhatatlanul dolgoznak szép céljaik eléréséért a küzdelmes robot után. Végül hálás szavakkal mondott köszönetet a zsüritagoknak kitűnő munkájukért.

Nagy Sándor lakatosmester a Nyilastelepi Népkör nevében talpraesett beszédben köszöntötte a versenyt rendező Független Ujságot és meghatott hangon üdvözölte a Máv. Egyetértés kitűnő gárdáját s annak igazi lelkét, *Szolárszky* Lászlót, akinek átnyújtotta a Nyilastelepi Népkör által a Máv. Egyetértés számára készített nemzetiszínszalagos babérkoszorút.

Suta Gyula, a Regős Leventék főoktatója keresetlen szavakkal mondott meleg köszönetet a Független Ujságnak és a zsüri agjainak nemes munkájukért.

A felszólalások sorát *Thury* Levente zárta be, aki a legmelegebb köszönetét nyilvánította a Máv. Egyetértésnek, amely testvéri megértéssel adott helyet, hogy a verseny záróünnepélye a legalkalmasabb miliőben folyjon le. Kiemelte *Thury* Levente az Egyetértés bajtársias érzését, amelyet azzal tanusított, hogy nem indult a versenyen, annak ellenére, hogy Debrecenben a legkiválóbb erőket nevelte gárdája számára, ellenben versenyen kívül becsülettel, tisztességgel támogatta a többi műkedvelő csoportokat. Leszögezte, hogy a Máv. Egyetértés ezzel a díszelőadással bebizonyította, hogy valóban példaképe lehet minden műkedvelő együttesnek azzal a ragyogó teljesítményével, amelynek alappilléreit a határtalan ambició, lelkesedés és művészi rátermettség alakotják.

A díszelőadás végeztével megkezdődött a tánc, amely a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

A debreceni theológusok „Bocskay" bajtársi egyesülete szeptember 1-től kizárólag áttér a Bocskay-sapkára

Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy a budapesti bajtársi egyesületek teljesen leszámolnak a német tányérsapkával. Ugyanakkor meg kellett jegyeznünk, hogy a változásnak a debreceni vezetőségek részéről nem a legkedvezőbb visszhangja támadt. Annál örvendetesebb, hogy a theologusok Bocskay Bajtársi Egyesülete szeptember 1-től kizárólag a Bocskay-sapka viseletét engedi meg. Lapunk munkatársa felkereste Vajó Zoltánt, a Bocskay B. E. alvezérét, aki már régen az új akció híve. Az ő intelligens vezetői képességének köszönhető, hogy a Bocskay B. E. egyáltalában nem ragadtatta el magát egy diákzavargás alkalmával sem és mint testület, tagjainak egyénenként megtiltotta a zavargásokban való részvételt.

Vajó kijelentette, hogy a theologusok szeptembertől kezdve még akkor is áttérnek a Bocskay-sapka viselésére, elfogadván a pestiek leíratát, ha ezzel a ténnyel a debreceni vezérséggel kellene szembekerülniök.

Munkatársunk ezután Molnár Gyula egyesületi vezért kereste föl, aki hasonlóan nyilatkozott, kijelentve azt, hogy az egyesület már most testületileg átvenné az új egyensapkát, ha ennek a legnagyobbrészt szegénysorsú theologusok körében anyagi akadályai nem lennének. Szeptembertől kezdve azonban szigorúan az új Bocskay-sapka lesz kötelező.

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

11220—1934.

HIRDETMÉNY

A gabonanemüekből készült liszt minőségéről kiadandó hivatalos bizonylatok tárgyában.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter úr 53,000—1934. VII. 2. F. M. sz. rendelete alapján értesítem az érdekelteket, hogy mind azok a malmok és lisztegyenlősítő telepek, amelyek erre a m. kir. földmivelésügyi és m. kir. kereskedelemügyi miniszter urtól előzetesen engedélyt kaptak, kérhetik, hogy az általuk bejelentett liszt minőségi tulajdonságukat és összetételt a m. kir. gabona és liszt kisérleti állomás, vagy az erre kijelölt szakintézet állapitsa meg: erről hivatalos bizonylatot kapjanak és a hivatalos bizonylatban foglalt megállapítást a liszt készlet csomagolási burkolatán alkalmazott tanusító joggal igazolhassák.

Az előzetes engedély iránti kérelmet a m. kir. földmivelésügyi minisztériumban kell előterjeszteni.

A gabonanemüekből készült liszt minőségéről szóló hivatalos bizonylat kiadásánál követendő eljárásnál követendő szabályzat ,valamint a liszt minősítési dijának a megállapítása tárgyában kiadott 53100—1934. F. M. sz. rendelet az elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth u. 20. sz. földszint 46. sz. szobájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Debrecen, 1934. április 23.

Polgármester.

FOTOCIKKEK
nagy választékban, amatőrmunkák kidolgozása
Ungár József
látszerész és fotoszaküzlet Széchenyi u. 1.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLAS:

Élénkebb szél, egyes helyeken, főleg nyugaton zivatar. A hőmérséklet alakulása bizonytalan, nyugat felől jöhet némi lehülés.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, május 6.

8.45: Hírek. 9.10—9.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 10—10.55-ig: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelkész. 11—12.15-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. Szentbeszédet mond dr. Brückner József. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30—1.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 2: Hanglemezek. 3: Barthodeiszky József: Tudnivalók a jégkár ellen i biztosításról. 3.45—4.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 5: Kurina Simi és cigányzenekara. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) 5.45: A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt Anyák Napja ünnepélye. 6.45: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Friedl Frigyes. Közreműködik Szabó Lujza. 8: Sport- és lóversenyeredmények. 8.15: Az író titkai. Kosztolányi Dezső előadása. 8.45: Revere Gyula hárfázik. 9.15: Kis színpad. A kölcsönkért feleség. Vigjáték 2 felvonásban. Irta Maurice de Vallers. Rádióra átdolgozta és rendezi Náday Béla. Utána körülbelül 10.15: Hírek, sporteredmények. 10.30: Koncz János hegedül, zongorán kíséri Herz Ottó. 11.10: Közvetítés a Valéria kávéházból. Ifj. Sáray Elemér és cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ, május 7.

6.45: Torna. Hanglemezek. 10: 1. Milyen volt a lovagvilág. 2. Tíz perc egészségügy. A Gerson-diéta és a nyerstáplálék. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.15—11.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 12.05: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. (Közvetítés a Nemzetközi Vásár studiójából.) 1.15—2.30-ig: Rádióüzenetek a Nemeztközi Vásárból. 3.30—4.40-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból. 5: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 5.30: Maróthy Magda énekel zongorakísérettel. 6: Pogányünnep az őserdőben. Székely László szumatrai riportja hanglemezekkel. 6.30: Bertha István szalonzenekara. Közben körülbelül 7: A Nemzetközi Ifjúsági Testnevelési kongresszusról. Dr. Szukováth Imre, a Testnevelési Főiskola igazgatójának előadása. 7.30: Feszl, a pesti Vigatló mestere. Lyka Károly felsőházi tag, Képzőművészeti főiskoali tanár előadása. 8: A Filharmoniai Társaság rendkívüli hangversenyének közvetítése a székesfővárosi Vigadó nagytermében. Vezényel Bernardino Molinari. Utána körülbelül 10.15: Hírek, időjárásjelentés. 10.30: Közvetítés az Ostendekávéházból. Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. Közben 11.15: Budapest der Weltmeisterschaften im Turnen. Sándor Pál, a Magyar Országos Torna Szövetség titkárának németnyelvű előadása. 11.30: A cigányzenekar muzsikájának folytatása.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. MÁJUS 6. CSÜTÖRTÖK. Balkányi Miklós dr. a város közigazgatási bizottságának ülésén a lehetetlenül rossz placviszonyok miatt vásárcsarnok felépítését javasolta.

Solymossy Elek a Tót leány című operettben vendégszerepelt a Csokonai színházban.

A város megállapodott a Hév-vel, hogy a kisvasútat villamosvasuttá alakítják át.

1909. MÁJUS 7. PÉNTEK. Löfkovits Arthur, a városi muzeum uj igazgatója, letette a hivatali esküt.

Weszprémy főispán Petrovics Milenkót és Pepetián Jánost közkórházi segédorvosokká nevezte ki.

Novelli Ede tekintélyes debreceni kereskedő elhunyt.

1914. MÁJUS 6. SZERDA. A debreceni állomáson egy gyanus oláh munkást fogtak el, akinél több kiló dinamitot találtak.

1914. MÁJUS 7. CSÜTÖRTÖK. Nagy Gábor dr., a debreceni ügyvédszövetség elnöke 58 éves korában meghalt.

1924. MÁJUS 6. KEDD. A törvényszék Visky-tanácsa Rácz Kálmánt, a detektívgyilkos haramiát, kötéláltali halálra itélte.

Kurz Ferenc és Schwarcz Böske házasságot kötöttek.

Goldklang Bertust eljegyezte Waldmann Jenő.

Dr. Leitner Adolf orvos leánya, Erzsike, házasságot kötött dr. Klein Béla budapesti fogorvossal.

1924. MÁJUS 7. SZERDA. Kerekes Zoltán dr. ügyészségi alelnök elhunyt.

Benedek Bertalan terménykereskedő 41 éves korában meghalt.

— **Vallásos ünnepély a Kossuth uccai templomban.** A Kossuth uccai egyházrész május 6-án, vasárnap délután 5 órakor a Kossuth uccai templomban vallásos ünnepélyt rendez Szenczi Molnár Albert nagy magyar zsoltárfordító emlékezetére. Belépődíj nincs. Mindenkit szeretettel hív az egyházrész vezetősége.

— **Orvosi hír.** Dr. Hajnal Dezső fogorvos rendelőjét Ferenc József út 34. (v. Hegedüs és Sándor-ház) helyezte át.

— **A ref. gimnázium énekkarának záróhangversenye.** Ma délután fél 5 órai kezdettel lesz a ref. gimnázium énekkarának záróhangversenye a gimnázium tornatermében. A hangversenyen vendégként szerepel a Kollégiumi Kántus is. A különféle műsorszámok szenzációja Szigethy Gyula énektanár monstre remekének, a „148. zsoltár"-nak bemutaója.

— **Palotai** festése, tisztítása úgy árban, mint munkája kivitelében közismerten elsőrangú. Kálvin-tér 5. szám. Batthyány ucca 26. Hunyadi ucca 15. szám.

— **A bűnöző nőről** tart előadást a MIEFHOE jogásztársasága e hó 10-én, áldozócsü örtökön. A témáról — kifejtve azt jogi és szociológiai oldaláról — dr. Aczél Jenő, a ki ünő büntetőjogász tart felolvasást. Az előadás pontos helyét és idejét később e helyütt közöljük.

— **Schuller** festő- és mázolómester lakását és műhelyét Hatvan ucca 23. szám alá helyezte át. Telefon: 32-06.

— **Rövid zongora,** börgarnitúrák, úriszoba, háló, festmények, szalontükör olcsón eladók. Csapó 16.

— **Tudja Ön már,** hogy az ismert Aspirin-tabletták 1895-ben behatóan kísérletek és tudományos kutatások után kerültek forgalomba és immár kb. 38 év óta az emberiséget a „megfázások" elleni védekezésnél támogatják. Hülések minden tüneteinél, influenza-, spanyoljárvány, reuma, csúz, ischiásnál ma már az egész világon Aspirin-tablettákat az eredeti csomagolásban a „Bayer-kereszttel" szedik.

— **Ügyvédi irodámat** Piac u. 19. szám alatt megnyitottam. Dr. Breider Ferenc.

— **Cserépkályha** raktáramat áthelyeztem Ispotály tér 1. alá (a nagyállomás előtti Petőfi-térről benyiló út, a Helyi Vasút irodák és az Ispotály templom között). Minden színü cserépkályhák raktáron, Har mudtheés másrendszerű átrakásokat vállalok helyben és vidéken. Telefon: 12-18. Krisch Károly kályhásmester cserépkályha raktára.

— **A zsidó reálgimnázium szülei értekezlete.** A debreceni zsidó reálgimnázium vasárnap délután 4 órai kezdettel a VII. osztály termében szülei értekezletet rendez. Bevezetőt mond dr. Vág Sándor igazgató, előadást tart dr. Kardos László „Sport és iskola" címmel.

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Cserkészleány-ünnepély.** A 49. sz. Tisza Ilona cserkészleánycsapat május 6-án, vasárnap délután 5 órakor a régi postaépületben levő Világítási Vállalat nagytermében (Piac ucca 36.) műsoros ünnepélyt rendez. Belépődíj nincs. Műsormegváltás kötelező. Műsor ára 30 fillér. A kedves ünnepélyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A Szabadság,** vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre hetilapjának új számában Balla Antal az új osztrák rendi alkotmányról ir vezércikket. Közli a lap dr. Tombor Jenő érdekes vitacikkét a telepítésről. Talpassy Tibor dunántúli riportja, Vér Andor beszámolója a debreceni eseményekről, Földessy Gyula cikke: „Goethe és a németesség"-ről s dr. Horváth Elemér riportja Amerika vértelen forradalmáról érdekességei még a lapnak, amelynek tartalmát gazdag Föld népe rovat, Tamási Áron folytatásos regénye egészíti ki. A Szabadság 12 nagy oldalon jelenik meg és 10 fillér es árban minden ujságárusnál és dohányözsdében kapható.

MEGNYILT
a legmodernebbül berendezett
„FÓVÁROSI" KOZMETIKA
Ferenc József út 5. félemelet.
Fővárosi módszerrel kibővítve, mindennemü szépségápolást előnyös árak mellett lát el. Egyetemistáknak, diákoknak kedvezményes árak.
OLCSÓ BERLETRENDSZER.

— **Dr. Varga Samu** ügyvéd irodáját Csapó ucca 17. szám alatt megnyitotta. Színház átjáró.

— **Hétvégi szünet az igazságszolgáltatásban.** Az igazságügyminiszter legújabb rendelete szerint az ügyészségen és a törvényszéken életbelép a vikkendszünet. Eszerint úgy a törvényszéken, mint az ügyészségen szombat déli 12 órától hétfő reggelig csak ügyeleti szolgálat lesz.

— **Ja. női sportzokni 32 f,** flór térdzokni, nagy számok, 90 f. Csipkeszaküzlet, Püspöki palota. Hatvan ucca 1.

— **A homokkerti ref. egyházrész műsoros estje** ma este 7 (hét) órai kezdettel lesz a homokkerti ref. iskola nagytermében. A műsor dereka dr. Koncz Aurélné előadása lesz.

— **Csapó ucca 12. sz. alatt** fűszerüzletet nyitottam, vevők szíves pártfogását kérem. Grünberger és Glückcég volt alkalmazottja. Mariska.

— **Biró Erzsébet iparművész** műtermét Piac ucca 51. I. alá helyezte át.

— **Filléres gyorsvonat Sopronba pünkösd két napján.** Régi óhaját teljesíti a Máv. Debrecen közönségének, mikor elhatározta, hogy Debrecenből filléres gyorsvonatot indít a „Hűség városában", Sopronba. Az indulás pünkösd első napján a kora reggeli órákban lesz, míg a visszaérkezés pünkösdöt követő kedd hajnalán. Ennél a vonatnál meg van engedve Győrben is a leszállás külön menetdíj mellett. Sopronig a menettérti jegy ára P 8.70, Győrig pedig P 6.70. Gondoskodik a Menetjegyiroda arról, hogy Sopronban olcsó és kényelmes szálloda álljon rendelkezésre. Jelentkezéseket már most elfogad a Máv. Menetjegyiroda.

— **Van-e remény a helyzet javulására?** Ez a kérdés van ma mindenkinek az ajkán. Felesleges a kérdés akkor, ha fájdalmakat érez, mert hiszen Ön is tudja, hogy Diana sósborszeszt kell használnia.

— **A cukrász szakosztály** 7-én, hétfőn délután 5 órai kezdettel az ipartestület helyiségében rendkívül fontos ügyekben ülést tart.

— **A nyugalmazott Máv. főtisztviselők összejövetele.** A m. kir. államvasútaknak Debrecenben és a környéken lakó nyugalmazott főtisztviselői a legközelebbi összejövetelüket az Angol Királynő zöld-termében e hó 7-én, hétfőn este 6 órakor tartják és a rendezőség ezen az úton is felkéri a Máv. nyugdíjas főtisztviselő kollegákat, hogy a hétfői összejövetelen minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhásmester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— **Meghívó.** A Debreceni Izraelita Ifjak Dalköre f. hó 8-án este 7 órakor Somonffy u. 21. szám alatt levő helyiségében választmányi ülést és közgyülést tart az alábbi tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Pénztári jelentés. Az elmult év zárszámadása és uj költségvetés. Felmentvény megadása. Titkári jelentés. Tisztujitás. Esetleges indítványok. Úgy a tisztikar, mint a választmány tagjait, valamint az érdeklődőket szívesen látja és várja az elnökség.

Fortuna?

1 szál gyufával pillanat alatt ég, perc alatt forral **P 29.50**

Kényelmes és gyors főzés, sütés! Részletre is! — Kívánatra bemutatjuk! Helyi lerakat:

ELEKTROMOSSÁG

csillár-, rádiószaküzlet,

Ferenc József ut 59. szám

— Ne vásároljon, míg ezt nem látja! —

— **Debrecen közegészségügye.** Dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, tiszti főorvos a város közigazgatási bizottságának szombati ülésén tett jelentése szerint április havában a közegészségügyi viszonyok javultak. Bejelentette a főorvos, hogy a csoportos diftéria-oltásokat folytatták, a trachomavizsgálatokat befejezték, megvizsgáltak 23.540 egyént, s trachomásnak találtak 56, gyanúsnak 13 egyént.

— **Dr. Weiszhaus Imre** ügyvéd irodáját Hatvan u. 2. sz. alá helyezte át.

— **A homokkerti ref. egyházrész „Tabitha" nőegylete** ma, vasárnap este fél 7 órai kezdettel a „Református Olvasókör" előadótermében a homokkerti református templomalap javára műsoros estét rendez.

— **Fillérekért** vásárolhat retikült, böröndöt, bőrtárcát Feuermann bőröndösnél, Piac 26. Gambrinus-passage.

— **A kollégiumi tanítóképző intézet** május hó 13-án délután fél 5 órai kezdettel a Kollégium udvarán tornaünnepélyt rendez. Műsor: Gyakorlóiskola társas és zenés gyakorlatai, küzdő játékai, versenyfutásai, talajtornája. Tanítóképzőintézeti ifjúság szertornája, társas gyakorlatai, gúlái, atlétikai versenyei, küzdő játékai és stafétafutás. Egyéni és páros talajtorna. A tornaünnepély alatt az intézet zenekara muzsikál.

— **Gázoló fuvarost ítéltek el.** Viski Dániel debreceni gaztálkodót a törvényszék Rózsa-tanácsa szombaton gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért 14 napi fogházra ítélte el jogerősen. A gazdálkodó 1932 november 5-én olyan közel hajtott el a nagyállomási vashíd mellett szekerével, hogy a gyalogjárón haladó Király András magántisztviselőt a szekér a híd korlátjához nyomta hozzá és a magántisztviselő 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett.

Görbe tükör

NŐI SÓHAJ

Két társaságbeli hölgy hosszabb erdei sétát tesz a budai hegyekben és végül egy kis vendéglőbe térnek be. Az üdítő séta, a remek levegő hatása alatt felsóhajt az egyik:

— Csak mégegyszer húszéves lehetnék!

— Ugyan kérlek — jegyzi meg gyorsan a másik, — vagy te már mégegyszer húszéves.

A GAZDAG ÖZVEGY

Betörő: — Ne ijedezzék asszonyom, nem az életét akarom, hanem a pénzét!

— No ezt mindjárt gondolhattam volna, maga se különb a többi férfinál! Takarodjék azonnal!

VENDÉGLŐBEN.

— Mondja, pincér, mikor vették ezeket a rákokat?

— Bocsánat, uram, nem tudom megmondani, mert még csak két hete vagyok ebben a vendéglőben alkalmazva.

VADÁSZATON.

Vadász: — Teringette! Megint elszaladt a nyul, azt hiszem, egy kissé tul balra löttem.

Vadőr: — Nem, méltóságos uram! A lövés kitünő volt, csak a nyul ment egy kissé tul jobbra.

— **Eskütétel.** Vitéz Sóváry Géza és Nagy László erdőmérnökök szombaton tették le az esküt báró Vay László főispán előtt.

— **Nagy Gyula** műhimző üzemét Hatvan ucca Püspöki palotába helyezte.

— **Személyi hírek.** Dr. Kirchner Viktor kir. kúriai bíró, a m. kir. igazságügyminisztérium felügyeleti osztályának vezetője és dr. Javornitzky Jenő, a m. kir. igazságügyminisztérium számvevőségének igazgatója néhány napi tartózkodásra Debrecenbe érkeztek, ahol a kir. ítélőtáblán szervezett igazságügyi segédhivatali tisztviselői és telekkönyvi vizsgán vesznek részt, előbbi mint a vizsgáztató bizottság elnöke, utóbbi pedig mint a bizottság rendes tagja.

— **Dr. Hegedüs Jenő ügyvéd** irodáját Ferenc József út 16. I. em. alá (Alföldi Takarékpénztár palotája) helyezte át. Telefon: 31-34.

— **A Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörének** működvelő ifjúsága május hó 6-án délután 5 órai kezdettel műsoros délutánt rendez. Az előadásra a vezetőség szeretettel hívja meg a Kör tagjait.

— **Debrecen sz. kir. város Közművelődési Könyvtára** május 6-tól október 1-ig vasárnaponként zárva.

— **Frontharcos összejövetel.** Holnapután, kedden este fél 8 órakor a Frontharcos Otthon helyiségében gyűlnek össze a frontharcosok rendes havi találkozójukra. Mivel többek között ez alkalommal beszélik meg a május végén rendezendő Hősök napján teendőket, az elnökség kéri és elvárja, hogy ezen összejövetelen minden bajtárs jelen legyen.

— **Húrozást** szakszerűen, olcsón végeztethet Kántor Ernő és Társánál.

— **Előadás a rádióban a Debreceni Hétről és Tiszántúli Ipari Kiállításról.** A rádió vezetőségének előzékenysége lehetővé tette azt, hogy a Debreceni Hétről és a tiszántúli kiállításról a Studióban egy előadás hangozhassék el. Az előadás megtartására a Debreceni Hét központi bizottsága dr. Radó Rezső m. kir. kormányfőtanácsos, kamarai főtitkárt kérte fel, akinek előadása május hó 25-én, pénteken délután 4 óra 30 perckor lesz. A bizonyára rendkívül érdekes előadásra ezúton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Felhívás az úri- és hölgyfodrász szakosztály tagjaihoz!** Értesítjük az összes úri- és hölgyfodrász szakosztályi tagokat, hogy Erdélyi Ferenc szakosztályi pénztárnok felesége elhunyt. Temetése e hó 6-án délután 4 órakor lesz a Köztemetőben. Kérjük a kartársakat a megjelenésre. Találkozás a Köztemető főbejárata előtt vasárnap délután háromnegyed 4 órakor. Elnökség.

— **Szakosztályi ülések.** Az ácsmesteri szakosztály e hó 8-án, kedden délután 5 órakor, a hentes szakosztály e hó 7-én, hétfőn este fél 8 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart.

— **A Mester uccai leánykör** vasárnap, 6-án tartja ünnepélyét a Szappanos uccai gyülekezeti otthonban. Dr. Pápayné Kiss Eszter előadása, Papp Judit szavalata, Frick György és Molnár Anna zeneiskolai növendékek játéka, két egyfelvonásos vígjáték, énekkari számok és magyar dalokat já szó vonósnégyes lesznek a műsoron. Meghívó nincs. Minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség. Az ünnepély este fél 6 órakor kezdődik.

— **A távlovaglók Debrecenben.** Horthy István lovassági tábornok, aki személyesen járt Debrecenben, értesítette Debrecen várost, hogy az idei távlovagláson résztvevő 150 lovas a Debreceni Hét alkalmával Debrecenbe jön. A lovasok között 50 igen előkelő külföldi idegen van, míg a többi lovas magyar kisgazda és levente. A vendégeket Debrecen város nevében dr. Vargha Elemér kormányfőtanácsos, helyettes polgármester fogadja és üdvözli magyar és német nyelven. Ez alkalommal lovas mutatványokról felvett gine érdekes filmeket mutatnak be egy moziban.

— **Nem akad jelentkező a városi haszonbérletekre.** Megemlékeztünk már arról, hogy a város gazdasági ügyosztálya több városi ingatlan haszonbérletére tartott ismételten árverést eredménytelenül, mert vagy nem akadt egyáltalán ajánlattevő, vagy ha akadt, az olyan alacsony haszonbért ígért, hogy az számba sem jöhet. Most is az Istenföldje, a kincseshegyi tó, a halápi csárda és hozzátartozó föld, a mikepércsi úti Széll Géza-féle fatelep haszonbérbeadását kísérelte meg a gazdasági ügyosztály. Eredmény azonban itt sem mutatkozott. Pedig a földek igen jók, illetve a területek igen használhatók.

— **Ékszer-, óra javító műhelyemet** Piac ucca 30. alatt megnyitottam, hol mindenféle alkalmi ékszerek nagy választékban olcsón kaphatók. Rothmann Sándor (Halász-cég volt alkalmazottja).

— **A férfiszabó** szakosztály május hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart.

— **Női kalapüzletemet** május egytől Simonffy ucca 2/b. alá helyezem át. Matta Anna.

— **Maga alá temette a leomló föld.** Vida Lajos földmunkás a gázhálózat kibővítési munkálatainál dolgozott. Éppen egy árokban tartózkodott, amikor az árok fala beomlott és a szerencsétlen munkást maga alá temette. Csaknem félórás munka után tudták csak kiásni a föld alól Vida Lajost, akit medencecsonttöréssel szállítottak a klinikára.

— **Folynak Zoppotban az előkészületek a pünkösdi ünnepekre.** Hogy vendégeit — mint minden évben — ezúttal is méltóan fogadhassa a pünkösdi ünnepek alkalmával, Zoppot már most megkezdte a messzemenő előkészületeket a pünkösdi ünnepekre. A nagy pünkösdi lóversenyekre számos benevezés történt. A Nemzetközi Kaszinó előkelő társalgó- és játéktermeibe az összes államok számos játékosa és szépasszonya nyüzsgő életet visz bele. Az összes igényeket kielégítő elegendő számú szálloda és vendéglátó hely nagyszerűeknek ígérkező társadalmi fogadtatásokat készít elő. Zoppot a Budapest—Breslau—Zoppot vonalon gyorsvonattal kényelmesen és gyorsan érhető el. Danzig szabad államban a beutazási vizum és a devizák kivitelét megnehezítő rendelkezések ismeretlen fogalmak! A tartózkodás Zoppot-ban — a pazar berendezésű gyógyhelyek és a gazdag szezonprogram ellenére is — rendkívül olcsó.

3100—1934. aü.

HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1934. év II. évnegyedére esedékes együttesen kezelt közadótartozását 1934. évi május hó 15-ig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31,713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető.

A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal végrehajtási eljárást indít.

Debrecen, 1934 április hó 26.

Városi adóhivatal.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Női, férfi bőrkeztyüket

szakszerüen készítek, minden férfi fehérnemüt igen olcsón rendelhet. — Habselyem fehérnemü, mindenféle strand-trikó

SZTRIMBER

KÉZIMUNKABOLTBAN

igen olcsón kapható

SZÉCHENYI UCCA 1.

Búcsú

Ezt a levelet nem is írtam
Egyszerre itt volt. Született,
ahogy magukról bomlanak ki
avaszi, fénylő levelek,
ha meghasadnak a rügyek.
(Ez a levél is meghasadt,
tavaszbakelt szívről
fakadt.)

Most is így kellett ennek lenni,
ennek a vegső búcsúzásnak,
nyara kínáló tavasz jöttén
kell pusztulnia minden vágynak.

Mert soká már nem bírtam volna:
meghalok én, vagy meghal a vágy.
Talán nekem kellene elni,
érdemes élni kicsi tovább?

Talán értem nagyobb kár volna...
Bár, isten tudja, mi jöhet...
Találok-e még ilyen komisz,
egy ilyen drága gyereke?

Találok-e múzsát a versnek,
ajkat a csóknak szelidet,
ki így hitegessen, ki így ne szeressen,
találok-e még oly szívet?

Nem! hallom mint tréfál a hangja
s ilyen csak egy van, jól tudom.
Akkor is, kedves, búcsúzni kell,
különben belépusz ulok.

Ezért fordul most utóljára
rímbe a régi fájdalom,
hogy kinzott szívem elpihenjen
ezen az ősi dallamon:

otthagyta a fiú a lányt,
bizony a lány is a fiút;
szomorú az, mikor az ember
szeretni nem, csak feledni tud.

Gál Anna.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ VÁLASZTÓI NÉVJEGYZÉK KIIGAZÍTÁSA ÉS KÖZSZEMLÉRE TÉTELE

Debrecen sz. kir. város központi választmánya értesíti a város közönségét, hogy az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazításával készült ideiglenes pótnévjegyzék és a kihagyottak jegyzéke a központi választmány hivatali helyiségében (Kossuth u. 20. sz., III. emelet 92. számú szoba) 1934. évi május hó 16. napjától június hó 14. napjáig bezárólag naponként (vasárnap is) reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlére lesz kitéve. Az ideiglenes pótnévjegyzékbe való fel nem vétel, illetőleg a kihagyás miatt csak maga az érdekelt szólalhat fel. A felszólalások a központi választmányhoz 1934. évi május hó 16-tól május hó 30-ig bezárólag a központi választmány hivatali helyiségében (Kossuth u. 20. sz., III. emelet 92. sz. szoba) írásban nyújtandók be.

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap:
„KÉM A FEGYHÁZBAN", izgalmas kalandordráma 10 felvonásban **Tom Mix** főszereplésével. — Megelőzi: **„Magyar Világhíradó". Great Gabb,** romantikus történet 10 felvonásban. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

KÖZGAZDASÁG

EMELKEDETT
A BUZA ÉS ROZS ÁRA
A TERMÉNYTŐZSDÉN.

Határidőüzlet:

Búza: május 9.88, 92, 90, 93, 96, 99, 94, zárlat 9.95—9.96, június 9.55, 60, 69, 65, 64, 62, 60, 64, 66, zárlat 9.65—9.66.

Rozs: június 5.60, 71, 69, 70, 72, 71, 61, 58, 59, 60, zárlat 5.60—5.62.

Tengeri: május 9.10, 20, 22, 30, 35, zárlat 9.26—9.30, július 9.71, 68, 69, 67, 72, 75, 66, 67, 66, zárlat 9.67—9.70.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 9.85—10.00, 78 kg. 9.95—10.00, 79 kg. 10.05—10.20, 80 kg. 10.15—10.30, felsőtiszai 77 kg. 9.65—9.75, 78 kg. 9.75—9.85, 79 kg. 9.85—9.95, 80 kg. 9.95—10.10.

Rozs: pestv. 5.05—5.15, sörárpa 9.50—12.50, tak. árpa 8.65—8.90, zab 9.35—9.60, tengeri 8.80—8.90.

❖❖❖

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 17.45—17.85, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 339.75—343.75, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 líra 29.90—30.25, 100 német márka 135.70—136.80, 100 osztrák schilling 78.70—79.70.

A színarany kilója 5450—5480 pengő.

FÖLDHASZONBÉRI ÁRVERÉS.

A debreceni református egyház a hamaráshalmi Bellegelő 381. sz. tanyás ingatlant 1934 október 1-től 6 vagy 12 évre az egyház tanácstermében (Kálvin-tér 17. sz.) 1934 május hó 22-iki napján délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

A birtok 364 kat. hold, a hajdúszoboszlói köves út mellett, a várostól hét km-re, bérlői lakással és gazdasági épületekkel.

A birtok egytagban, de esetleg kétfelében, egy 74 holdas tanyátlan és egy 289 holdas tanyás részletben is bérbe vehető.

Az árverési feltételek megtudhatók a gazdasági gondnoknál, Kálvin-tér 27. szám.

Küldöttség.

TELEFONHISTÓRIA

Kovács (telefonba): Kedves Molnár barátom, tudnál nekem húsz pengőt kölcsönözni?

Molnár: Beszélj hangosabban! Egy szót sem értek!

Kovács: Kedves Szabókám, nem adhatnál nekem kölcsön húsz pengőt?

Molnár: Egy szót sem értek!

Telefonos kisasszony (közbeszól): Pedig az az úr nagyon értelmesen beszél.

Molnár: Ugy? Maga megérti? Hát akkor adjon neki maga kölcsön húsz pengőt.

Sport

Nehéz csatája lesz ma a Bocskaynak a Ferencváros ellen

Ha Szaniszló beválik és ha az „ötösfogat" formája tetőpontjára fut fel, akkor a kék-sárgák megnyerhetik a bajnokságot — az Ujpestnek

Bombaműsor lesz ma, vasárnap délután a Hungária úton, ahol először a Budai „11" játszik a Nemzetivel, majd a Hungária méri összse erejét a III. kerülettel, legvégül pedig a Bocskay—Ferencváros közötti derby dönti el, hogy ki lesz az idén a magyar profibajnok? A debreceni csapat már nem álmodhat a bajnokságról, de még a második helyről sem, csupán arról van szó, hogy egyrészt a veszélyesen feltörő Hungária elől megmentse az előkelő harmadik helyet, másrészt pedig presztizs-okokból szép eredményt érjen el a bajnokjelölt Ferencvárossal szemben, amelyet az ősszel óriási küzdelem után reálisan kényszerített megadásra. Ősz óta a formák kissé eltolódtak: a Bocskay a bravúros győzelmek sorozata után némileg ellanyhult, a Ferencváros ellenben biztosan tör a bajnokság felé. Ahhoz, hogy a Ferencváros bajnok lehessen, nem szabad mérkőzést veszítenie, még egy pontot is csak úgy adhat le, ha jobb lesz a gólaránya, mint az Ujpestnek, amely emberi számítás szerint minden hátralevő mérkőzését megnyeri. Óriási tét forog tehát kockán a Fradi szempontjából és kétségtelen, hogy ma a Hungária úti pályán a felsereglő Bocskay-drukkereken kívül az Ujpest szurkolói is a debreceni csapatot fogják biztatni. Ha Gyulai nem szerepelne a beteglistán, nem lenne súlyos probléma, vajjon Szaniszló megállja-e a helyét és ha a komplett Bocskay csak egy jó-közepes formát mutatna fel, bizalommal nézhetnénk a mérkőzés elé, mert a döntetlen, sőt a győzelem is könnyen bekövetkezhetne. Igy azonban a papirforma a Ferencváros egy-két gólos győzelmére mutat a jelenlegi körülmények között. Ámbár mivel a futball egy kicsit szerencsejáték is, nincs kizárva, hogy a Bocskay újból csillogtatni fogja nagyszerű képességeit és sikert könyvelhet majd el. Természetesen mi sikernek tartanánk a döntetlent is. Bevalljuk, hogy bár óriási örömünk telne a Bocskay győzelmében, de azért némi üröm is vegyülne az örömbe, hogy esetleg éppen annak az Ujpestnek kaparná ki a Bocskay a bajnokság gesztenyéjét a tűzből, amely csapat néhány héttel ezelőtt Debrecenben iskolapéldáját mutatta be a kegyetlen, alattomos futballjátéknak és jónéhány debreceni játékost a betegágyba juttatott.

❖❖❖

Ujpest—Somogy 8:2 (4:1)

Budapesten az újpesti Stadionban 1200 néző előtt szombaton délután játszott bajnoki mérkőzést az Ujpest a Somogygyal Biró Sándor bírsákodása mellett. Ujpest csapata nagy formáról tett bizonyságot és különösen csatársora vezetett számos és eredményes támadást. A Somogy eleinte lelkesen küzdött, később azonban nem tudott ellentállani Ujpest megújuló rohamainak.

❖❖❖

KÜZDELMESEK LESZNEK A VASÁRNAPI AMATŐR-BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK

Ma két elsőosztályú bajnoki mérkőzést játszanak le a DVSC-pályán. Délután 3 órakor játsszák le a DKASE—DVSE bajnoki mérkőzést mely teljesen nyiltnak ígérkezik. Utána 5 órakor a DVSC játszik a DEAC-cal. Ez a mérkőzés is nyilt, mert mindkét csapatnak égetően kellenek a bajnoki pontok, pláne a DVSC-nek, mert ha veszít, úgy meginog az előkelő harmadik hely is. A mérkőzéseket olcsó helyárakkal lehet megtekinteni.

Vidéken játsszák le a többi bajnoki mérkőzéseket, így a Textil a PMÁV-val Püspökladányban, Nyirbátorban lesz a két szomszédváros derbymérkőzése, ahol az MTSE—NyAFE játszanak. A győztes valószínűleg elnyeri a 4-ik helyezést. A NyTVE pihen, míg az NyKISE—KSE mérkőzést közös megállapodással elhalasztották.

A DMTE—Dohánygyár II. osztályú bajnoki mérkőzés délután fél 5 órai kezdettel a Dohánygyár-pályán lesz megtartva.

A DKASE II. csapata ma Berettyóújfaluban játszik a Turullal, miért is felkéretnek a játékosok, hogy az indulás idejére, mely pontosan 2 órakor lesz, a nagyállomásnál feltétlenül pontosan jelenjenek meg.

Ma lesz az egyetem nőihallgatóinak dísztornája. Az egyetem női hallgatóiból alakult dísztornacsapat szombaton délután tartotta főpróbáját s a főpróba után ítélve a dísztorna bemutatója igen sikeresnek és hangualtosnak ígérkezik. A bemutató különben ma délelőtt lesz fél 11 órakor igen mérsékelt helyárakkal.

❖❖❖

BIRKOZÓ CSAPATBAJNOKSÁG

Május hó 13-án rendezi meg a DMTE Keletmagyarország 1934. évi birkozó csapatbajnokságát a DTE Magoss György téri tornacsarnokában.

A rendkívül izgalmasnak ígérkező versenyre a kerület összes egyesületei komplett csapatukkal állanak ki.

Ma, vasárnap

3 előadás ZÓNA helyárakkal a színházban. — 3-kor a „Fehérvári huszárok szerzőjének legujabb slágeroperettje, amit legutóbb a rádió közvetített:

Szabad a csók

6-kor az idény legnagyobb vigjáték sikere:

Helyet az ifjuságnak

Fél 9-kor kacagó est!

Pillangó főhadnagy

Hétfőn búcsúzik Halassy Mariska, Thuróczy Gyula és Bende László a

Több mint szerelem

csodaszép darabban.

Kedden — 8-án!

Teljes fővárosi opareegyüttes! Verdi nagy operája! A legszebb opera

Álarcos bál

Laurisin Lajos, Érdy Pál, Komor Vilmos, Borissza Pál, Láng Irén, Gömöry Valéria, Herczegh Kató fellépte! Helyárak: 20—320 fillér.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASÁRNAP délután 3 órakor: **Nóthy M., Fáskerthy M.** búcsúja: **SZABAD A CSÓK;** — délután 6 órakor **Bányai F.** búcsúja: **HELYET AZ IFJÚSÁGNAK;** — este fél kilenckor: **PILLANGÓ FŐHADNAGY.**

HÉTFŐ: **Halassy Mariska, Thuróczy Gy., Bende L. és Apor Klári** búcsúja: **TÖBB, MINT SZERELEM.**

KEDD: Verdi nagy operája: **Teljes fővárosi együttes** vendégjátéka: **ÁLARCOSBÁL.**

SZERDA: **Hajnal M., Sólyom Gy.** búcsúja: **SÁRGA LILIOM.**

CSÜTÖRTÖK: Utolsó, búcsúelőadás: **NAGY KABARÉ.**

❖❖❖

VERDI NAGY OPERÁJÁT, AZ „ÁLARCOSBÁL"-T KEDDEN 8 ÓRAKOR MUTATJA BE A CSOKONAI-SZÍNHÁZ

Kdden, május 8-án este olyan zenei élményben lesz a debreceni közönségnek része Verdi: **„Álarcosbál"**-jával kapcsolatban, amely felejthetetlen lesz azok számára, akik Verdinek ezt a legnagyobb operáját megnézik. Kardoss igazgató, hogy minél szebben fejezze be ezt az idei, sikerekben nagyon gazdag szezonját, egy **teljes fővárosi együttest** hoz le az **„Álarcosbál"** vendégszereplésére. — **Laurisin Lajos, Érdy Pál, Komor Vilmos, Borissza Pál, Láng Irén, Gömöry Valéria, Herczeg Kató** fellépte Debrecenben olyan esemény lesz, amely párját ritkítja. Ugyanez az együttes énekelte legutóbb a Városi Színházban az **„Álarcosbál"**-t, a fővárosi sajtó teljes elismerése mellett. A rendes operai helyárak lesznek kedden este érvényben, úgy hogy 20 fillértől 320 fillérig emelkednek a helyárak. Komor Vilmos opraházi karnagy vezénylete alatt fog felcsendülni Verdi legnagyobb operájának, az **„Álarcosbál"**-nak csodálatos zenéje, amelyet a debreceni katonazenekar 32 tagja fog játszani.

Hisszük, hogy méltó befejezése lesz ez az opera az idei szezonnak és hisszük, hogy zsúfolt ház fog tapsolni a teljes fővárosi együttesnek, amely maga egy élménye lesz Debrecen zeneértő közönségének.

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

FIATALOK, AKIK ÉLNI AKARNAK

Debreceni fiatalok, akik föltalálásból, éneklesből és nyaraltatásból élnek — Debreceni diákok között, akiknek már nem kell prédikációkat tartani az univerzális munkaszeretetről

Farkas Lajos szerkesztő úr a mult vasárnap — néhai Kölcsey Antal joghallgató barátunk tragédiájából kiindulva — a „halálos fiatalságról" írt igen figyelemre méltó tárcát. — Hogy ne csak szomorkodni tudjunk, amikor a magyar fiatalságról esik szó, szeretnék az élni akaró fiatalokról is beszélni. Mert ilyenek is vannak. Debrecenben is.

Az élni akaró fiatalságnak két uralkodó tipusa van: 1. a paraszt és a munkás fiatalok föltörekvő, tehetséges rétege; 2. a középosztály fiatalságának az a nemesebb része, amely — a történelem új rendeltetése szerint — az előbbi réteggel sors és életközösséget mer és tud vállalni. Az egyik réteg iskolázás nélkül is megmutatja a maga autodidakt tehetségeit a mai parasztírókban s mindazokban a tehetséges szervező és másféle erőkben, amelyek a föltörekvő paraszt és munkás rétegekből kerülnek ki; a másik réteg nemcsak beismeri, hanem állítja is, hogy a diploma nem régimódi kutyabőr többé.

Nem kellett Diogenesz-lámpást venni a kezembe, hogy mindkét tipusnak egy vagy két jellegzetes képviselőjével találkozzam a debreceni fiatalok között.

19 ÉVES, 4 ELEMIT VÉGZETT SZERELŐ MUNKÁS-FIU, MINT „TÖBBSZÖRÖS FELTALÁLÓ".

A KIE-ben mutatták be L a k a t o s Györgyöt, mint ilyent. Rendkívüli tehetséget, lelkességet és értelmet olvasok ki ennek a 19 éves fiunak a tekintetéből, amint bemutatkozik. Egy csomó ujságkivágást tesz elémbe, amelyek „föltalálásairól" kommünikéznek. Először kétkedve faggatom. Lehetetlennek tartom, hogy egy ilyen korú fiú, aki mindössze 4 elemit végzett és pláne, élete javát tanyán töltötte, többszörös föltaláló legyen. A hirek és a fiú beszédének argumentumai meggyőztek az ellenkezőjéről.

„MŰPILÓTA", „SZÉLVÉSZKERÉKPÁR", BENZINGÁZMOTOR.

Le akarja tenni a pilóta-vizsgát, de már ismeri a repülőgép szerkezetét. Sőt megszerkesztette az u. n. műpilótát. Hogy mi ez? Egy automatikus készülék, amely feleslegessé teszi, hogy a pilóta mindig a kormány mellett örködjön. Meg is mutatja a modelljét, amelyet a KIE kiállított annak idején és az egyik pesti szakintézet kritikáját is kiállotta. Legutóbb fejezte be az általa tervezett modern benzingázmotor tervrajzát, 3 héten belül pedig vissza kell érkezni a szélvészkerékpár szabadalmának. Az utóbbiról beszél legszivesebben. „Etől várom sorsom jobbra fordulását" — mondja. Egy gyorsító készülékről van szó, amit egy közönséget kerékpárra kell szerelni, hogy a mainál kevesebb pedálforgatásával is 45—55 km-es sebességet érjünk el, ami egy közepes sebességű motorkerékpár gyorsaságával is fölér.

„A LEGSZEBB KÖLTÉSZET..."

Elvisz a kis házi műhelyébe, István út 23. alá. Bemutatja a szélvészkerékpárt, sajnos, csak szétszedett állapotban. Rajzokat szed elő: valamennyi tervezet. Egy kis füzet is előkerül. Verseket is ir. (Egyik „H. . y I. Múzsának" van ajánlva.) Persze a gépszerkesztései jobbak. Ő maga is észreveszi, hogy nem vagyok elragadtatott s rófáitól. „Minden ember a maga hivatásának kell, hogy a költője legyen" — mondja meglepő értelemmel. Munkáinak anyagi alapjairól faggatom. „Bizony édesapámnak egy hold földje sincs, vásári árus — mondja — és magamnak kell a szükségeseket beszereznem". Hálásan beszél dr. J. A. ügyvédről, akinek közbenjárására a fémipari iskola műhelyében „szabadon dolgozhat" és P. L. úrról, aki anyaggal lája el. Ugy látszik, vannak, akik mégsem hagyják egészen magára. Mégis szomorú, aminő nehézségekkel egy ilyen nagyszerű munkásfiunak számolnia kell. "Nyugodt lelkiismeret el szólok: megérdmelnék mindn lehető támogatást, mert érzem, hogy nagyon sok mindent tudnék csinálni" — mondja a kapuban búúcsúzás közben.

EGY MÁSIK TIPUSNÁL

S z a b ó Károly 2. é. joghallgatót keresem föl, aki már két hónapja leszerződtetett énekese az Angol Királynőnek. Havi 100 pengőt keres. Ebből már ki tudja fizetni tandíját is, kosztját is és élni tud, mert különben nagyon szegény fiú. A közvélemény előítélete felől kérdezősködöm. Nagyon helyesen az amerikai egyetemi hallgatók életére utal, akiknek tulnyomó része fizikai munkával foglalkozik vagy más hasonlóval s mint liftfiú, takarító, kertész keresi meg keservesen centenként a tandíját.

Sajnos, a magyar középosztály egy kissé távol áll az amerikai munkakaraktertől — mondom.

— Nyugodtan felel:

A középosztálynak már csak egy bizonyos lumpen-rétegében van meg az ilyen előítélet, azokéban, akik a régi történelmi nemesség nevezetét még mindig illuzióik alapjanak tekintik, vagy régi allüreikből még nem fogytak ki és mindig letudják nézni a velük nem egyivásuakat. — Különben, sajnos volt dolgom ilyenekkel — folytatja kis szünet után, — de hogy már kis részét alkotják középosztályunknak, bizonyitja az, hogy mind több és több ellenkező erkölcsi gondolkodású emberrel találkozom. És a kollegák? — kérdeztem. — „Erre is rá akartam térni. Sokkal több megértést mutatnak, semmint elképzeltem. Különben a magyar köéposztály fiataljaiból mind jobban halnak ki az apák vétkei" — fejezi be a beszélgetést. Bárcsak így lenne — gondoltam.

EGYETEMI HALLGATÓ, AKI ELŐFIZETŐK GYÜJTÉSÉBŐL ÉL.

K. S. egyetemi hallgató (ő kérte, hogy nevét csak kezdőbetüiben irjam ki) előfizetőket gyüjt egyik budapesti hetilap számára. Az előfizetések 30 százalékából él. Ebből próbálja tandíját fizetni, 30 filléres ebédjeit és 20 filléres vacsoráit, mert édesapja feje fölött, aki törpebirtokos egyik hajdúvárosban Damokles kardjaként lóg az adóhátrálék súlya. Ő már jobban ijeszti az a „bestiális előítélet" ezért „bizonytalanabb helyeken biztosabban kutat előfizetőkért".

A NYARALTATÓ TRIÁSZ.

Bekopogtatok Tóth Béla tanárjelöltt — pardon már — tanár úr kollégiumi szobájába. Az a baj éppen, hogy már nem tanárjelölt. Mert a tanári vizsga, amelyet néhány nappal ezelőtt tett le dicséretes eredménnyel, csak jogosítja a középiskolai tanárságra. A Gyöngyössy, Balassa és az „Uj írók" kötetei közül és a Tanu számai közül s a „Rosta" két eddig megjelent száma közül (amely utóbbinak minden alapos méltánylást megérdemlő szerkesztője), egy nyom atványt húz elő. Megnézem. Nyaralási prospektus.

— Összeállottam két kollégámmal és maradék pénzükből egy villát béreltünk ki nyárára Dunaalmáson. Ezt fogjuk átszervezni nyaralónak 18—30 középiskolás fiú számára.

Érdeklődésemre elmondja, hogy a mosáson és főzésen kívül mindent ők fognak elvégezni. Ők lesznek a direktorai, felügyelő tanárai és úszómesterei a nyaralónak. Egészen eredeti vállalkozás. Sajnos egyelőre esélyeim sincsennek apaságra, igy gyermekeim nyaraltatási akcióját nem nagyon bizhatom erre a nyaraltató „végzett középiskolai tanár"-triászra. Igy csak gratulálni tudok az akció sikereihez.

Az angliai szabadságra érett fiatalok mozgalmára gondolok, amelynek erdei táboraiban együtt sátoroznak az új, teljesebb idők fiai és leányai, felügyelet nélkül, de sokkal magasabb szellemi és erkölcsi alap az, ami közöttük minden hátsó csábításnak ellent tud állani, mint aminő garanciát a régimódi u. n. „leányörző és „közhit szerint snájdig jogászok" jelentettek. Sajnos mi még messze vagyunk ettől s ezért szokatlan, ha 3 abszolvált egyetemi hallgató nyaraltatási akciót kezd.

A magyar intellektuális fiatalságnak, ha nem akar minél előbb megcsömörleni az élettől, meg kell becsülnie az életet. Még pedig az új idők megnövekedett értékmérője szerint. Egy univerzális munkaszeretetten keresztül. Ugy mentjük meg az elsikkadástól a Lakatos Györgyöket, ha a magyar intellektuális fiatalság sürgősen Tóth Bélákká, Szabó Károlyokká tud válni. Azután jön a többi.

Az új és teljesebb tipusu magyar társadalom fiatal hajtásai már kinőttek Debrecenben is. Ma még csak ritka bokrokat láttunk belőlük, de holnapra már be kell tölteniök az egész magyar életet.

Nagy Tibor.

Padló-lakkok!

Beszerzése esetén forduljon bizalommal ❖

NEUMANN NÁNDOR

Debrecen legrégibb festékkereskedőhöz ❖

CSAPÓ UCCA 14. SZÁM,

hol **padló lakkot** már P 1.60-tól, **zománclakkokat,** fehéret kivéve 1 kgként ugyancsak P 1.60-ért szerezhet be, ½kg **doboz fehér zománc ecsettel együtt 60 fillér** Takarékossági könyvecskére is.

PAÁL JÓB EREDETI RIPORTJA

A „VALÓDI DEBRECENI"

— ami sohasem látta Debrecent

LÁTOGATÁS A BÉCSI NASCHMARKTON, AHONNAN A KÉTMILLIÓS VÁROST ÉLELMEZIK. — BÉCS TELE VAN MAGYAR ÉLELMISZERREL, DE MINDEN ÖTSZÖR ANNYIBA KERÜL, MINT NÁLUNK. — RETTENTES NAGY A VÁM, SOK A KÖLTSÉG: EGY DARAB RÁNTANI VALÓ CSIRKE MAJDNEM HÁROM PENGŐBE KERÜL BÉCSBEN, DE A VÁM MAGA MAJDNEM EGY PENGŐ. — AHOL MÉG MINIG SORBAN ÁLLANAK A KÉT PENGŐS „OLCSÓ HUSÉRT."

Bécs, 1934 április végén.

COPYRIGHT by Jób Paál. U'ánnyomás tilos.)

A Bécs melletti Badenből szombaton hajnalban bementem Bécsbe.

Négy óra u án keltem, odakint éppen hogy megvirradt, sárgacsőrű feketerigó énekelt az ablakom előtt a fehérvirágú gesztenyefa himbálódzó ágán.

A badeni szanatórium igazgatója minden szombaton utazik Bécsbe, ahol a Naschmarkton bevásárol. Megkértem: vigyen magával, kiváncsi voltam: mit eszik és milyen árakat fizet a mindennapi kenyérért az egykori császárváros.

Ha az ember nappal utazik autóval Bécsből Badenbe, bizony alig lát parasztszekereket. Errefelé ritka jószág a ló, autók és autóbuszok rohannak, motorkerékpárok oldalülésén boldogan és büszkén ül a Grétl, a Sophie, meg a Mizzi. Ilyenkor hajnalban egészen más képe van a Reichs rasse-nak. Egymásután hagyjuk el a szekereket, valamennyi Bécs felé igyekszik. Viszik az élelmiszert a Naschmarktra. Álmosan ülnek a kocsisok a bakon, vízálló ponyvával van letakarva a drága portéka. Elvétve aztán akad egy pár teherautó is. Ezek már a nagyobb uradalmak termékeit szállítják a kétmilliós városba.

Bécs szívében, két percnyire a Grabentől, a Kärtnerring és Operring közvetlen közelében van a Naschmarkt.

Bécs piaca.

Hatalmas tér, de az első impresszió: a pesti vásárcsarnok sokkal modernebb, tisztább és rendezettebb. Itt még minden olyan, mint volt sok-sok emberöltővel ezelőtt.

AHONNAN BÉCSET ÉLELMEZIK

A molattgasse sarkán Aufschnaiter doktorral, a Gutenbrunn szanatórium igazgatójával leszállunk az autóról és a teherkocsit is hátrahagyjuk. Az intézet szolgái ládákkal, kosarakkal, zsákokkal megindulnak utánunk. Itt kezdődik a piac.

Parasztszekerek, teherautók állnak sorjában egymás mellett. A Naschmarknak ezen a részén van az idénypiac. Itt csak belföldi élelmiszert árulnak osztrák termelők. A Wachauból, a Lajtahegységből, az Aspangbahn állomásairól, azonban főként a Magyarországtól elcsatolt Surganlandból hozzák ide a zöldséget és főzeléket. Rengeteg a spenót. Amikor az osztrák spenót megérik, a kormány — a mezőgazdasági érdekeltség kivánságára — elzárja a határt a külföldi spenót előtt. Magyar értékben egy kiló spenót hajnalban a Naschmarkton tizennyolc fillérbe kerül, bent a városban kétszer ennyibe. Pesten ezen a napon hat fillér volt a spenót ára.

Az idegennek feltünik az a határtalan nagy bizalom, ami eladó és vevő között fennáll. Ott hever a főzelék, zöldség a földön, a lerített járdán, mázsának, mérlegnek semmi nyoma. Apró cédulák jelzik, hogy a spenótrakásban két és fél vagy négy kiló van, a vörösrépakö egekből pedig két, vagy négy kiló van egy rakásban. És az eladók sohasem csalnak. Meg lehet bennük bizni.

Az árak a magyar árakhoz horribilisek.

A magyar vidéki árakról sajnos nem vagyok e pillanatban tájékozódva, de előttem van a Pesti Napló szombati vásárjelentése. Hirtelen átszámí om a bécsi árakat magyar fillérekre és elképesztő eredményeket kapok.

		bécsi árak magyar fillérben	pesti árak
saláta melegágyi	1 drb	20	4—6
saláta idei	1 drb	10	2—3
burgonya	1 kg	23	6—8—12
zeller	1 kg	30—45	16—22
cékla	1 kg	40	12—14
torma	1 kg	135	12—14
egycsomag hónapos retek		8	4
shanpignon gomba	1 kg	360	200
spárga	1 kg	120—200	70—90
alma (stájer)	1 kg	78—80	60—180

Még nagyob a differencia azonban például a tojásnál. Amíg Pesten két és fél fillért fizet, a másodrendű, apró főző tojás is tíz fillérbe kerül. A tej literje negyenhárom magyar fillér, egy kiló teavaj pedig négy pengő ötvenet kóstál!

Fonott gyökérkosárban zöldkalapos legény gyöngyvirágot árul, harminc fillérbe kerül egy csomaggal. Az orgona bokrétájáért egy shillinget is elkérnek.

AHOL MÁR MINDENKI MEGJÁRTA KECSKEMÉTET.

Az idénypiacon csak nyolc óráig lehet árusítani, de a legtöbb termelő fél nyolckor összepakolja a cókmókját. Itt mindenki eladja a portékát, hiszen: kétmillió ember gyomrának sok ennivalóra van szüksége. Nyolc után üres már a hatalmas térség és a fiatalságot erélyes tábla figyelmezteti arra, hogy:

HORRIBILIS ÁRAKAT FIZENEK A BÉCSIEK A MINDENNAPI KENYÉRÉRT

A mértéket illetőleg Bécsnek meg van a maga speciális egysége.

Ha megkérdezem a pinkafői termelőtől, mibe kerül a saláta, mosolyogva feleli:

— Ein Nagerl Glassalat kostet sieben shillinge!

Az ő egységük: a Nagerl.

Mindennemű főzelékből harminc darabot számítanak egy Nagerl-nak, kivételt csak a karfiol és kalarábé képez, amiből húsz darab megy egy nagerlra. Emellett a számí ás mellett aztán a következő nagybani árakat kapom a bécsi idénypiacon, ahol főleg vendéglők, szállodák és nagyobb üzemek vásárolnak:

A NASCHMARKTON A FOTBALLJÁTÉK TILOS!

Ugy látszik, hogy Bécs fiatalsága aezlőt a Naschmarkton készült a válogatott mérkőzésekre.

A hatalmas szabad térség után még három stáció következik sorra. Modern vasbetonból készült bódékban árulják portékájukat az importőrök, a Naschmarkt Rotschildjai: a Russo, Feigelstock, Eigner, Lippka cégek, meg a többiek. Ha megindul a szezon, itt talál piacra a magyar föld termése. Az importőrök között nem akadtam egyre sem, aki ne járt volna Kecskemeten. És mindegyik a legnagyobb elismeréssel nyilatkozik a magyar portékáról. Azt mondja nekem Karharine Aigner:

— A magyar árú meghódította a bécsi piacot. Azelőtt kifogásoltuk a csomagolást, amitől minden siker függ. Most azonban a magyar főzelék és gyümölcs csomagolása kifogástalan és tavaly például a bécsi őszi barack éppen csomagolásával hódította meg a bécsieket. Legtöbbet persze Kecskemét szállít hozzank, ha megindul a szezon, megjelennek a kecskemétiek megbizottjai és mi is elküldjük embereinket Kecskemétre. Kecskeméti elnevezés alatt jön forgalomba nálunk még a szoboszlói szőlő is! Alig várom, hogy az első szállítmányok megérkezzenek. Csak ne lenne olyan horribilis a vám és a költség!

Szemben hagymászsákok állanak. Rajtuk a felíras: „Makó Hungary." És egy másik standon a Magyar-Belga váci kertgazdaságának földi eprei. Talán kilenc darab egy skatulyában. Az ára: négy shilling ötven. Harminchat fillérbe kerül egy darab melegágyi földieper! Vajjon mit kérnek érte, amíg elér a Grand Hotel éttermének asztalára...

AHOL SORBA ÁLLNAK A KÉTPENGŐS HUSOKÉRT

A bécsi Markthalle egészen más, mint a pesti vásárcsarnok.

Itt csak a mészárosok standjai vannak, de az elsőrendű húsokat nem itt árusítják. Apró standok előtt szembe találom magam a háború szomorú emlékével: szanyrokkal a karjukon sorba állanak a bécsi asszonyok az „olcsó húsért". A stand elején kicsiny tábla, rajta az „occasis-árak": „Beinfleisch 2 schilling, marhahús eleje 2.20—2.80, hátulja 2.40—3.—, rostélyos 2.80, bélszín 4.—, fasirozni való marhahus 2.—. Pesten ugyanekkor sorbanállás nélkül ezek voltak az árak: leveshús 72 fillértől 1.20-ig, marhahús eleje ugyanannyi, rostélyos 1 pengőtől másfél pengőig, bélszín két pengőig...

Az igazi finom húsokat a Belváros előkelő mészárosai árulják. Kommenzialrat Max Engelhardt Mayergassei üzeme, ahol a Grand Hotel, Imperial, az előkelő szanatóriumok vásárolnak és ahohva Aufschnaiter doktor elvitt magával, olyan, mint egy patika.

De az árai is ilyenek.

Feljegyeztem őket:

Rostbeuf 1 kg . .	5.— pengő
Rostélyos 1 kg . .	4.80 „
Bélszín 1 kg . . .	4.90 „
Tarja levesnek . .	4.— „
Levescsont külön . .	—.70 „
Borjuszegy	3.80 „
Borjumáj 1 kg . .	4.90 „
Marhanyelv 1 kg . .	5.10 „

A baromfi: Carl Tretzler-nél, a Tratnerhofon: magyar árú rántani való csirke egy darab 2 pengő 60, sütni való 3 pengő, liabmáj kilója 9 pengő. Panaszkodik Tretzler úr, hogy magyar liba még nem jön be, pedig Bécs igen nagyon megszerette a szentesi, hódmezővásárhelyi, szegedi, kecskeméti, zalai libát, legujabban pedig mióta Németország nem vásárol Bécstől, bécsi kereskedők egyenesen Magyarországról szállítanak Németország felé...

Amilyen finom és kirakatba való a Kommerzilrat Engelhardt 1810-ben alakított mészárszékének portékája, olyan nagyszerű a magyar árú a baromfiüzletekben is. Mert: a legkitünőbb húsokat Bécs tőlünk kapja. De mindenki sir a rengeteg költség miatt. Azt mondja Carl Trotzler:

— Egy nyul vámja és költsége Bécsig egy shilling nyolcvan garas, a magyar csirkét pedig a kedvezményes vámtételek alapján is kilónkint negyvennyolc aranyfillér terheli. Ujabban a Hangya szállít rengeteg árut hozzánk, de sokkal nagyobb lenne a felvevőképességünk, ha a költség nem lenne ilyen horribilis!

Azért van valami Bécsben, ami olcsóbb, mint odahaza: a balatoni fogas. Egy kiló plombált balatoni fogas a bécsi halkereskedésében három pengő, a dunai süllő pedig ketőhatvanba kerül Hofbauer halkereskedésében. Ugyanitt a magyar ponty egy pengő hatvan és a hortobágyi halastavak, meg a Duna alaposan megtermett, kovérre hizott halait valósagos akváriumokban mutogatják a bécsi halkereskedők. Ugyanitt az ausztriai pisztráng kilójáért tizenkét shillinget is elkérnek. Mi az oka annak, hogy a balatoni fogas Bécsben olcsóbb, mint Pesten, ezt döntsék el odahaza...

Még egy tétel: a magyar szalámi kilója hat shilling ötven és ujabban osztrák gyárak is, mint „magyar szalámit" hozzák forgalomba portékájukat.

A debreceni hentesárú hiányzik Bécsből, pedig bizonyos, hogy nagy piaca lenne. Ami „debreceni szalonnát" itt láttam, az kivétel nélkül mind a bécsi henteseknél készül. És ott gyártják a bécsiek kedvenc eledelét az „Ein Par Debretziner mit Kran"-t is, páronkint hatvan garasért árulják ezt olcsó büffékben. A „valódi debreceni" persze sohasem látta Debrecent... Rossz nyelvek szerint a mult hé en még nyerített...

A Naschmarkt környéke tele van „Gollasch-Hütte-vel. Nyolcvan garasért és egy shillingért nagyszerű gulyást leeht itt kapni. Egyik helyen „Gallasen"-nak, másutt „Gollaschnak, Gulass-nak, vagy Gollyasz"-nak írják a gulyást, de láttam egy helyet, ahol az állt a firmatáblán, hogy: „Echter Szegediner Gyullásch!"

Mindez azonban nem tesz semmit! Bécs sohasem szerette annyira a magyarokat, mint most, a Kärtnerstrasse előkelő utazási irodáinak kirakatai tele vannak magyarországi utazások prospektusaival és tucatszámra mondották nekem bécsi barátaim, hogy:

„Nyáron elutazunk testvéreinkhez Magyarországra... Végre egyszer jól fogunk „mulatieren..."

Előkelő budapesti
LIKÖRGYÁR
a debreceni körlet részére a kisebb helyiségekben is jól bevezetett szakmabeli
utazó-ügynököt keres
jutalék ellenében. Részletes ajánlatok „Agilis" jeligére Harsányi Hirdetőbe Budapest, V. Erzsébet tér 1.

Süt a Nap

A tél valahol elmaradt...
Volt, — nincs fehér rét. — Süt a Nap!

Megállok most egy kicsi dombon:
Szellő, fény árad folyton-folyton

És minden kacag szerte szét,
Olyan mosolygós-kék az ég,

A messzi — messzi kicsi házak
Hófehér csókokat dobálnak...

Úgy kacagnak a fehér mesgyék...
Fölöttük száll a Végtelenség...

NAGY FERENC

AZ ÁRTATLAN

Egy notórius motorbiciklitolvaj áll a bíróság előtt.

A bíró korholja:

— Ezt a motorbiciklit a temetőben lopta. Micsoda gonoszlelkűség volt magától még a temetőben is lopásra gondolni?

— Kérem, bíró — sóhajtotta a vádlott — az a szegény motorbicikli olyan szomorúan támaszkodott egy sírkőhöz, hogy azt hittem, meghalt a gazdája.

Kicsi haszon,

nagy forgalom!

Ez a mi üzleti sikerünk titka. Meg aztán az is, hogy a pénzéért mi

adunk is a vevőnek!

Ha ízléses, szép nyomtatványra van szüksége, vagy nyomtatványai illusztrálására klisét akar rendelni, ha könyvet köttet vagy üzleti könyvet készíttet,

keressen fel
bennünket!

Tegyen egy próbarendelést nálunk s meglátja,

vevőnk marad!

NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI
nyomdavállalat
PIAC UCCA 49. TELEFON: 20-18

Villany és víz onduláláss
legmodernebb gépekkel, mérsékelt árban készit
Kolozsváry
hölgyfodrász-szalon
Dégenfeld-tér 2. szám.

Prof. Julián Silberbusch Debrecenben

Hírt adtunk már arról, hogy Prof. Julian Silberbusch, a Keren Kayemeth Leisrael (Palesztinai Kolonizációs Alap) jeruzsálemi főirodájának középeurópai vezetője, aki ezidőszerint a magyarországi zsidóságnak vendége, e hó 6-án, vasárnap Debrecenbe érkezik. A debreceni zsidótársadalom szeretettel várja elökelő vendégét, aki ezen nap délután 4 órakor a Déri-múzeum előadótermében igen érdekesnek ígérkező előadást tart a palesztinai munkáról, Palesztináról magáról és azokról a gazdasági kapcsolatokról, amelyek hazánk és a nagy perspektivát magában foglaló, hatalmas fejlődésnek indult új zsidó otthon, Palesztina között már létrejöttek és még létrejöhetnének. Prof. Silberbuschnál avatottabban nem igen szólhat más erről a kérdésről s így érthető, hogy előadása iránt, amelyen szívesen látnak minden érdeklődőt, máris széleskörű érdeklődés mutatkozik. Belépődíj nincs.

A székelyek országos összejövetelt tartanak a Debreceni Hét alkalmából

Egy nemeslelkű uriasszony, özv. Kárpáthy Józsefné, a máv. Mansz. elnöknője a maga kezdeményezéséből egy iparművészetileg is gyönyörű zászlót készíttett a Székely Társaság számára. Ez a zászló pompás gobelin munka, egyik oldalán a magyar címert, másik oldalán a székely címert ábrázolja, szakavatottak szerint ritkaszépségű kézimunka. A Debreceni Székely Társaság bekívánt kapcsolódni zászlóavatási ünnepségével ebbe a rendkívüli jelentőségű debreceni mozgalomba. Erre az alkalomra akarja itt összegyüjteni a csonka országból a főváros és vidék székhelyeit, erdélyi magyar egyesületei.

Dr. Vásáry István polgármester ezuttal is megértő szívvel fogadta a Székely Társaság jószándékát s a zászlóavatási ünnepséget a Debreceni Hét első vasárnapjára, junius 3-ára iktatta be. A zászlóanya magasztos tisztségét Koncz Aurélné fogja betölteni, aki személyében is szépen jelképei a Debrecen javáért egész életén át oly lelkesen dolgozó uriasszonyt. Az ünnepségen biztosítva van oly előkelőségek megjelenése, mint gróf Bethlen István v. miniszterelnök, gróf Teleky Pál v. miniszterelnök. A főváros előkelőségeiből már 30—40 személy jelezte lejövetelét s a vidék székely és erdélyi magyar egyesületei Nyiregyházáról, Miskolcról, Egerből, a Dunántulról stb. megjelenni kivánnak. A zászlóavatási ünnepély után, mely a vármegyeház disztermében fog lefolyni, országos székely kongresszus is lesz, melyen az előadói tisztet dr. Kolozsváry Bálint budapesti egyetemi tanár, az Erdélyi Férfiak Egyesületének elnöke vállalta el.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

Vasárnapi terefere

ZÁRÓBESZÉD NÉMI ELÉRZÉKENYÜLÉSSEL

Finále! Vége a versenynek. A függönyök összecsapódtak. Egy láthatatlan zenekar a Rákóczi-indulót fújja. Eloltják a villanyokat, a szereplők lemaszkírozzák az arcukat, a takarítóasszony sepregetni fog a színpadon. A győztesek vitrinbe rakják a diadalmi trófeákat: a selyemszalagos arany- és ezüstkoszorúkat, felakasztják a falra a díszoklevelet, aztán becsukják az előadóterem ajtaját. A Muzsák pihenni térnek, kezdődik a holtszezon.

* * *

Három hónapig csetlettünk-botlottunk a debreceni műkedvelők között. Három hónapig vándoroltunk az egyik előadásról a másikra, végignéztünk próbákat és főpróbákat, együtt drukkoltunk a szurkolókkal, együtt tapsoltunk a tapsolókkal. Három hónapig terveztük, szerveztük a Független Ujság által rendezett első debreceni műkedvelő versenyt s a végén már úgy érzem, mintha valamennyi debreceni műkedvelő leány és fiú a testvérünk, vagy a gyermekünk lenne. Három hónapig vitatkoztunk velük, magyaráztunk nékik, lelkesítettük őket. Három hónapig majd minden nap százszor elkedvetlenedtünk és százegyszer új erőre kaptunk. Több akadály került az útunkba, mint amennyire számítottunk és több öröm ért, mint amennyit reménlhettünk. Kedves, furcsa, zavaros három hónap volt ez s most, a szombat esti nagy zárójelenet után a jól végzett munka kellemesen fáradt zsibbadtságával mondjuk: minden esztendőben újra és újra meg kell csinálni!

* * *

Emelt fővel vállalom a verseny megrendezése ötletének az apaságát. Hogyan jutottam hozzá? Ugy, hogy az elmult évek alatt tucatszámra futottak be a szerkesztőségi íróasztalra a debreceni műkedvelőgárdák előadásait beharangozó hírecskék. Lobogószemű fiatalemberek hordták be, akikkel néha — anyagtorlódás idején — véres szócsatákat kellett vívni. Hiába magyaráztam nékik, hogy most véletlenül túl sok a napi anyag, szenzációs helybeli vagy világesemények történtek: nem hatotta meg őket semmiféle érvelés. Nem ismertek szentebb és fontosabb eseményt annál, hogy valamelyik kertség olvasókörében a dobogóra lép tíz-húsz ifjú hölgy és úr, akik néhány garas belépődíjért színházat játszanak a környék 2—300 kíváncsi lakosa részére. Magyarázhattam én, hogy holnapra nincs helye a kommünikének ezért vagy amazért, ők szenvedelmesen bizonygatták, hogy Hitler uralomrajutásánál, vagy a párisi véres lázadásnál mégis csak előbbrevaló, ha például a Nyilastelepen egy maroknyi csoport leány és fiú szaval, énekel és táncol.

Persze, a kis reklámcikkeket mindig leadtam az újságba. Erősebbek voltak nálam.

* * *

Pedig kezdetben haragudtam rájuk, gyakran idegesítettek. Mikor elmentek a szerkesztőségből, tehetetlenül lázongtam ellenük. De aztán gondolkozni kezdtem rajtuk. Mi lehet az, ami füti, hajtja őket? Miért szállnak szembe velem? Miért szaladnak nehéz napi munkájuk után órák hosszat próbálni, ahelyett, hogy pihennének vagy szórakoznának? Hiszen ezzel a műkedveléssel egyetlen fillért sem keresnek. Sőt! Összekuporgatott pengőcskéiket ruhákba, toalettekbe fektetik. Csak a hiúság hajtaná őket? Talán az is egy kicsit — az amatőr színésznél ép úgy, mint a profinál —, motorikus hajtóerő a hiúság. De ez még nem minden. Mi korbácsolja hát őket az áldozatos munkára?

Töprengéseim során így jutottam el addig a feltevésig, amelyben az elmult három hónap tanulságai után szilárdan hiszek: hihetetlen arányú lelkesedés és önzetlen szolgálatkészség él a műkedvelőkben a magyar dal és a magyar szó kultusza iránt.

* * *

Fejet kell hajtani előttük. Legtöbbrészt szegény kisemberek. Munkások, iparosok, kereskedők, katonák, intellektüellek. Kispolgári családok sarjai. Mind-mind keserves munkával küzdenek a létért — amelyiknek ugyan van állása. Holtfáradtan érkeznek haza a napi robotból, bekapják a vacsorát s aztán nagyobb részük kilométereket gyalogol, míg eljut abba a kultúrotthonba, ahol a próbák folynak. Magolják a szerepeiket, hallgatják a rendezőik tanításait, próbálnak s legtöbbször éjfél van, mire hazakerülnek. Néha egy-két hónapig folyik a hangyaszorgalmú munka, mire készen áll az előadás, amely aztán két rövid órácska alatt lepereg. Mennyi akarás, odaadás, fáradtság fekszik egy ilyen kétórás előadásban! Házilag fabrikálják a díszleteket, a kosztümöket. Mindent a saját erejükből, tudásukból teremtenek elő csak azért, hogy a legszükségesebb kiadásokat is aligalig fedező 10—20—30 filléres belépődíjakért hozzájusson a színházi kultúra éltetadó szent malasztjához enne a városnak a legszegényebb rétege is.

* * *

Bizonyos színházi körökben idegeskedve, sőt féltékenykedve nézik a műkedvelők munkáját. Azt hiszik, hogy a műkedvelők illetéktelen versenyt támasztanak a hivatásos színészeknek és akadnak olyan színházi emberek is, akik mindent elkövetnek, hogy akadályokat gördítsenek a műkedvelők elé. Hiszem és állítom, hogy ez a felfogás végzetesen téves, mert a műkedvelő előadások nem kártokozó versenytársai a színháznak. Ellenkezőleg. A műkedvelő előadás valóságos előkészítő iskolája a színháznak. A műkedvelők olyan tömegeket kapcsolnak be a színjátszás bűvkörébe, amelyek — legalább 99%-ban — ezelőtt nem jártak a színházba. Az élő szónak, az élő dalnak, az élő játéknak a megfizethetetlen kortesei a műkedvelők, akik különösen manapság — amikor a film halálosan fojtó szorítása alatt vergődik a színház — valósággal ránevelik a perifériák közönségét is az élő színjátszás élvezetére. Az a debreceni lakos, aki ezelőtt soha nem járt színházba — pedig ilyenek, sajnos, tízezerszámra akadnak — és egy-két év óta eljár a környékbeli műkedvelő előadásokra, kedvet kap a színházhoz, az igényei egyre nőnek, az ízlése egyre csiszolódik, a kíváncsisága egyre nő és egy szép este — hipphopp — családjával együtt bebotlik a Csokonai-színházba, mert már régóta fúrja az oldalukat, hogy „milyen is lehet az igazi színház?"

* * *

A kultusztárca százmillió pengős évi költségvetésében egy árva rézpeták sincs beállítva a műkedvelők istápolására. Erre a célra nem ad sem az állam, sem a város, sem az eklézsia. A műkedvelők teljesen magukra hagyottan dolgoznak, küzködnek. Ha rászánják magukat egy előadásra, teménytelen adó, jogdíj, zenedíj, rendőri ügyeleti díj nehezedik rájuk s nem titok, hogy legtöbbször ráfizetnek a játékra. És mégis... És mégis szárnyal a magyar dal, a magyar szó az apró, primitív színpadokon. Néha ügyetlen a díszlet, néha sikerületlen a kosztüm, néha homályos a világítás, néha nem túl tehetséges a „művészszemélyzet", vagy a rendező, de nagyjában és egészében csodálatraméltó, amit végeznek s nem egyszer olyan tehetségekre bukkan a kritikus a legsötétebb külvárosban, hogy a nagy köszínházak igazgatói is megnyalhatnák mind a tíz újjukat, ha olyan tagjaik volnának.

* * *

A debreceni műkedvelők részekre szakadva, egymás munkájáról jóformán nem is tudva, központi irányítás nélkül tartották a sötét magyar éjszakában a kultúra világító szövétnekét. A Független Ujság úttörő munkára vállalkozott, amikor megrendezte az első debreceni műkedvelő versenyt. Fel akartuk rázni a tespedt közvéleményt, de fel akartuk rázni a műkedvelő gárdákat is és egyrészt testvéri szolidaritást kívántunk létesíteni köztük, másrészt pedig az eddigi teljesítményeiknél többet és jobbat akartunk kipréselni belőlük a verseny ösztönző lendületével.

A kitűzött célt nem tudtuk, nem lehetett maradék nélkül megvalósítani. De megközelítettük. Jövőre okosztaltabban, felkészültebben fogunk a munkához és a sikerek még ragyogóbbak, széleskörűbbek lesznek, mint a jelenlegiek.

* * *

Mikor a verseny megrendezésé-

20 bármilyen zóna
4—5 féle választékból
20 FILLÉRÉRT
FILLÉRERT **reggeli kávé**
a Dréher étteremben
PIAC UCCA 66. SZÁM.
Közismert kerthelyisége megnyilt.

ről szóló első cikk megjelent a Független Ujságban, egyik barátunk — egy nagyon értelmes, komoly és „reális" gondolkozású úriember így szólt hozzám:

— Műkedvelő verseny? Nem rossz ötlet. De mit kerestek rajta tulajdonképen?

Az arcába nevettem:

— Tulajdonképen? Semmit.

— Semmit? — kérdezte csodálkozva. — Hát akkor miért csinálják?

Néhány pillanatig farkasszemet néztünk. Aztán vontatottan, de keményen ezt mondtam:

— Mondd, mi lenne ebből a világból, ha mindenki csak akkor tenne valamit, ha pénzt keres rajta?

— Nono — kedélyeskedett a barátunk —, csakugyan nem kerestek semmit?

Láttam, minden hiába. Megadóan válaszoltam:

— Bevallom, keresünk...

— Mit?...

— Örömöket és barátokat.

Mélyen tisztelt olvasó, csakugyan így történt. A Független Ujság a háromhónapos verseny során sok igazi örömhöz és sok új jóbaráthoz jutott.

De azt hisszük, hogy a debreceni műkedvelők sem fizettek ám rá erre a versenyre.

FARKAS LAJOS

SZERETNI SZABAD

— Főnök úr kérem, holnap szeretnék elutazni az anyósom temetésére.

— Ugyan, kedves barátom, ki ne szeretne?

Az élelmes Szabóné megspórolja a kutyaadót

Az Úrnak ezerkilencszázharmincharmadik esztendejében, a hajdúsámsoni adóhátrálékok felülvizsgálása közben kiderült, hogy Szabó Sándorné asszony nem fizette be Bodri nevezetű házőrző kutyája után az ebadót. Eme közérdekű titok napfényrekerülése után Szabóné még a fentírt esztendő februáriusában hivatalos írást kapott, amelyben felszólítódik, hogy szúrja le a Bodri után járó két pengőt. Szabóné azonban úgy találta, hogy télvíz idején oktalanság pénzt kérni az embertől, fizetni meg egyenesen nem vall józan elmére. — Tehát nem fizetett.

A hatóság erre erélyes lépésre határozta el magát. Márkus Ferenc esküdt és Balog Kolompár János, mint hivatalos városi ebész, egy borongós februári napon megjelentek Szabóné portáján a Bodri nevű adóalany elfogatása céljából. A hatósági közegek azonban nem is sejtették, hogy milyen kétséges kimenetelű vállalkozásba fognak. A bizottságot ugyanis a nemegészen sima modorú asszonyság vérfagyasztó csatakiáltással fogadta, amelyhez Bodri harcias csaholása szolgáltatta a barátságos kíséretet. A bizottság azonban nem veszítette el lélekjelenlétét. Az esküdt a kiskapunál foglalt állást, míg Kolompár elszántan megtagadta műszerét és célbavette a hurokkal a négylábú adóalanyt. Bodri azonban ravasz fordulattal élt, úgy tett, mintha rárohanna Kolompárra, valójában azonban hatalmas svungot vett és a sövényen keresztül kiugrott az uccára.

Kolompár János már meglehetősen élemedett férfiú, de korát meghazudtoló fürgeséggel vette magát a menekülő után. Sajnos, hiába. Az eb kifogott az agg sintéren és ellógott.

Ezalatt Márkus esküdt igen szorongatott helyzetbe kerül. Szabóné látva a Bodri szerencsés menekülését, a legválogatottabb elnevezésekkel illette a tisztes törvényképviselőt. Szóáradatának csak havány aláfestését képezte ama szende óhaja, hogy vajha Márkus Ferenc nyakán láthatná az adót nem fizető házőrzőnek szánt hurkot. A többi kifejezés oly zamatosan őserejű volt, hogy nem birja el a nyomdafestéket.

A kutyaüldöző bizottság erre visszavonult. Szabónét azonban még szigorubban felszólították a két pengő leszúrására.

A ravasz asszony erre sem reagált, mire új végrehajtóbizottság szállt ki elfogandó a renitens ebet élve vagy halva. A bizottság elkészült minden eshetőségre. Mivel pedig Kolompár, az öreg sintér igen szívére vette a multkori felsülést s leköszönt a kudarc után hivataláról — utóda Kunics János jelent meg ez alkalommal új hurokkal felszerelve a helyszínen. A kiküldöttek azonban legnagyobb meglepetésükre Bodrit előzetes letartóztatásban találták a kukoricagóré alagsorban s a kutya töredelmes megbánással követte a zordon férfiakat.

A csattanó azonban ezután következett. Szabóné kijelentette, hogy most már nem fizet se előre, se visszamenőleg semmiféle kutyaadót. Elvitték a kutyát, legyenek vele boldogok.

Ez több volt, mint amit a sámsoni törvénybíró hatásköre megbír. Az ügy tehát a debreceni járásbirósághra került, ahol Szabónét, mivel kissé erélyes módon nyájaskodott a bizottsággal, elítéltek 5 pengő pénzbírságra és egy pengő ötven bűnügyi költség megérítésére. Az asszonyság gyanus nyugalommal vette tudomásul az ítéletet. Kifizette az egyövenet, a büntetést azonban úgymond nem fizeti ki — hanem leüli. Igy megspórolt 50 fillért, mert a kutyaadó az két pengő lenne, hogy pedig Szabóné ezek után azt még külön kifizetné, azt a történtek után nehezen lehet elhinni.

Sz. M. J.

350—1934.

HIRDETMÉNY

A m. kir. belügyminiszter ur 120,308—1930. B. M. sz. rendelete értelmében tudomására hozom a város közönségének, hogy a 7330—1934. eln. sz. határozattal a Debreceni Stefánia Szövetségnek engedélyt adtam arra, hogy 1934. évi május hó 6-án, rossz idő esetén május hó 13-án urnákkal és perselyekkel Debrecen sz. kir. város területén alapszabályszerű céljai elérése érdekében szükséges anyagi eszközök részbeni megszerzése végett pénzbeli adományokat gyüjthessen.

Debrecen, 1934. április 14.

Dr. Vargha Elemér sk.
h.-polgármester.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

GANGSZTERKISASSZONY

Bűnügyi regény. ● Irta: Michael Ditson. ● Vécsey Leo fordítása.

(7)

— Sőt azó a már a cinkosa is a kezünkben van, — mondta Kinley inspektor fölényes mosollyal, boldogan, hogy ezúttal ő előzhette meg Elmer Benbowot.

— A cinkosa? És ki légyen az?

— Az bizony Miss Mainvaring.

Elmer barátom szemmellátható nem lepődött meg. Nyugodt és elégedett mosollyal foglalt helyet a széles karosszékben s kisímította homlokából csapzott hajfürtjeit. Annál nagyobb meglepetés volt számomra ez a most kapott hír.

— Rendben van! — jelentette ki aztán valami rejtett gúnnyal hangjában Elmer Benbow. — Ugy látom, mégis csak jó helyen botorkálunk. Az első bűnjeleket, ha jól emlékszem, én szolgáltattam be a Yardon?

— Ez igaz, — bólintott Kinley — és gondom lesz rá, hogy ez a körülmény a sajtó tudomására jusson.

— Egyáltalán nem fontos, — legyintett mosolyogva az öreg Elmer. — Sőt nagyon szeretném, ha a lapok ezzel az üggyel kapcsolatban egyáltalán meg sem említenék a nevemet. Megvan az alapos okom erre!

— Ahogy parancsolja! — udvariaskodott a rendőrtisztviselő, de meglátszott rajta, hogy kapóra jött neki ez a megjegyzés. A Scotland Yard nem szívesen osztozott a sikerben egy magándetektívvel.

— S mi a további rendőri megállapítás? — érdeklődött kíváncsian Elmer.

— A leány és Timberlake ujjlenyomatát és személyleírását ma délben kábeltávirathan küldtük el Chichagoba. Információkat kérünk róluk, bár ebben nem nagyon bízok, mert odaát, U. S. A.-ban hajmeresztően kezdetleges a bűnügyi nyilvántartás szerkezete. Azon sem csodálkoznék, ha egyáltalán nem találnának feljegyzéseket erről a veszedelmes banditapárról!

Elmer Benbow bólintott:

— Valami gangster lehet ez a Timberlake? — kérdezte érdeklődve.

— Igen, igen, ez biztos! — hangzott a készséges felelet. — Ennyi gyakorlatunk már van a bűntettes-világ alakjainak megfigyelésében. Az tény, hogy dúsgazdag ember és a vagyonát aligha szerezte tisztességes úton. Ezek a tengerentúli gangsterek veszedelmes fickók. A szomorú Lindberg-eset óta bebizonyosodott, hogy mindenféle véres, aljas és kegyetlen bűncselekményre képesek.

Kinley inspektor rövid szünetet tartott, talán azért, hogy szavai hatását fokozza. Aztán gyorsan folytatta:

— Nekem az első perctől kezdve az volt az impresszióm, hogy az utóbbi évtizedek legnagyobb és legbizarrabb bűnügye ez a Sutherland-gyilkosság. A kriminalisztikában hatalmas szakirodalma lesz még ennek!... Ahogy én látom, a nagyobb bűnös, a felbujtó, ez a szőke amerikai leány lehetett. Tudja, hogy a tengerentúlon, U. S. A.-ban gyakori a gangsternő, a bandi aleány, aki nem egy esetben veszedelmesebb ellenfele a rendőrségnek, mint a férfibanditák. Nincs kizárva, hogy az állitólagos Eve Mainvaring személyében U. S. A. egyik legveszedelmesebb banditanője került a britt királyi rendőrség fogházába... itt pedig nem fognak érvényesülni azok a befolyások, amik Chacagoban talán kiszabadíthatnának valami előkelő, társaságbeli bűnöző! Miss Eve Mainvaring és cinkosa, ez a Timberlake, rövidesen a független angol bíróság előtt fog felelni Sutherland őrnagy meggyilkolásáért. — erre esküszöm.

— Helyes, — bólintott Elmer Benbow. — De most nézzük először a részleteket. Mr. John Timberlake tehát önként jelentkezett a Scotland Yardon. Ki hallgatta ki?

— Én! — hangzott Kinley inspektor önérzetes válasza.

— S mi volt a vallomásban?

A detektívfelügyelő rám nézett:

— Nem tudom beszélhetek-e erről... az ügy egyelőre még nem tartozik a nyilvánosság elé...

— Mr. Ditson előtt, — nevetett Elmer, — egész bátran beszélhet, Kinley, Ő hűséges kísérője nyomozásainknak, olyan, mintha énnekem mondaná el közléseit.

— Timberlake azzal kezdte vallomását, — mondotta Kinley inspektor, — hogy a lelkiismeretfurdalásai kényszerítik a jelentkezésre. A háború idején került összeköttetésbe Miss Mainvaringgal, valami kalandor-vállalkozás révén, ami azután mélyebb kapcsolatot teremtett közöttük. Jegyben jártak, amikor Sutherland őrnagy megismerkedett a nővel. Nincs okom kételkedni benne, hogy alaposan megzsarolták az őrnagyot. A férfi ugyanis azt mondja, hogy katonai szolgálatot teljesített akkoriban, de az sem biztos. Szóval nem voltak együtt, mikor a nő megismerkedett Sutherlanddal, itt Angliában, a hadikórházban.

— Ezt Miss Mainvaring is így mondta el nekem! — bólintott Elmer.

— Igen. De Timberlake azt állítja, hogy ő nem a leánytól hallotta meg az eljegyzés hírét. Miss Mainvaring eltitkolta előtte az őrnaggyal való ismeretségét... Egyszer azután közölte vele meglepetésszerűen, hogy felbontja az eljegyzését és az őrnagy felesége lesz! Timberlake szerint a leány sohasem szerette Mr. Sutherlandet. Valószínű, hogy Timberlake agyában született meg az az ajándékozási terv is, amely szerint Sutherland őrnagy hatalmas vagyonát végrendeletileg hagyja Miss Mainvaringra. Sutherland annyira szerelmes volt, hogy aláírta a végzetes okmányt...

— Erről a végrendeletről nem tudtam, — ismerte be Elmer Benbow.

— Ez pedig ténybeli megállapitás, — jelentette ki büszkén Kinley inspektor. — Egyszóval, amikor ez az írás meg volt, a két cinkostárs munkához látott. Ami a golfjátékot illeti, az Miss Mainvaring agyában született meg és arra volt jó, hogy elterelje a figyelmet vele önmagáról. — Valójában, a férfi szerint, Miss Mainvaring felhívta Sutherlandot s azt ujságolta, hogy megzsarolták s szombaton el kell mennie a mocsarakhoz, ahol azzal az emberrel fog találkozni, aki zsarolja. Ne feledje el, hogy a nő vasárnap estig nem volt Londonban és hogy Sutherland egyedül jelent meg Sonfieldben szombaton reggel.

— Ezeket ez a Timberlake vallja?

(Folytatjuk.)

A
HUNGÁRIA női
kalapszalonban
a legszebb legdivatvsabb női kalapokat legolcsóbban szerezheti be
Csapó ucca 5. sz.
volt CSILLAG kalapszalon

Éjszakai történet a részeg náciról

Nem lehet azt mondani, hogy a mi derék helybeli horogkereszteseink tétlenül töltenék napjaikat ebben a korai kánikulában. Szorgalmas munkát végeznek, becsülettel állják, amit megfogadtak: nagy propagandát fejtenek ki az uj tagok szerzése végett. Az igaz, hogy ez nem nagyon sikerül nekik, a közönség már csak mosolyog rajtuk, ez azonban mitsem von le munkájuk „értékéből".

Dolgoznak, dolgozgatnak, munkálkodnak világmegváltó eszméik érdekében és mindenáron uj párttestvéreket akarnak szerezni. Különösen egyik derék vezetőtagjuk munkálkodik, akinek neve már nem ismeretlen a közönség előtt. Ő a leglelkesebb tagja kitünő nácijainknak és nyilván tulzott lelkesedésében szokott berugni éjszakáról éjszakára (lehet az is, hogy a párt célokra szánt összegből) s bizonyosra vehető, hogy véres verekedéseit is a nagy Adolf iránti szeretetéből rendezi.

Ezzel a derék nácival történt a napokban, jobbanmondva az egyik közelmult éjszakán, hogy szokásához hiven részegen tántorgott hazafelé. Három fiatalember jött vele szembe, három keresztény urifiu. Amikor a mi nácink meglátta őket, elfelejtkezett részegségéről is, csak a párt nagy céljait látta maga előtt és odadülöngőzött az ifjak felé. — Odaért hozzájuk, megállt, aztán a nyakába borult az egyiknek:

— Komám, lépjél be te is a mi táborunkba! . . .

A fiatalember undorral hántotta le magáról az alkoholtól büzlő ember karjait, aztán halkan megjegyezte.

— Nem léphetek be, kérlek alássan, hiszen kikeresztelkedett zsidó vagyok!

És igyekezett társaival együtt eltávozni.

De a részeg belecsimpaszkodott. Nem engedte elmenni.

— Azon lehet segiteni! — mondta. — Teérted mindent megteszünk.

Aztán suttogva hozzátette:

— Csak gubát adj, apukám, gubát! . . .

Szólt és végigvágódott az aszfalton. Szörnyen be volt rugva szegény.

Hát mondja valaki, hogy nem expanziv politikát folytat a horogkereszt?! . . .

JAJ!

Egy társaságban a megöregedésről beszélnek. Azt mondja valaki.

— Az én nagyanyám kilencvenhat éves korában halt meg.

— Az én ükapám százhárom éves korában húnyt el, — mondja egy másik.

— Az mind semmi, — henceg egy harmadik — nekem van egy nagybátyám, az még most is él.

ASSZONYOKNAK

Irja: H. FARKAS ILONA.

Este, a Piac uccai korzón

Opálos estefelé és olyan izzóan édes akác illat, hogy még a legkegyetlenebb materialista is hunyorgatva néz a levegőbe és pillanatok alatt nyári színek és nyári romantikák suhannak keresztül idegei titkos útjain. Az égen még alig ragyognak a csillagok. Az uccaszalag színes kaleidoszkopja olyan, mint egy mozgó színpad. Lányok, fiúk, asszonyok, terfiak, furcsa marionettek, egy titokzatos Bábjátékos intésére mosolyognak, beszélnek, szenvednek és talán boldogok. Flört, szerelem, irigység, vidámság és könny, hangos beszéd és nevetés úszik a levegőben. A vidéki város korzója most éli nagy pillanatait. Sztárok vonulnak fel. A korzó női és férfi sztárjai. (Az igaziak és azok, akik önmagukat nevezték ki annak.) Ezen a kis uccaszalagon ,a fasor vasszékein élet-halál harcokat vívnak a mosoly merev lárvája alatt, lányok egymással, férfiak egymással, azért a titokzatos látszatos győzelemért, a pillanat és ennek a nyárnak a sikeréért és azért, amit valahogyan úgy lehetne körülírni: fentmaradni, felül maradni! Ki nem fizetett ruhaszámlák, bizonytalan holnapok, egyetlen garas nélkül és egyetlen imára kulcsolódott pillanat nélkül, minden-mindegy érzésen túl és felül; felülmaradni. fenmaradni és hódítani. Szerelmi vásár a szirup gyenge ízeivel. Gyöngéden és illedelmesen. Anyák és rivalisok előtt polgárilag engedélyezett nagy játék. (Jobban mondva: az úgynevezett nagy játék.)

Itt mindent szabad, a játék szigorú törvényeinek betartásával.

Nyugodtan mondhatsz szörnyűségeket legjobb barátnődről, akivel az előbb még karonfogva sétáltál. Hogy az ura csalja szegényt és ő egy igazi mártir és olyan tisztességes hüvösség árad e hideg nőből, hogy a férfiak reménytvesztetten menekülnek tőle.

Vagy szelid hangon dicsérheted ellenségedet. Mondhatsz róla olyan túlzottan jókat, hogy a másikból megbotránkozva pattan ki a tiltakozás.

— Igen, azt hittem tévedtem — feleled megnyugodva és más témába csapsz.

A korzón ülők fölényes előnyben vannak. A sétálók a szemeik kritikus sortüzében járnak. A korzón ülőké a találósdi játék. Aki tíz lépsről jön, ismeretlen, kitalálni, hogy ki lehet ez? Valahogy így:

Huszonnyolc éves bankhivatalnok. A fiatal nő, akivel sétál, házilány. A fiuhoz akar feleségül menni. Könyveket ad kölcsön a fiunak. Eteti, ápolja, ha tehetné a fiú harisnyáit is stoppolná. Nem szerelmes belé, csak férjhez akar hozzá menni. A fiú halálosan unja. De a szivós házilánytól, hiába, nincs menekvés.

Vagy: Házaspár. Kacér feleség. A férje az erkölcsöt pofozni szokta a nőbe. Súlyosan veszekednek, a nő kinosan mosolyog, hogy ismerősei ne lássák pillanatnyi családi tragédiáját.

Vagy: Fiatal lány és fiatal anyja. Halálos ellenségek. A lány tehetetlen, anyja minden rendes fiut elszed tőle.

Vagy: Nagykereskedő, mellette csúnya lánya, akinek sok a hozománya, a fiatal orvos el fogja venni a hozományt.

Vagy: Csinos hivatalnoklány. A mamája a szomszédasszonyoknak így beszél róla: „Az én Sárikámnak a hivatal csak szórakozás. Igazán nincs szükség rá. Az a pár pengő éppen a ruhákra elég. Jó izlése van a drágának.Hajjaj, hajjaj, de a princinek is. Az udvarol neki. Képzelje, már kétszer hazakisérte.

*

Két fiusan sovány lány jön. Ismert urikisasszonyok. Laposak, szögletesek. Flapper 1934, a flapper minden elavult stilusával. Mély, elcigarettázott hang:

— Mázli volt angyalom, hogy hogy figyelmeztettelek. Mégis csak jó, hogy én vagyok a legjobb barátnőd. Ha nem lépek közbe, bedőlsz ennek a ping-pong bajnoknak.

— Hagyd a csudába! — hangzik éles fejhangon a válasz, — igenis mellre szivtam, igenis fájt, igenis csak irigységből lógattad le a fiumat. Jó, szép, buta-kék szeme volt és széles válla és imádtam az édes link dumáját.

*

Fekete selyembe öltözött hölgy. Óriási fehér róka a vállán. Ideges, apró léptekkel megy, keres valakit. Akit keres, az a korzó másik végén őt keresi, mindjárt szembetalálkoznak, mintha örvendetes véletlen lett volna. Egy kövér nő sóhajtva néz utána.

— Láttad, milyen karcsú, a szabónőjének az egyik kézilánya, varrt nálam egy vasárnap titokban, hogy a varrodában meg ne tudják, azt mondta szabályos és csinos az alakja, de hiú és úgy fűzi magát, hogy lélegzeni is alig tud. Te Hajnalka, ezt a ruhát a Mariska két pengőért megcsinálná neked. Jól nézd csak meg, milyen fazont viselt.

*

Kék ruhás asszony megy a férjével. Egybehangzó ritmikus lépések. Az asszony mondja:

— Tizenhatéves voltam, hetedik gimnázista. Karlsbadban nyaraltunk. És Miklós bemutatott Molnár Ferencnek. Én azonnal halálosan szerelmes lettem bele. Tetszett a monoklija, a szép fehér haja, a világsikere. Te akkor egyetemre jártál. Karcsú, szép, sovány fekete fiú voltál. Egy délután megcsókoltál. Én akkor napokig lázas szájjal, lángoló aggyal, magamon kívül járkáltam. Latinból megbuktam azon a nyáron. Most már nem emlékszem, hogy Molnár Ferencért, vagy miattad, de tudom, hogy nem tudtam biflázni a szerelem miatt.

Nevetnek és már a férfi válasza nem hallaszik ide.

*

Csinos lány idősebb úrnak magyarazza:

— Amikor visszajöttek Siófokról, az asszony beadta a válópert. Képzelje a német nő miatt, akit az asszony vett a kisfiú mellé.

*

— Mert igenis, Vásáry csinált ebből a városból valamit. Azó a nem szégyelem, ha külföldi autó robog végig a Piac uccán és a Nagyerdőn!

Ezt egy kövér, tekintélyes úr mondja, alacsony nagybajuszunak. Kis szőke babaarcú nő ütődik hozzá a forgatagban. A nő bocsánatkérően mosolyog, mert a kövér úr elejtette a szivarját.

*

Két harmincas, molett asszony.

— A saláta legbiztosabb! Próbáld csak ebédelni néhány napig, biztos heti negyven dekát lefogysz. A vörö-

Fiatalit és szépit
az elegánsan berendezett
MAGDA KOZMETIKA
Piac 44. az udvarban
Arcápolás, speciális estélyi kikészitések nagyon olcsó áron.
Ingyen tanácsadás!

A csinos nő titka
a kifogástalan melltartó. Az uj párisi modellek már megérkeztek a GOLDSTEIN KAROLIN céghez. Miklós ucca 5. — Fióküzlet: Budapest, Kossuth Lajos ucca 10.

Szabó Miklós női divatterme
Szent Anna ucca 5. sz.

set igenis visszaküldtem neki, csak nem viselek Kisnével egyformát. Nem őrültem meg. Kétszázba került.

*

Két legjobb barát. A nőket fixirozzák. Az egyik unottan mondja:

— Sokszor nagyobb baj, ha az embernek sikere van, mintha nincs. Hogy lehet fiam ennyi sikert teljesíteni, amit itt mind kivánnak tőlem? Alig lehet kibújni a sok meghivás alól. Csak uriasszonytól őrizzen az Isten! Naponta borotválkozni. Mindég készen lenni. A szóra és a lélegzetre is vigyázni. És egy ilyen polgári nő, úgy ragad az emberre, mint egy pióca. Szakítok és holnap elutazom.

*

Öreg úr, nyugdijas. Nem is tudom, mit keres itt. Szidja az időjárást. A szomszédjait, önmagát. Hangosan mondja:

— És még mondja valaki, hogy gazdasági krizis van. Nézze meg azt a hölgyet. A toalettje legalább ezer pengő, kalap, cipő, kékróka beleszámitva. És ezt a ruhát nem viseli tovább egy hétnél. Ez évenként 52.000 pengő. És hol van még a manikür, a pedikür, a fodrász, a nyaralás? Te jó Uriesten fent az egekben!

*

Két rövidnadrágos kisfiú. Tíz évvel ezelőtt ők lettek volna az osztály legjobb bélyeggyűjtői. Számolócédulát és növényt gyüjtöttek volna. Most ezt játszák. Egyik háttal áll a kocsiútnak és behunyt szemmel mondja:

— Ez egy négy hengeres Chysler volt.

— Vesztettél — kiáltja a másik. Ide a pengőt! Ha nem lennél fülig szerelmes a Bociba, tudnád, hogy ez egy ócskán vett sport-Buick volt, amelynek a karburátorát szépen ki kellett volna cserélni. Na most én . . .

A szerep felcserélődik. Gyors iramban jön egy autó. Kisdiák behunyja a szemét. Orrcimpái remegnek. A közeledő autó zörejéből, benzin-büzéből igyekszik eltalálni a közeledő autó márkáját. És ez sikerül is neki.

— Lancia! — kiáltja boldogan. 1934-es modell.

*

Ime: Debreceni korzó 1934. májusában, este nyolckor a Piac uccán.

Párisi levelezőlap

A színes tarkavirágos imprimé, egyszínű háromnegyedes, vagy bő hosszú kabáttal a nyár divatja.

Az apróságok közt, amelyek kiegészítői a nyári toilettnek, talán a leghangsúlyozottabb az övek divatja.

A széles, fonott övek nem bőrből, nem selyemből, nem is a ruha anyagából készülnek, hanem a villanydrót és a kábel-zsinór egy új ötletes fajtájából. Minden toiletthez ezek a színes, piros, zöld, lila, sárga vagy kék kábel-övek mennek.

A strand divatja a lángoló színek és merészvonalak jegyében indul. Az úszóruhák a jól simuló feszes gyapjúanyagból készülnek. A hátkivágás a derékig szalad. Az úszóruhák vagy egyszínüek, vagy élénk keresztcsikozásuak, esetleg petty, kocka, vagy virágmintázású gyapjúból készülnek.

A strand-pizsamák nadrágja normális bőségű.

Ibolya

Téli álmodból életre hívtak
az éltető tavasz-sugarak
s te lila kelyhed kinyitottad
barna földben, a kék ég alatt.

Szined szerény, illatod nem bódít
és természeted se vad,
de az én fiatal szívemben mégis:
a virágok királya vagy!

TÓTH ENDRE.

A debreceni kir. törvényszéktől
P 1947—2—1934.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. városnak Feszt Oszkár ny. bankigazgató kassai (Népbank) Ederovan 10., dr. Des Combes Emliné szül. Márton Ella debreceni Fürdő u. 5. szám alatt, zsarolyáni Márton Sándorné szül. Márton Adél Chesereu (Érkeserű Románia Erdély) Rockenbauer Istvánné budapesti (Kőbánya Malom u. 42.), dr. Tamássy Géza debreceni Simonyi ut 12. és Simonffy Miklósné szül. Tamássy Anna soproni Deák Ferenc u. 7. sz. alatti lakosok, mint a néhai Feszt Oszkárné szül. Brunner Róza volt kassai lakos kisajátítást szenvedő örökösei ellen folyamatba tett kártalanítási eljárás megindítása iránti ügyben a kir. törvényszék a kártalanítási eljárás megkezdésére határnapul **1934. évi május hó 16. napjának d. e. 9 óráját a kir. törvényszék Deák Ferenc u. 18. sz. I. em. 78. sz. alatti helyiségében kitüzi.**

A határnapra az összes érdekelteket azzal az értesítéssel idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás felett való érdemi határozathozatalt nem gátolja.

A kártalanítási eljárás alapját fogja képezni néhai Feszt Oszkárné szül. Brunner Róza volt kassai lakos tulajdonát képezett és a debreceni 4783. sz. tkv. betétben A I. 1—2. sorszám 11907/2, 11908/1. II—1—2. sor 11907/3, 11908/2 +1. hrsz. alatt felvett ingatlanok ból 11907/4. hrsz. 164 négyszögöl, 11907/6. hrsz. 144.3 négyszögöl, 11907/9. hrszámu 93.2 négyszögöl 111907/11. hrsz. 151.50 négyszögöl 11908/1. hrsz. 64 négyszögöl 11908/3 hrsz. 150.70 négyszögöl, tehát összesen: 763.70 négyszögööl területü parcella és a rajta levő épületek.

Debrecen, 1934. április hó 17-én.

Dr. K. Nagy Zoltán s. k.,
kir. t. biró.

TUDÓS

— Mi a foglalkozása?
— Tudós vagyok, kísérletekkel foglalkozom.
— És miért van itt?
— Szintén egy kísérlet miatt.
— Miféle kísérlet miatt?
— Betörési kísérlet.

Tiszántúli Közgazdaság

Mezőgazdaság

A mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari hiteligények nagyobb kielégítése céljából a vidéki bankok hitelkeretének kibővitéséről folynak tárgyalások

A pénzügyminiszter új rendelkezése lehetővé tette, hogy a gazdák az idén is zöldhiteleket vehessenek igénybe. A kormány

a zöldhiteleken felül más vonatkozásban is elősegíti, hogy a vidéki pénzintézetek a gazdáknak különféle termelési hiteleket adjanak.

De szó van arról is, hogy a vidéki hitelpiacot olyan helyzetbe hozzák, hogy

a mezőgazdasági hiteligényeken kívül a kereskedelmi és ipari hitelellátás is az eddiginél nagyobb mértékben indulhasson meg.

Örvendetes jelenségként állapítják meg, hogy igen sok vidéki körzetben

a betétképződés az utóbb iidőben megindult

és már maga ez a körülmény is lehetővé teszi, hogy a nagy vidéki hitelszervek a jelentkező hiteligényeket az eddiginél jobban honorálhassák. — Természetesen a mutatkozó betétszaporulat még nem elegendő ahhoz, hogy a vidéki bankok a régi hitelkereteket tágítsák és újabb hitelkereteket szavazzanak meg. Ehhez az kell, hogy

a vidéki hitelintézetek kereteit is megfelelően bővítsék.

A legutóbbi napokban tárgyalások indultak meg, hogy

a vidéki bankok hitelkereteit miképpen lehetne felemelni.

Több terv merült fel már eddig is a megoldás módjára vonatkozólag. — Szó van arról, hogy a PK fogja ezeket az új hiteleket a vidéki bankoknak folyósítani, de lehetséges az is, hogy

a Nemzeti Bank fog ebben a vonatkozásban a vidéki bankhálózat rendelkezésére állni.

A tárgyalások egész héten át tartottak és előreláthatólag a jövő hét folyamán be is fejeződnek, miután rendkívül fontos, hogy a vidéki piacon az új hitelek az aratás megkezdése előtt rendelkezésre álljanak a termésértékesítés sikeres lebonyolítása érdekében.

*

Mindezek a hiradások azonban nem változtatnak azon a szomorú tényen, hogy egyáltalában nincs Magyarországon zöldhitel. Mindezek a árgyalások és hiradások nem birnak a valóság erejével, nem érnek el a súlyos pénzügyi zavarokban szenvedő gazdák bajának gyökeréig. Az égetően szükséges kérdés rendezése most volna aktuális és ezzel szemben az a szomorú tény, hogy Magyarországon ,de főleg Debrecenben egyáltalában nincsen zöldhitel.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 8.80—8.60—8.50 és boletta, rozs 3.80—3.50—3.00 és boletta, árpa 7.20—7.00, zab 7.60—7.50, tengeri: ó (vetőmag) 7.60, új: 7.30—7.00—6.80—6.50, lucerna: ó 4.00—3.80—3.50, új: 3.20—3.00, széna 3.20—3.00—2.80, lóhere 3.00, bükköny 2.00—1.80, alomszalma 1.20—1.00, rozs-szalma 1.40, zsúpszalma 1 mázsa 2 pengő, cukorrépa 1.20—1.00, takarmányrépa 0.90—0.70.

51.383 haszonállat van Debrecenben

Az évenként szokásos tavaszi haszonállatösszeírás az elmult hóban befejezést nyert. Az eredményről *Surgoth* Jenő gazdasági főfelügyelő a városi közigazgatási bizottság ülésén a következő jelentést tette:

Az összeírás szerint van Debrecenben: szarvasmarha 13,320 darab, 619 darabbal kevesebb, mint tavaly, ló 8,087 darab, 366 darabbal több, mint tavaly, sertés 19,652 darab, 610-zel több,mint tavaly, juh 10,324 darab, 384 darabbal kevesebb, mint tavaly.

Ipar

MEGSZÜNT IPAROK

A mult héten az elsőfokú iparahtóság a következőket törölte lajstromából:

Fülöp László hentes és mészáros, Tóth Lajos cipész, Végh Eszer nőiszabó, Krausz Mórné cipő és rőfös kiskereskedés, Klein Adolf fogadó (10 szobán aluli vendégszoba), Bálint Lajosné asztalos, Székely Sándor szatócs, Alibán Mihály hentes, Szücs István hentes és mészáros, Nagy Kálmán takarmány és tüzifakiskereskedés, Bertoli Antol bérautó fuvarozás, Engel László aranyműves és órás, Sajó Imréné korcsma, Kabai János szatócs, Moskovitz József női és férfi divat, valamint kötött, szövött és textil árú kiskereskedés, Krausz Mór takarmány és terménykiskereskedés, Krausz Adolf füszerkereskedő, Dudinszki Kálmán szatócs, ifj. Ecsedi Józsefné szatócs, Tóth Vilma szatócs, Klein Ignácné kézimunka, előnyomda és bazárkereskedés, Murvai Lajos szatócs, Reichmann József tüzifa, kőszén, faszén, mész, cement, cserép és tégla kereskedés, Nagy István kőmives.

Király Ferenc bérautó fuvarozás, Fekete Miklós és Tóth Sándor szatócs, Berger Vilmos tüzelési és építkezési anyag kiskereskedés, ifj. Fekete Ferenc hentes, Mihalik János hentes és mészáros, Markovics Miklós cipőfelsőrészkészítés, Laci Veronika gyümölcs, főzelék, tejtermék kiskereskedés, Dézsi József hirlap, könyv, folyóirat, levelezőlap és dohányzási mellékcikkek kiskereskedése, Hegedüs Lajos Árpád korcsma, özv. Antal Józsefné zsibárus, Viski Károly korcsma és szatócs, Pintér Jenő férfiszabó, Csóka Sámuel gyümölcs, főzelék, tojás kiskereskedés, Moskovits Márkusz szatócs, Szláma János képesített kőműves, Debreceni Autó Forgalmi rt. géperejű bérkocsi ipar.

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

A mult héten az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Kiss Gyula hentes és mészáros, Nagy József kocsigyártó és kerékgyártó, Gáti Imréné szatócs, Sipos Andrásné szatócs, Gellér Margit szatócs, özv. Farkas Károlyné virágkiskereskedés, Nagy József rövidárú és bazár kiskereskedés, Nyul Sándor férfiszabó, Táorján Anna gyümölcs, déligyümölcs, cukorka, csokoládé kiskereskedés, Rothmann Szidi nőidivat kalapkészítő, Reke Lajos borbély és férfi fodrász, Tóth Sándor tüzifa és szén kiskereskedés, özv. Horváth Sándorné toll kiskereskedés, Varga József mázoló és fényező, Póka Antalné és Szabó Sándorné kifőzés, Kovács János bazár, faedény és paprika kiskereskedés, özv. Szabó Gáborné textil, kötött, szövött, rövidárú és háztartási cikk kereskedés — közvetlen fogyasztók részére, Kovács Imre termény és őrlemény kiskereskedés és molnár, Kozma Imréné fuvoros, Lázók Rubenné virág, sültgesztenye, gyümölcs, déligyümölcs és cukorka kiskereskedés, Rácz Juliánna virág, sültgesztenye és gyümölcs kiskereskedés, Friedmann Géza petróleumfőző és fütő készülék és tartozékainak közvetítése, Teichner Jenőé kötött, szövött, rövid és nürnbergi árú kiskereskedés, Papp György cipész és csizmadia, Szrimber Sándor rőfös, rövid-, divatárú, kézimunka készítés és fehérnemű készités, Bertók János korcsma, Dézsi József hirlap, könyv, folyóirat kiskereskedés, Nagy Mátyásné burgonya dinnye, hagyma, bab árusítás, Schwartz Matild füszer, csemege és vegyesárú kiskereskedés, Szőke József szobafestő és kövező, Katz Rozália kötött árú készítés.

Smurák József építőmester, Stark Jenő cirokseprükészítés, Rácz Béla asztalos, Csordás Sándor férfiszabó, Bodnár Mihályné nőifodrász, dr. Iklódi Ferenc pénzkölcsönközvetítő ügynökség, Galamb Gyula sütő, Bánki János sütő, Szücs Imre szatócs, Molnár Antal tüzelő és építkezési anyag (mész, cement, cserép, tégla) kiskereskedés, özv. Kállai Sándorné szatócs, ifj. Böszörményi Pál szatócs, Géczi Ferenc cipész, Forgács József cipész, Lapáth Béla korcsma, Gottdiener Ede üzletvezető mellett sütő, Farkas Magda manikür, Gariscsák Sándor asztalos, Tóth István tűzifa és szénkiskereskedés, Nagy András szatócs, Kovács Katalin szatócs, Kabai János szatócs, Greiner Gyula és Liebermann Jenő aszfalt, fedéllemez, szigetelő lemez, szigetelő anyag és zsiradék áruk (gépzsir, bőrzsir és kocsikenőcs) készítése és forgalombahozatala, Gáspár Géza vendéglő.

HÁZAT KERESNEK MEGVÉTELRE tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kivánják. El akarja adni házát? **Hirdessen lapunkban,** biztos vevőre talál. **40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése,** ha nálunk adja fel.

Piac közepén építkezésre alkalmas **telek olcsón eladó**
Arany János u. 9.
Epitkezést olcsón ki lehetne hozni a szomszéd telekkel ikerháznak.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

50 holdas
tanyásbirtok és városi házzal biró házias, müvelt hajadon férjhezmenne állami vagy városi alkalmazotthoz. Cim Rothermere u. 27. ajtó 3. 2341

Levelezés

Bagolyvár
vendéglő kuglizója az úri közönség részére megnyilt. Szép kerthelyiség, előzékeny kiszolgálás, kiváló uradalmi borok, állandóan frissen csapolt sör. Híd ucca 14. 4910

Papirszalvéták,
levélpapirok, töltőtollak, zsebirónok olcsón beszerezhetők. Vámosi papirkereskedésében — Szinház-átjáró. 4444

Tulkorai
kánikulától szenvedő arcbőrének kitünő cosmetikumokat, fürdőzőknek sapkát, cipőt, barnitva edző olajakat vásároljon Földes vegyésznél Bikaépület, Vígmozinál. 5212

Park-cukrászda
megnyilt Simonyi út 12. sz. villában. Fagylaltok, friss cukrász sütemények, joghurt és tejtermékek. Kellemes üdülőhely. 2298

Betöltendő állás

Cipészsegéd
felvétetik, női, szeges raktári munkára. Oláh Imre, Teleki u. 69. 5225

Megszervezett
akció lebonyolitásához fix és jutalékkal urakat felvesz Heksch titkár, Frohner szálló 9—10-ig. 5215

Fiatal
fodrászsegéd felvétetik kisegítőnek. Nyilastelep, Honti 8. 116

Elsőrendű
fehérnemű gomblyukkötőnő és tanulólányok fizetéssel felvétetnek. Maróthy Gy. 32. 5228

Jómenetelü
gyümölcs és élelmiszerüzletbe társat vagy óvadékos pénztáros kisasszonyt keresek „5—600 pengő" jeilgére. 5206

Baromfi kezeléshez
értő nőt vagy házaspárt felveszek. Magoss György tér 30. sz. 4505

Házivarrónő,
ki ruhavarráshoz is ért, keresteik. Wesselényi téri bérház, II. 8. 139

Gazda,
feltétlen megbizható, szerény igényü, 200 holdas kötött talajú középbirtokon június 1-re elhelyezést nyerhet. Értekezhetni irásban ajánlatokkal: vitéz László Miklós, Almosd címen. 2369

Pékségben
jártas fiatalembert hetesnek és egy fiatal segédet felvesz Kraszula sütőde, Kassa út 9. 2366

Bejárónő
felvétetik. Péterfia ucca 4. 5218

Bejárónőt
keresek azonnalra Csapó u. 56. Székelyné. 78

Asztalostanuló
felvétetik Varga ucca 23. 2307

Ügynök
jutalékos textilkereskedőknél bevezetett, felvétetik. Kizárólag levélbeli ajánlatokat a kiadóba „ügynök" jeligére. 5192

Gazdasági cselédet
május 15-re felveszek másfél konvencióra felnőtt fiával együtt. Legfőbb feltétel jártasság sertéstenyésztésben és szőlő kezelésben. Jelentkezni lehet Darabos u. 13. 2333

Kereskedősegéd
festékszakmában felvétetik. Neumann, Csapó u. 14. 5188

Deutsches
Fräulein wird für die Nachmittagsstunden zu zwei Mädchen gesucht Ammeldungen zwischen fél 2—fél 4-ig. Arany János ucca 3. 2315

Varrólányok
felvétetnek. Zöldfa u. 10. Obermayerné. 5227

Fagylaltszalonba
elárusítónő felvétetik. Jelentkezni: Nyugati 48. 125

Egyedülálló
jól főző bejárószakácsnő azonnal felvétetik. Péterfia 1., földszint. 131

Ügyes
varróleány azonnal felvétetik. Méliusztér 7., varroda. 133

Tanulóleányok
Benyáts-varrodába felvétetnek. Degenfeld tér 11. 140

Állást keresők

Idősebb
úrhölgy, ki a háztartás minden ágában jártas, délután varr, keres megtelelő állást vidékre, nagyobb uradalomba, német órát ad, vagy árvaházba, hol a leányokat varrásra tanitja. — Cim: Kígyó u. 34. sz. 67

Házmesterséget
vállalok megegyezés szerint. — Románné, Baranyi u. 22. 104

Házvezetőnőnek
ajánlkozik úriházhoz, magánoshoz kitűnően főzni tudó nő. Vidékre is megy. Ajánlatot a kiadóhivatalba — „Rendszerető" címre. 138

Ellátás

Új étkezde!
Kitűnő házikoszt kapható. Ebéd 30—60, vacsora 40 fillér. Halköz 8. 1034

Oktatás

Naményi
gyorsíró- és gépiró iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állami vizsga, állami bizonyitvány. Helyesirástanitás, — szépirástanitás külön órákban is. Miklós u. 8. 240

Kiadó lakás

Garzonlakás
teljes komforttal kiadó. Ferenc József út 16. 2346

Két
szoba irodának azonnal olcsón kiadó. Csapó u. 4. 2358

Egy
szoba, konyha, speiz Csillag u. 30. szám kiadó. 132

Egyszobás
lakás és üzlethelyiségek. Csapó 41. Értekezhetni: Szent Anna 7. 2359

Kétszobás
tiszta udvari lakás Kölcsey uccán szép csendes udvarban juniusra kiadó. Értekezni: Szappanos ucca 22. 2360

Svetits-bérházban
garzonlakás azonnal kiadó. Bemutatja házfelügyelő 8—2-ig. 2355

Piac u.
22—24. sz. alatt, III. emeelten, kétszobás garzon lakás 1934 augusztus 1-től kiadó. Értekezni a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 127

Magoss György-tér 9.
kiadó szoba kettőnek is fürdőszobahasználattal. 2330

Kossuth 18.
alatt kettőszobás lakás mellékhelyiségekkel, előszobával azonnal kiadó. 137

Két
szoba, konyhás lakás kiadó. — Bethlen u. 44. 2363

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Bethlen u. 44. 2364

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel, csendes udvarban kiadó. — Gázfőzővel ellátott. Szent Anna ucca 34. 135

Egy
szoba, előszoba, konyha kiadó. Arany János ucca 11. 133

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fütés, lift. Szent Anna és Varga u. sarok. 2350

Kiadó városi kislakások.
Különböző helyeken a következő lakások kiadók:
A Szoboszlai uti bérházban egy rendbeli egyszobás és több rendbeli kétszobás lokás azonnalra, a Rakovszky uccai városi bérházban egy mansard és kétszobás lakás azonnalra, a Bocskai-téri II. sz. bérházban egy rendbeli kétszobás lakás f. évi május hó 15-re.
Értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.
Polgármester.

Kétszobás
lakás kiadó. Vár u. 7. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 2349

Külsővásártér 9. sz.
házban egy kétszobás és egy egyszobás lakás kiadó. Értekezni: Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. sz. 2348

Különbejáratú
bútorozott szoba junius 1-re kiadó. Piac u. 40. hátulsó lakás. 80

Kiadó
uccai három szoba, előszoba, fürdőszoba pincekonyhával. József kir. herceg u. 50. 5184

Egy
nagy szoba, konyha, speiz azonnal kiadó. Cserepes u. 6. 5201

Úrileánynak
szép, tiszta, olcsó szoba kiadó (nem különbejáratú), esetleg ellátással. Cím a Független Ujság kiadóhivatalában. 5160

Csinosan
butorozott uccai szoba május 15-re kiadó. Varga u. 32. 77

Uccai
szoba, nagy előszoba, fürdőszobahasználattal bútorozva — irodának, rendelőnek vagy lakásnak azonnal kiadó. Arany János 19. 5181

Négyszobás,
komfortos lakás Hungária-palotában azonnalra is kiadó. 5164

Egy
uccai szoba, előszoba, konyha, speiz junius 1-re kiadó. Mester u. 39. 5196

Azonnalra,
avagy későbbre földszinti uccai négy-, esetleg ötszobás modern úrilakás Arany János 20., kiadó. 5226

Egy
uccai tiszta szoba, konyha, kamara, mosókonyha szép fás udvarban június 1-re kiadó. — Apaffy ucca 20. 106

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba egy, esetleg két személy részére kiadó. József kir. herceg u. 35., földszint. 5229

Központban
kettőszobás egészséges tágas tágas urilakás augusztusra átadó Cim a kiadóban. 2339

Kiadó
azonnal 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. szám. 2356

Honvéd
ucca 14. sz. alatt 1 szoba, konyha azonnal kiadó. Értekezhetni: Mester u. 31. 2361

Uccai
száraz két szoba, előszobás lakás mell-khelyiségeivel, vízvezetékkel június 1-re. Nyil u. 2. 2353

Teljes
ellátással kiadó bútorozott különbejáratú szoba 1—2 személynek, Rákóczi ucca 5., keresztépület. 103

Olcsó
bútorozott szoba kiadó. Kígyó ucca 45., 3-ik ajtó. 2329

Kiadó
egy szoba, előszoba, konyha. — Nap ucca 2. Több lakó nincs. 2338

Jégszekrény
henteseknek, háztartásoknak, — sörpultok olcsón, kedvező fizetéssel. Püspöki palota, Hatvan u. 1. 2324

Raktárhelyiség,
műhelynek alkalmas, olcsó bérért azonnalra kiadó. Bazár, — Főtér 40. 5231

Lakás,
kettő szoba, konyha, stb. Meszena ucca 2. alatt 40.— pengő bérért kiadó. Dr. Papp Endre, Batthyány 14. 2241

Két
szoba, előszoba, pince, konyha augusztus 1-re kiadó. Domb u. 22. Megtekinthető: 12—3-ig. 5216

Ötszobás
első emeleti uccai modern lakás május egyre kiadó. Rákosi Jenő ucca 4. 4414

Kiadó városi lakások.
A Szent Anna u. 10—12. sz. bérház félemeletén egy rendbeli négyszobás, I. emeleten kétrendbeli háromszobás, konfortos lakás f. évi május hó 1-re kiadó.
Értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.
Polgármester.

Háromszobás,
elsőemeleti uccai lakás központi fűtéssel a Bika-bérházban kiadó augusztusra. 2253

Három szoba,
előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara és 3 pincehelyiségből álló lakás augusbtus hó 1-re kiadó. Tócóskert, István ut 49. 2336

Kiadó
egyetemi tanári lakásokkal szemben, Sétakert uton levő utolsó, egyben Komlóssy ut 43. alatti három szoba, mellékhelyiségekből álló villa. Értekezés Batthyány ucca 5. 2390

Kiadó
június 1-re Dobó u. 31. sz. ház, 2 szoba, vagy 1 szoba, konyha, gyümölcsöskert, bevetve, esetleg bútorozva is. Érdeklödni: Mester u. 26. Királynál. 2353

Központban
csinosan bútorozott tiszta szoba május 15-re kiadó. Burgundia ucca 11. 130

Szép
uccai szoba, konyha, speiz azonnalra kiadó. Sámsoni út 12. 2343

Ötszobás
lakás teljes komforttal augusztusra kiadó. Ferenc József út 16. Alföldi-palota. 2345

Lakást keresők

Nagyerdőn
kétágyas, szépen butorozott szobát villamoshoz közel keresek. Ajánlatok „Komfortos" jeligére kiadóba kérem. 5214

Kétszobás
lakást június 1-ére keresek. — Cím a kiadóban. 126

Háromszobás
összkomfortos lakást keresek augusztus elsejére. Kolumbán Áron, Arany János ucca 33. 2331

Kétszobás,
fürdőszobás lakást keres tisztviselő özvegye augusztusra. — Cím a kiadóban. 2357

Kétszobás
lakást június 1-ére keresek. — Cím a kiadóban. 126

Üzletek

Kiadó városi üzlethelyiség
az iparostanonciskolának Burgondia u. felőli frontján egy üzlethelyiség azonnalra kiadó.
Simonffy u. 2. sz. bérházban egy üzlethelyiség f. évi június hó 1-re kiadó.
Értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.
Polgármester

Üzlethelyiség
a Vig-mozgó bejáratánál a Bika bérházban azonnalra kiadó. 2265

Kiadó
széleskirakatú üzlet. Egy cimbalom, Schunda, eladó. Értekezni háztulajdonos özv. Prősztel Edéné, Hunyadi u. 12. 122

Üzlethelyiség
kiadó. Bádogos u. 2. Alföldi palota. 2347

Nagyállomásnál
forgalmas kocsma — lakással együtt kiadó. Késes 16. 2359

Üzlethelyiség
kisebb, nagyobb Rákóczi piacnál, Csapó 41. Értekezhetni: Szent Anna 7. 2358

Ingatlan

Ház
nagybérjövedelmű fővonalon állomás közelében bankteherrel eladó. Falk gondnoknál, Miklós ucca 33. 5209

Nyirábrányi
határban, kövesút mentén 800 kat. holdas birtok folyó évi októbertől haszonbérbeadó, vagy eladó. Értekezni a tulajdonosok megbízottjánál, Lőcseinél, Vilmos császár körút 48. 5087

Város
közelében 9 hold prima föld eladó. Könyök u. 8. 2367

Elcserélném
vagy eladnám Gohér u. 29. házamat 404 négyszögöl kert, 2 jóvizükút, 2 szoba, konyha, üvegezett verrandával. 5207

Eladó
Komlóssy út 46. sz. villatelekből 350—400 négyszögöl, á 10 pengő. Szikszay, Thaly K. u. 1. 2246

Eladó
2 szoba, konyhás lakás, fiatal gyümölcsfákkal. Tégléáskert, — Szepesi 51. 5204

Hegyaljai borok
legolcsóbb árban állandóan kaphatók Wesselényi u. 105. alatt 55 fillértől 5 liter vételnél. 120

Eladó
ház. Honvéd ucca 57. Kétezerötszáz pengővel átvehető. — Ebédlőasztal, lakás kiadó. 5217

Eladó
Faragó 3. Eötvös 91. két uccára nyiló ház, Csapó uccai sarok mellett. 123

Eladó
új ház nagy udvarral Apafi 71. 2328

Eladó
méhek. Tehenet vállalok tejhasbonra. Diófa u. 36. 2337

Házasbelsőség
Szabó Kálmán ucca 20-a. sz. alatt 3 szoba, konyha, kamara, műhely és mellékhelyiségekkel kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet: Tiszántúli Hitelintézet, Kossuth u. 8. 2190

Eladó
Pacsirta ucca 32. sz. ház, betegség miatt. Ára 6500 P. 2360

Ondódon
Veréb-dülőben 4 hold föld eladó. Kölcsey ucca 24. 2351

Pénz

Kényszerkölcsönkötvényért
legmagasabb árat Balázs bankiroda, Piac 89., fizeti. Ingatlankölcsönök folyósíttatása.

Pénzt
házra, földre folyósíttatok, — kényszer-, hadikölcsönt veszek. Mandel, József kir. h. u. 44. 2354

Eladás

Pékfelszerelési
tárgyak, hálószobaberendezés, diszes iróasztal eladó. Szepességi u. 30. 5210

Vasredőny
számyas üvegajtóval, háromlámpás telepes rádió Philipshangszóróval. Árpádtér 7. 128

Eladó
egy cégtábla falra és kidugós, vasajtó, heverő deszkából hordozható üveges kirakat. Piac u. 40. hátulsó lakás. 81

Porszívógép,
kifogástalan állapotban olcsón eladó. Wesselényi téri Máv. bérház, II. 7. 1371

James
oldalkocsis motorkerékpár jó állapotban eladó. Riesz kocsigyár, Hatvan u. 2370

Könyvszekrények,
komplett úriszoba garnitúrák, vitrinek, előszobaszekrények, Biedermayer íróasztalok, hencserek, Schöberl-fotellek, állófogasok,antik órák, dísz asztali lámpák, konsoltükrök, képek, gyermekkocsik, matracok, ebédlő- és összekötőszőnyegek igen olcsón eladók Ingóságközvetítőben. 2365

Harmónika,
kétsoros, olcsón eladó. Rákóczi u. 13. 2291

14—16 soros
vetőgép eladó. Bocskay tér 7. szám. 2368

Mézbödönök,
fapermetezők, nyugágyak, fürdőkádak, gumicsövek, kerti lócák, vendégágyak Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 2230

Kézimunka
ágyterítők, tükrök, Verne-könyvek, kávésabroszok, bekötött „Magyar Leányok", eladók. — Szent Anna u. 34. 10—3-ig, d. u. 6—7-ig. 136

Ablakráma,
6 darab, 192×94 cm., eladó. Varga ucca 12. S

Egy
1070. cséplő körülgolyós, eladó. Arany János u. 10. szám. 5224

Sörcsapoláshoz
szénsav legjutányosabban Hatvan ucca 47. alatt kapható. Veress András. 2292

Kocsi
egyfogatú átalakításra alkalmas azonnalra eladó. Májer, Pásti ucca 3. 79

Egy
svájci kecske sok tejű eladó. — György ucca 18. Gerébi telep. 2314

Gyermekkocsik,
nyugágyak, weekendágyak, — strand-, tennisz- és utazási cikkek kek legolcsóbb árban Rosenbergnél, Piac u. 52. 5230

Hoffher
nyolcas cséplőszekrény kijavitva ötszázötvenért .Megbizott Polgár. Debrecen, Teleki harminckettő. 5200

Motalkó
literje 42 fillér, tiszta benzin 54 fillér. Kiszolgálás hitelesített kannákból. Emerich Lászlónál, Halköz. 4801

Legkényesebb
ízlést is kielégítő sajáttermésű természetes zamatos magasfokú ezerjó és rizling fajborok legolcsóbban: Széchenyi ucca 29. 5151

Tűzifa,
száraz, I. bükk, tölgy, gyertyán, vargafa aprítva és hasábban, 100 kg-ot már hazaszállítva, még a régi olcsó ár mellett Halász Bertalan tüzifa- és szénkereskedése, Margit-fürdő mellett. Telefon: 10-24. 4295

Pászka
még kapható. Hitközség, Reáliskola ucca 3. 5132

Eladó
használt, jókarban levő fagymentes vizvezetéki nyomóskut. Hatvan ucca 4-b. 124

Egy
alig használt benzso jutányos árban eladó. Miklós u. 18., sütöde.

Nyugágyak,
tűzhelyek, fürdőkádak, vendégágyak, fecskendők, kerti lócalábak, gumicsövek Nagy vasüzletében, Csapó kanyar. 2230

Két
darab 174 cm³ James és 1 drb. 250 cm³ Matchles motorkerékpár eladó. Ugyanott egy csukott négyüléses kis Pengert-autót elcserélnék egy kifogástalan állapotban levő motorkerékpárért. Péterfia 26.

Motorkerékpár
kéthengeres, oldalkocsis, A. J. S. teljesen üzemképes állapotban, keveset használt gumikkal eladó. Megtekinthető a Pannonia garageban. 2016

Bútor

Gyermekkocsit
és sportkocsit csak a Debreceni Vasbútorgyár gyártmányát vegyhk. Elismert legszebb kivitel, legjobb minőség. Beszerezhető: Kántor cégnél is. 4339

Konyhabutor
háló és ebédlő, lámpa, sodrony eladó. Brener, Simonffy 2-b. sz. I. emelet. 5213

Hálóbútor
komplett, továbbá nagy ebédlőasztal, szekrény stb. eladó. Deák Ferenc ucca 20. 5202

Biedermayer-
garnitúra, vitrin, komót, könyvszekrény, íróasztal, ebédlő eladó. Piac 44.

Hálók,
ebédlő, hencser, asztal, hockerli, szék, hintaszék, gardrobszekrény, konyhakredenc, íróasztal, siffon, ágy, előszobafal olcsón kapható. Hatvan 21. 45

Eredeti
antik Biedermayer garnitúra eladó. Piac ucca 43., III. lépcső II. 10. Megtekinthető 1—2 között. 2344

Ebédlő,
legfinomabb Lingel-gyártmány 12 bőrszékkel, 24 személyes szabadalmazott asztallal eladó. Érdeklődni Hungária házmesterénél. 5221

Szalonbútor
nagy tükörrel eladó. Simonyi út 3. 2332

Hálószoba,
domború, topolyafából, ruganyozott matrac betéttel, majdnem új, olcsón eladó. Érdeklődni Hungária-palota házmesterénél. 5222

Vétel

Veszek
8-as magánjáró kazánt, Kormik vagy hoffer traktort. Ugyanott 8-as máv. cséplő eladó. Értekezni Goldstein, Vendég u. 50. 5203

Betegtoló
kocsi jókarban levő megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 5211

Használt
cserepet, kb. 15 lapmétert, sürgősen keresek. Elek Imre, Villanygyár. 59

Kényszerkölcsönkötvényt
legmagasabb árban veszek. — Miklós u. 13. 5056

Tejeskocsit
vagy könnyű hentesárut veszek. Klein, Bethlen ucca tizenkilenc. 5208

Jókarban
elvő kerékpárt veszek. Ajánlatot kér Csigekert ucca 11. Szabó. 121

Használt
jégszekrényt és rádióasztalt megvételre keresek. Nagyvárad ucca 13. 76

Különféle

Perzsaszőnyeg
szakszerű és eredeti javítása, mosás csak Tütündjiánnál, — Szent Anna u. 23. 5219

Tejszállító kisgazdák figyelmébe! Cipőt, ruhát, kalapot, fehérneműt, vásznat, selymet, szövetet, mindenféle háziteartási és gazdasági cikket beszerezhet, úgy, mint a készpénzzel a „Takarékosság" Részvénytársaság **vásárlási utalványával** 46 régi nagy megbizható és közkedvelt üzletben. Igazolja állandó helyre szállított tejmennyiségét megkaphatja 6 hónapra előre annak értékét a „Takarékosság" vásárlási utalványában a vállalat irodájától Debrecen Deák Ferenc ucca 6. szám (az udvarban). Forduljon bizalommal a „Takarékosság" irodájához felvilágosításokért és vásárlási utalványokért. Sem az utalványért, sem a vásárlásnál nem fizet semmit. 2334

Ne dobja el
nadrágtartóját vagy soknitartóját, ha bármilyen baja van, fillérekért megjavitom. „Csipkebolt" Csapó u. 24. 5193

Angol
és francia perfekt fiatal varrónő házakhoz ajánlkozik olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalok. Cím: Özv. Hegedüs Imréné, Kút ucca 138. szám. 236

Fehérhimzést
olcsón vállalok. Cimet a Független Ujság kiadójába kérem leadni. 666

Husfüstölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Házhoz
megyek bármilyen munkára 1 pengő napszámmal. Lorántffy u. 42. sz. 2362

Eltörött
dísztárgyak, nippek, vázák javítása szakszerűen, olcsón Bárány Rádióházban, Szent Anna 1. — Kiégett villanyégőket becserélünk. Rádiók, villanycikkek, csillárok bámulatos olcsón. 4383

Legelőre
négy darab tehenet elfogadok. Köntöskert, Kiss u. 11. 5199

Költözködés
és nyaralás előtt a régi és rossz kereteit restaurálja Gájdos műaranyozó, Piac u. 63. Ujakat legolcsóbb árban készít. 2093

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 5080

Ondulálás
(hétköznap) 30 fillér, manikür 30 fillér, női hajvágás 20 és 30 fillér Tománál, Miklós ucca. 2265

Szabóságomat
Szoboszlai út 2. szám alól Miklós u. 5. szám alá helyeztem. Lajos Zsigmond. 5223

Németh garage-ba,
Miklós ucca 49. szám alá, a volt Adlovits-garageba helyeztem át központi garageból, Piac ucca 60. szám alól autó, motorkerékpár és műszaki, benzin, olaj üzletemet, ahol továbbra is rendelkezésére állok nb. vásárlóimnak. Telefon 17-71. Németh Dániel. 5x2266

Női ruhaszalonomba
társul keresek azonnalra angol, francia szabást, varrást tökéletesen értő varrónőt. Pártosné, Nyirbátor, Kossuth ucca 49. 5220

Kisgazdák figyelmébe!
Állandó helyre lekötött tejszállításának értékét 6 hónapra előre levásárolhatja Debrecen régi, nagy megbizható és legkedveltebb 46 üzletében. Felvilágosításért és vásárlási utalványért forduljon bizalommal a Takarékosság Kereskedelmi Részvénytársasághoz Debrecen, — Deák Ferenc ucca 6. szám (az udvarban). Sem az utalványokért, sem a vásárlásnál nem fizet semmit sem. 2335

Forgács Antaltól
kiléptem. Hygenikus fodrászüzletemet olcsó árakkal József kir. herceg u. 2. szám alatt nyitottam meg. Szives támogatást kér Kovács Lajos fodrász. 119

8 fillér
a gallértisztítás kifogástalanul és pontosan. Wacha gőzmosó, Simonffy 55. 2317

Nem olcsó,
de jó munka! Varga István úrifodrásznál, Cegléd u. 1. Bőrfertőzés kizárva! Fertőtlenített műszerek! Figyelmes, pontos kiszolgálás! 129

Teherautófuvarozók
Országos Szövetkezete — (MATEOSz) fuvarvállaló irodáját Piac u. 60. (Központi Garage) alól Miklós u. 49. (MATEOSz garage) szám alá helyezte át. Telefon 17-71. Teherautók bármely időben az egész ország területére megrendelhetők. 2320

Lakásomon
szépen mosok, vasalok, javítok, stoppolok jutányosan, fuháért érte megyek. Cím a kiadóban. 2283

A kiadásért felelős: **Thury Levente.**

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott **Nagy Károly és Társai** körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.